

Simo 2018

**Simojoen yleiskaavan muutos
arkeologinen inventointi
Osa 1 Raportti**

Hans-Peter Schulz ja Jaana Itäpalo 5.8.2018

KESKI-POHJANMAAN ARKEOLOGIAPALVELU

Tiivistelmä

Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu suoritti arkeologista inventointia Simon Simojoen yleiskaavan muutosalueella, johon kuuluu jokivarsi Simon ja Ranuan kuntien rajalta Simojoen suulle. Sunnittelualan pinta-ala on 9167,5 ha ja jokivarren pituus suuntaansa n. 63 km. Maastotyön tekivät FM/MA Hans-Peter Schulz ja FM Jaana Itäpalo 12.6.-20.6.2018 yhteensä 14 henkilötyöpäivän aikana. Kohdealueelta tunnettiin ennen inventointia 27 kiinteä muinaisjäännettä, joista suurin osa on kivikautisia asuinpaikkoja.

Inventoinnissa tarkastettiin tunnetut muinaisjäännekohteet lukuun ottamatta Vanhankylänsuon viljelysjäännettiä (mj-tunnus 100009063). Kolme entuudestaan tunnettua muinaisjäännettä todettiin todennäköisesti tuhoutuneeksi. Uusia muinaisjäännekohteita tai niiden lisäalueita löytyi 10 kpl, lisäksi kartoitettiin 22 kulttuuriperintökohdetta, joista osa on vedenalaisia, sekä 2 muuta kohdetta.

Sisällysluettelo

Osa 1 Raportti	S.
1. Perustiedot.....	3
2. Inventoinnin lähtökohdat ja menetelmät.....	4
2.1. Esiselvitys.....	4
2.2. Menetelmät.....	4
3. Geologia, topografia ja maisema.....	12
4. Maastokuvaukset ja valokuvat.....	14
5. Alueen esihistoriallinen maankäyttö.....	18
6. Alueen historiallinen maankäyttö.....	18
7. Tulokset.....	20
Yleiskartat.....	21
8. Aineistoluettelo.....	24
Osa 2 Kohdekuvaukset	
9. Kohdehakemisto.....	2/2
10. Kohdetiedot.....	2/5
Muinaisjäännekohteet.....	2/5
Kulttuuriperintökohteet.....	2/50
Muut kohteet.....	2/78
Kantatalot, lista, valokuvat.....	2/80
Yleiskartta.....	2/82
Isonjaon ja uusjaon karttoja.....	2/83

1. Perustiedot

Inventointialue: Simojoen yleiskaavan muutos; jokivarsi välillä Simon ja Ranuan kuntaraja ja jokisuu; pinta-ala 9167,5 ha; jokivarren pituus suuntaansa n. 63 km.

Tilaja: Simon kunta ja FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy

Inventoinnin laji: osainventointi

Kenttätyöaika: 12.-20.6 2018, yht. 14 henkilötyöpäivää

Karttanumerot: TM35-lehtijako, S4414R, S4414L, S4413R, S4413L, S4412R, S4411R, S4411L, S4322R, S4322L
vanha yleislehtijako, 2534 01, 2534 04, 2534 05, 2534 06, 2534 08 2534 09, 3521 06, 3521 09

Korkeus: 0 – 110 m mpy

Koordinaattijärjestelmä: ETRS-TM35 FIN -tasokoordinaatisto

Kopio raportista: Museoviraston arkisto (digitaalinen ja paperikopio)

Aiemmat tutkimukset:

Tuija Wallenius tarkastus 1984

Tuija Wallenius tarkastus 1989

Tuija Wallenius tarkastus 1990

Juha Lauren inventointi 1991

K. Luoto, T. Rostedt ja J. Pukkila inventointi 2012

Inga Nieminen/MH inventointi 2012

J. Itäpalo ja H.-P. Schulz inventointi 2015

K. Katiskoski tarkastus 2016

V. Laulumaa, inventointi 2017

Aiemmat löydöt:

KM 16398 (Tainiari)

KM 17286 (Vitikkoniemi)

KM 22398 (Tainiari)

KM 22788 (Niemi)

KM 24926 (Tainilan rotko)

KM 24927 (Maatela)

KM 25794 (Ala-Sankala NE- Ala-Sankala lounas)

KM 26852 (Ala-Sankala lounas)

KM 25794 (Ala-Sankala lounas)

KM 25795 (Niemi)

KM 25796 (Tainilan rotko)

KM 25797 (Tainiari)

KM 25799 (Maaninkakoski)

KM 26382 (Karisuvanto Turska)

KM 26698 (Tainiari)

KM 26856 (Taininiemi)

KM 26857 (Kalliokoski)

KM 26858 (Kivimäki)

KM 26859 (Pirttilä)

KM 26861 (Viherkoski)

KM 26862:1-6 (Yli-Kärppä)

KM 26864 (Suukosket E)

KM 26865 (Suukosket)

KM 26866 (Ahmapalo)

KM 26867 (Ansakaarto)

KM 26869 (Ala-Sankala lounas)

Inventointilöydöt 2018

KM 41537 (Pirttilä)

KM 41538 (Ala-Sankala NE)

Kartta 1. Kaava-alueen sijainti on merkitty violettina; tunnetut muinaisjäännökset punaisena pisteinä. Maanmittauslaitoksen maastokarttarasteri 1:250 000, 6/2018.

2. Inventoinnin lähtökohdat ja menetelmät

Simon kunnassa on vireillä Simojoen yleiskaavan muutos ja päivitys. Suunnittelualueelle on vahvistettu oikeusvaikutteinen yleiskaava 24.7.2000. Lisäksi on laadittu vuosina 2013-2017 uutta yleiskaavaa, johon tarvitaan pienimuotoisia muutoksia. Koko kunnan alueen yleisinventointi on tehty vuonna 1991 ja siten tiedot arkeologisista kohteista ovat vanhentuneet. Museovirasto edellytti lausunnossaan 28.4.2016 alueella tehtäväksi perusteellisen arkeologisen inventoinnin. Alueella on useita laajoja merkittäviä asuinpaikkoja, joiden rajaus piti tarkistaa. Kohdealueelta tunnettiin ennen inventointia 27 kiinteää muinaisjäännöstä, näistä suurin osa kivikautisia asuinpaikkoja.

2.1. Esiselvitys

Esiselvityksessä käytettiin alueella ja lähiseudulla aikaisemmin tehtyjen arkeologisten selvitysten tuloksia. Näiden tietojen lisäksi käytettiin muinaisjäännösten sijainnin kannalta relevanttien alueiden paikantamiseen eri aineistoja, joita ovat GTK:n kallio- ja maaperäkartat, Maanmittauslaitoksen ortoilmakuvat, korkeusmalli sekä laserkeilausaineiston pistepilviaineisto. Historiallisen ajan kohteiden selvitykseen käytettiin kirjallisuuden lisäksi historiallisia karttoja. Alueesta laaditut maakirjakartat ovat ajalta 1735-1736, isonjaon toimituskartat ovat valmistuneet 1767-1780 ja uusjaon kartat 1830-1844, pitäjänkartat ovat 1840-luvulta ja vanhimmat peruskartat on laadittu 1954-82.

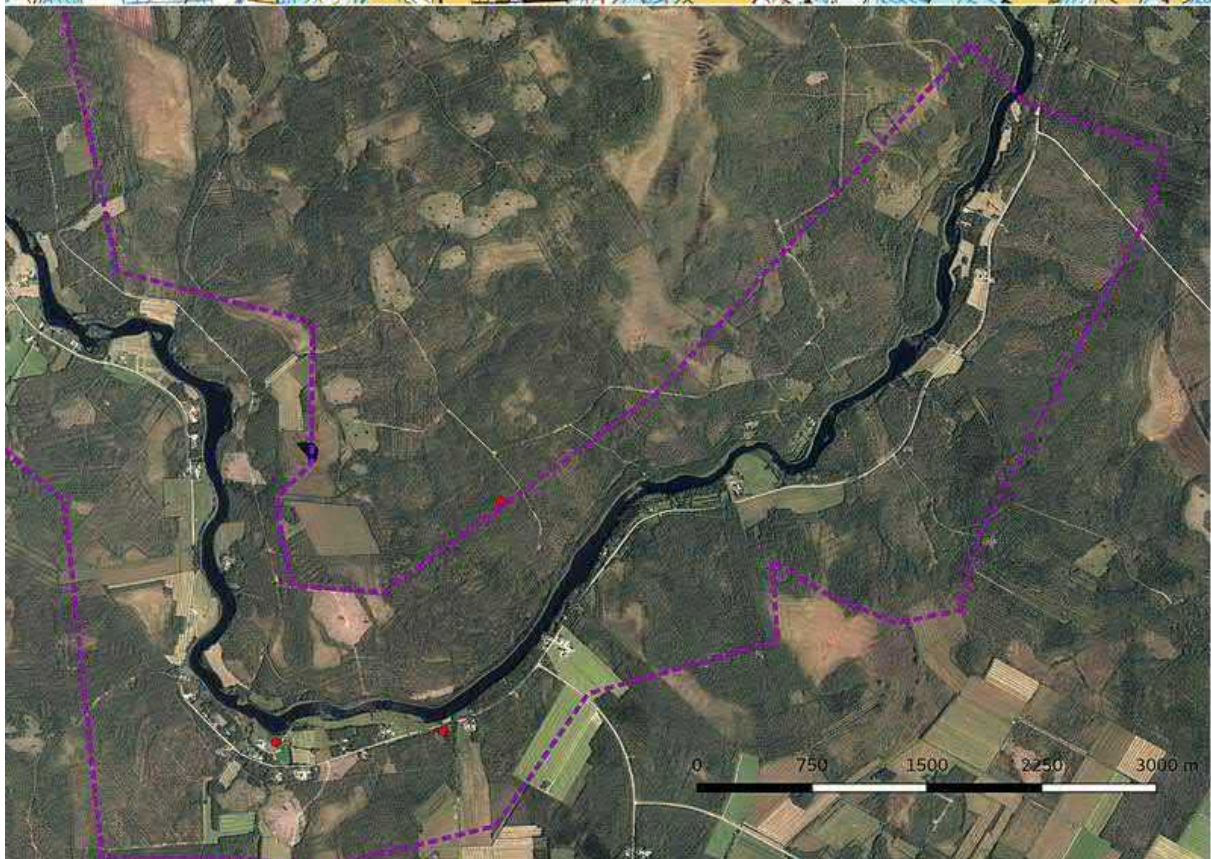
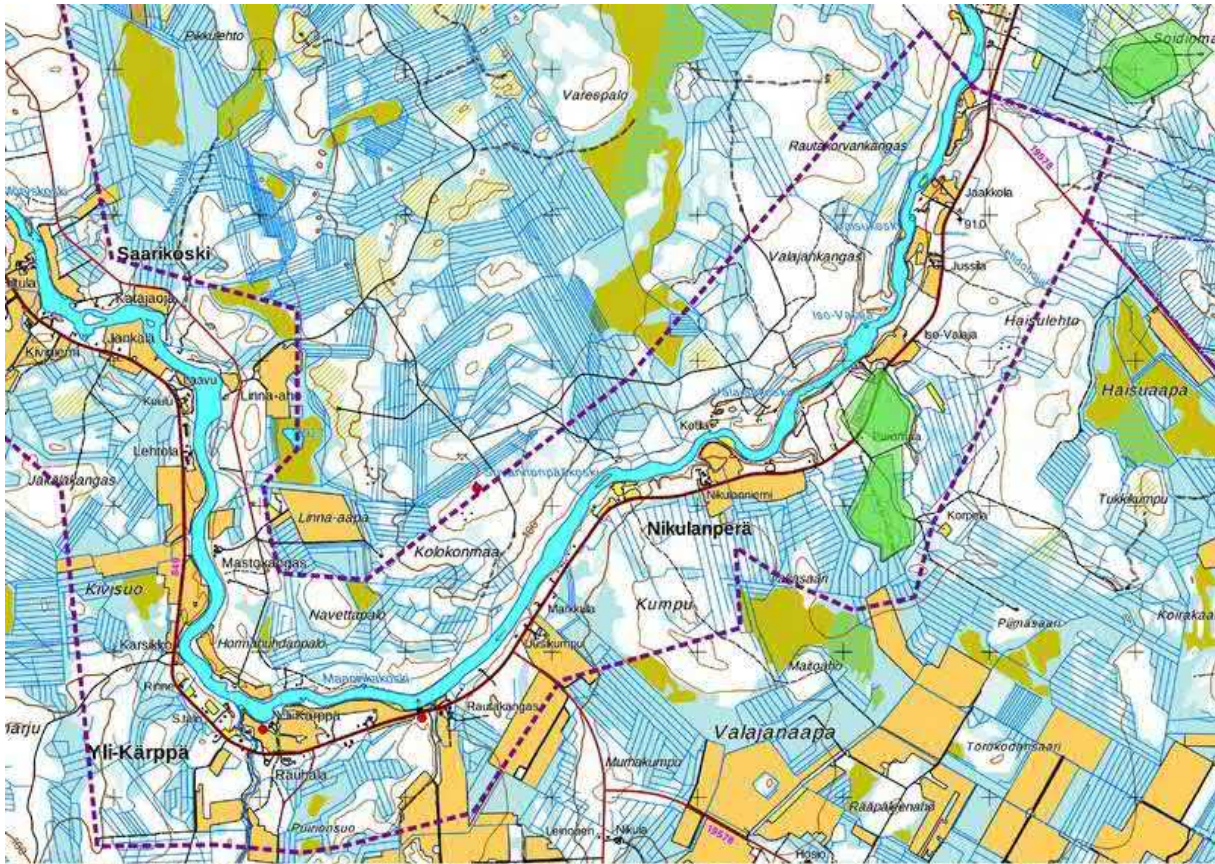
2.2. Menetelmät

Maastoinventoinnissa tarkastettiin melkein kaikki tunnetut muinaisjäännöskohteet. Vanhankylänsuon viljelysjäänteitä (mj-tunnus 1000009063) ei kuitenkaan tarkastettu, koska alue oli täysin pusikoitunut ja informaation saaminen olisi jäänyt ajankohdan rehevän kasvillisuuden takia hyvin puutteelliseksi. Tarkastuksen ulkopuolella jäivät pääosin myös inventointiraportin 2015 kohteet (Itäpalo ja Schulz). Tunnetuille kohteille määritettiin tarpeen vaatiessa koekuopituksen ja uusien havaintojen perusteella osittain uudet tai puuttuvat rajaukset sekä sijainti. Simojoen pinta oli inventoinnin aikana matalalla ja tavallisesti kokonaan veden alla olevat rakenteet erottuivat poikkeuksellisen hyvin. Uusia esihistoriallisia muinaisjäännöksiä etsittiin mm. maanpinnan korkeusuhteiden, maaperän ja laserkeilausaineiston perusteella. Historiallisen ajan kohteiden paikantaminen perustuu esiselvityksen tietoihin, pääosin kohteita voitiin paikantaa vanhojen karttojen avulla. Selvitykseen sisältyivät osittain myös vedenalaiset kohteet kuten lohpadot sekä uitto- ja muut suisteet, suisteista huomioitiin myös lähihistoriaan kuuluvia rakenteita. Lisäksi tietoa kohteista kerättiin haastattelemalla maastossa tavattuja paikallisia asukkaita ja maanomistajia. Havaitut kohteet valokuvattiin ja niiden ympäristöstä kirjattiin maasto- ja maisemaselvityksiä sekä mahdolliset taustatiedot. Työssä käytettiin EGNOS-yhteensopivaa paikanninta Garmin GPSmap 62s, Huawei T 10 tablettitietokonetta, QGis 2.18 -ohjelmaa paikkatietohallintaan ja GrassGis 7.2 -ohjelmaa terrain-analyyysiin.

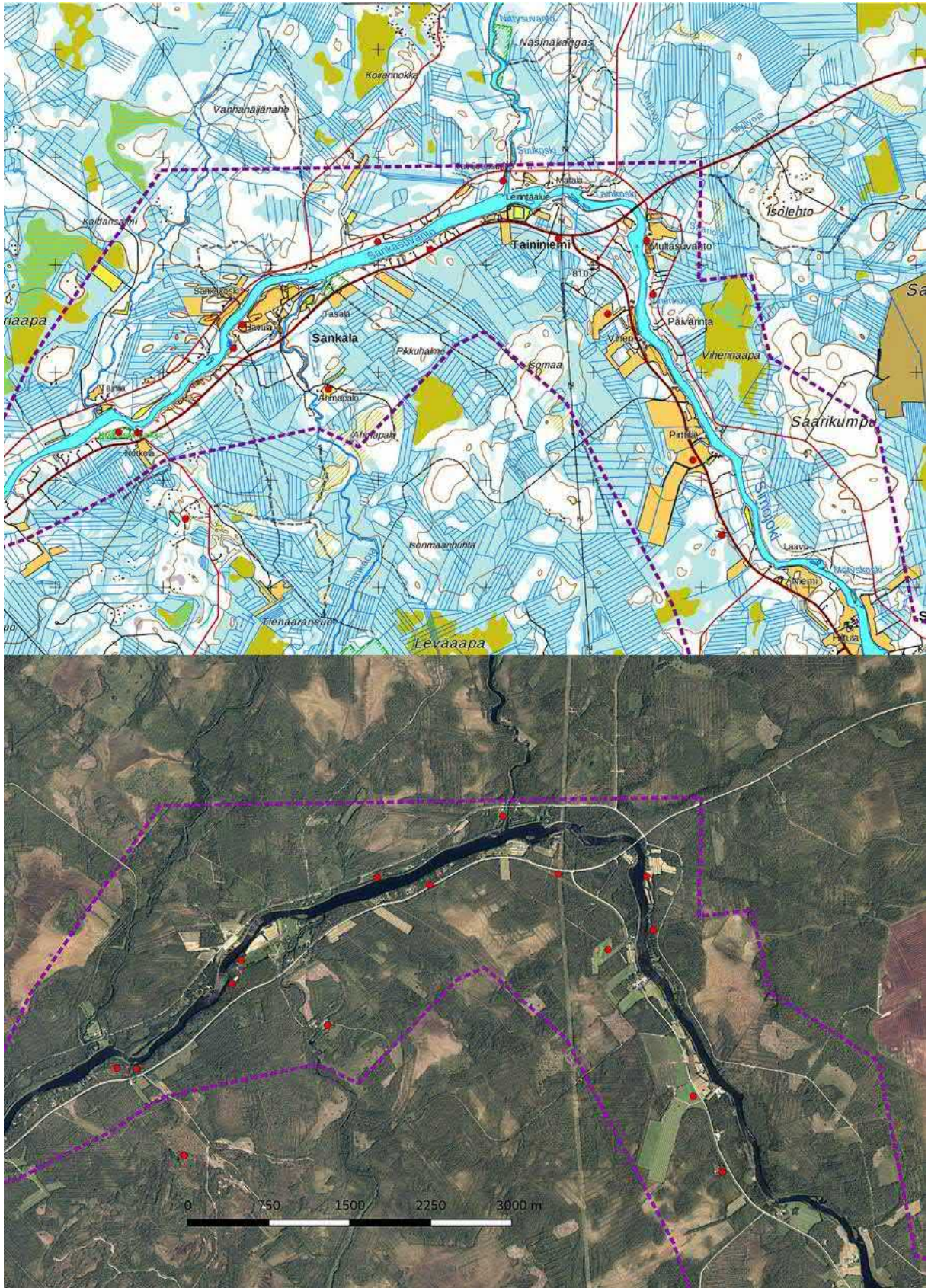

Kartta 2, osat 1-7. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 5/2018. / Maanmittauslaitoksen ortokuvat 5/2018. >wms-server <http://tiles.kartat.kapsi.fi/ortokuva?>

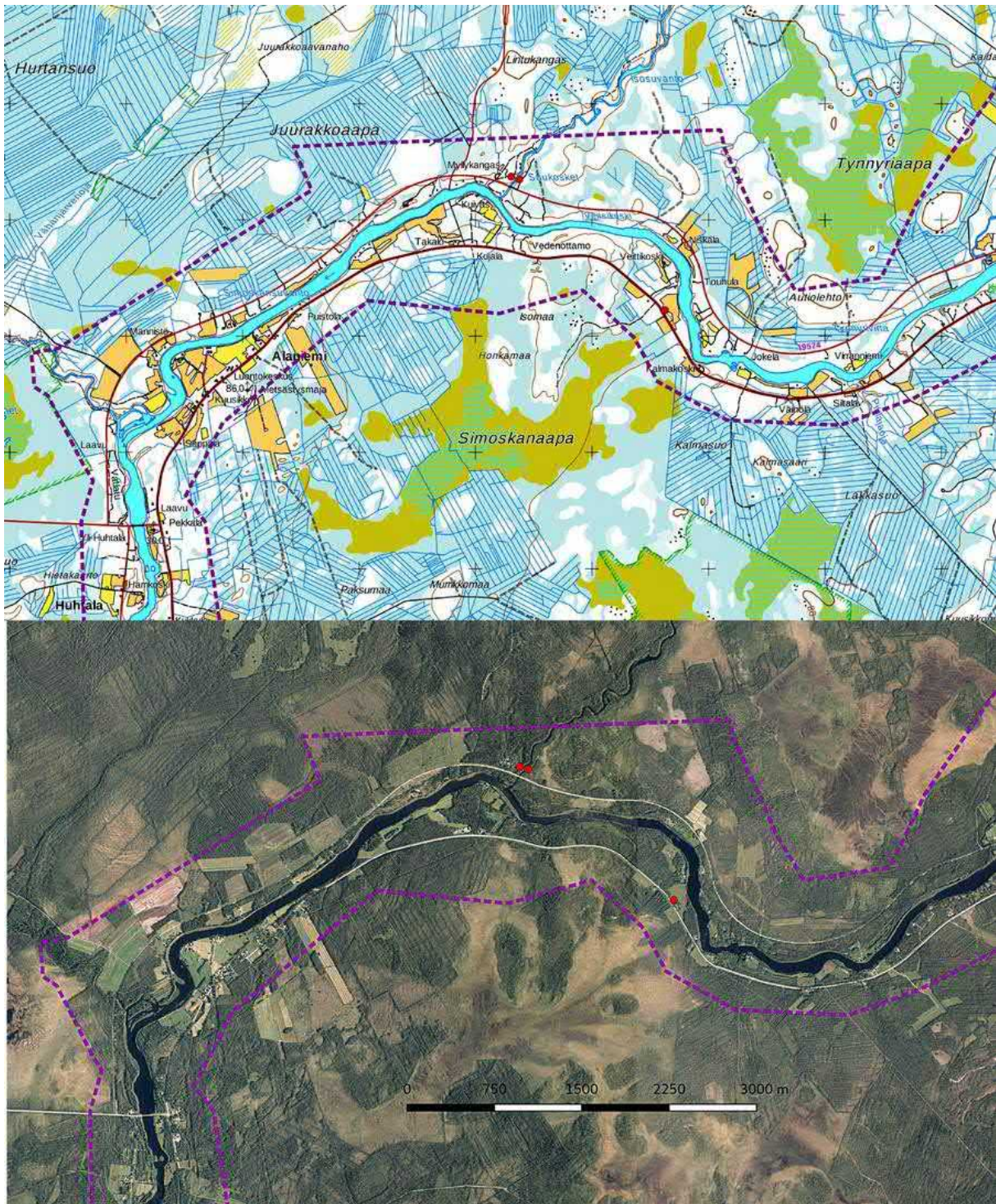
Karttaselite: suunnittelualueen raja violettina katkoviivana, tunnetut muinaisjäännökset punaisena pisteenä.

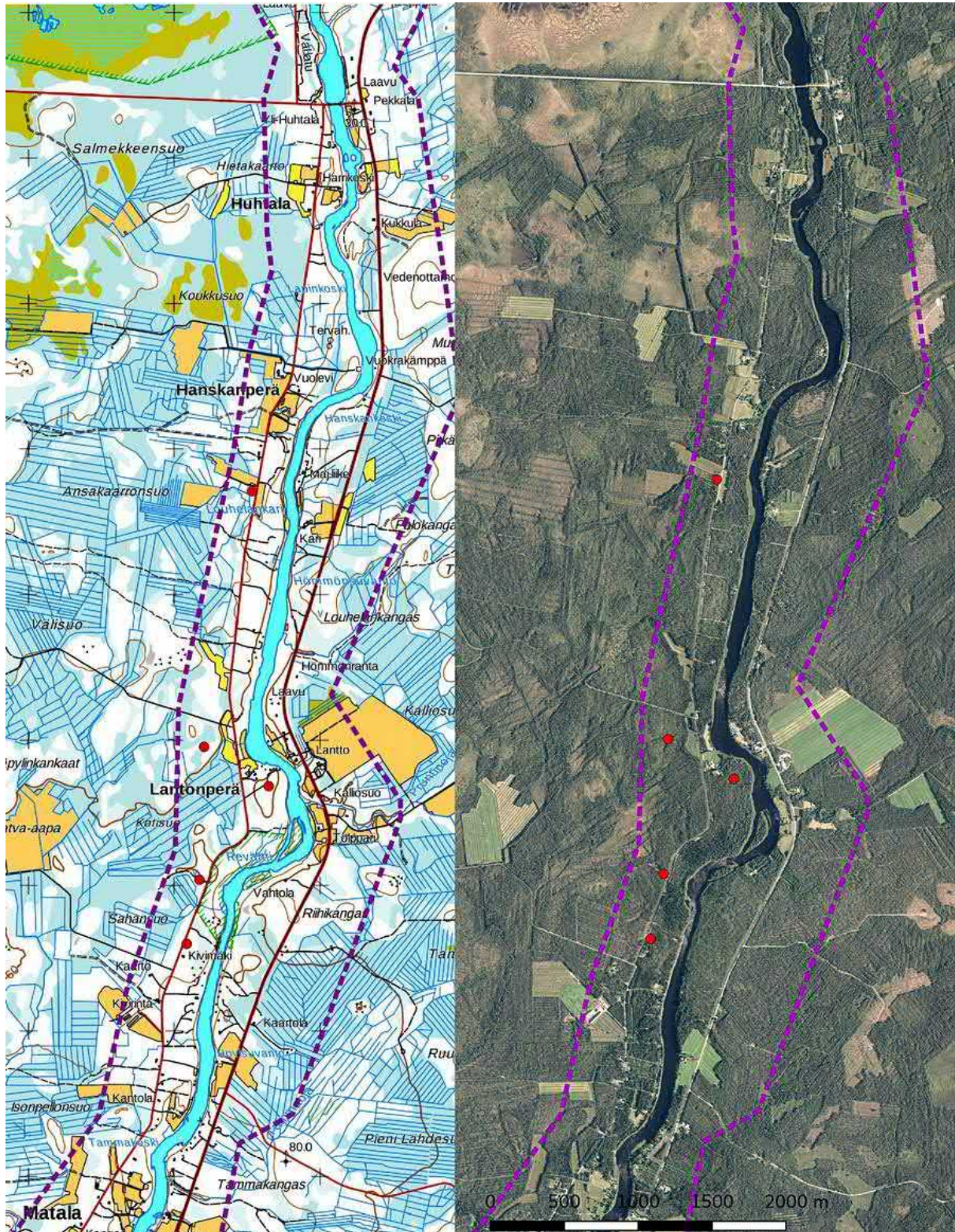
Kartta 2, osa 1. Ranuan raja – Saarikoski.

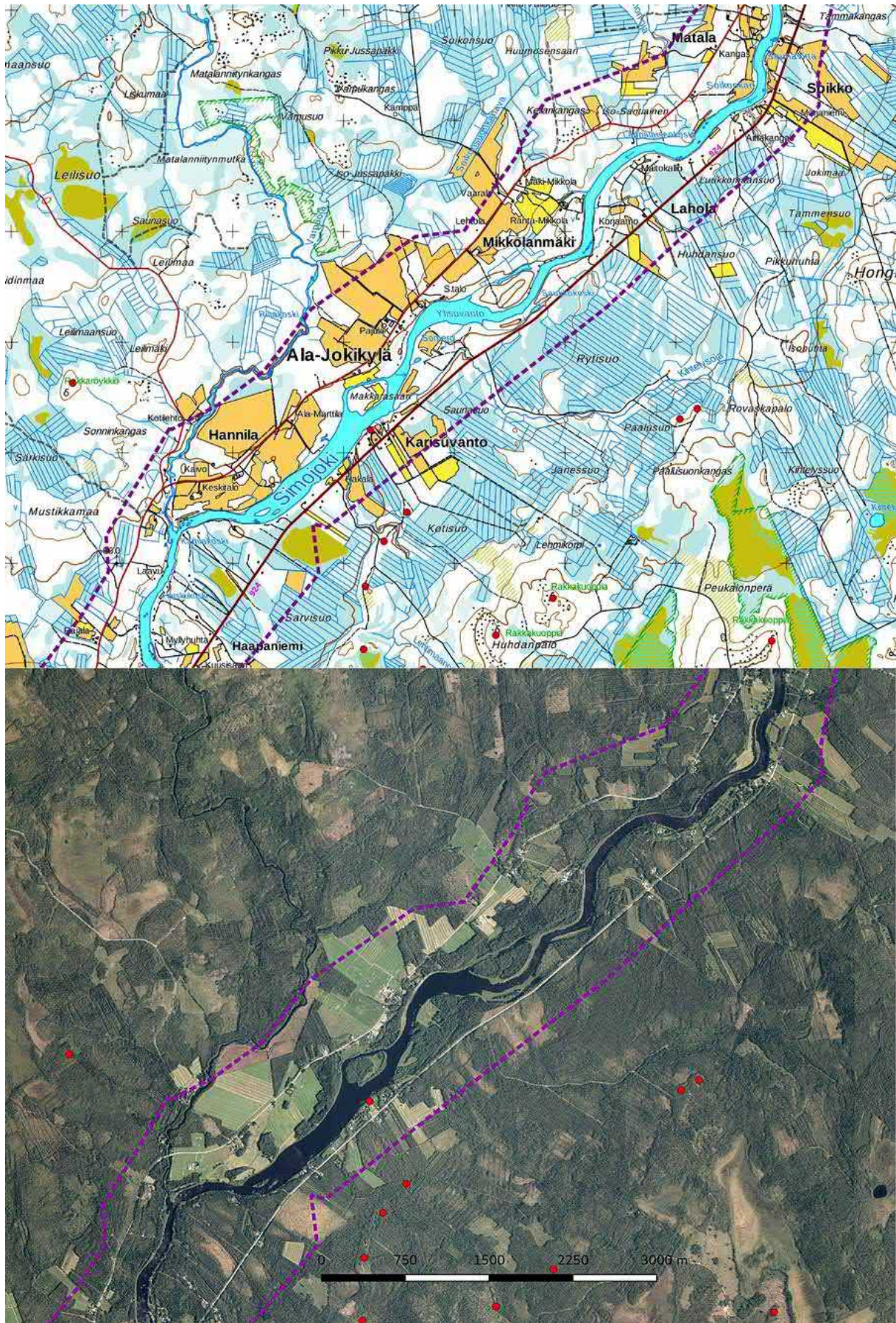
Kartta 2, osa 2. Saarikoski – Tainijoen suu.

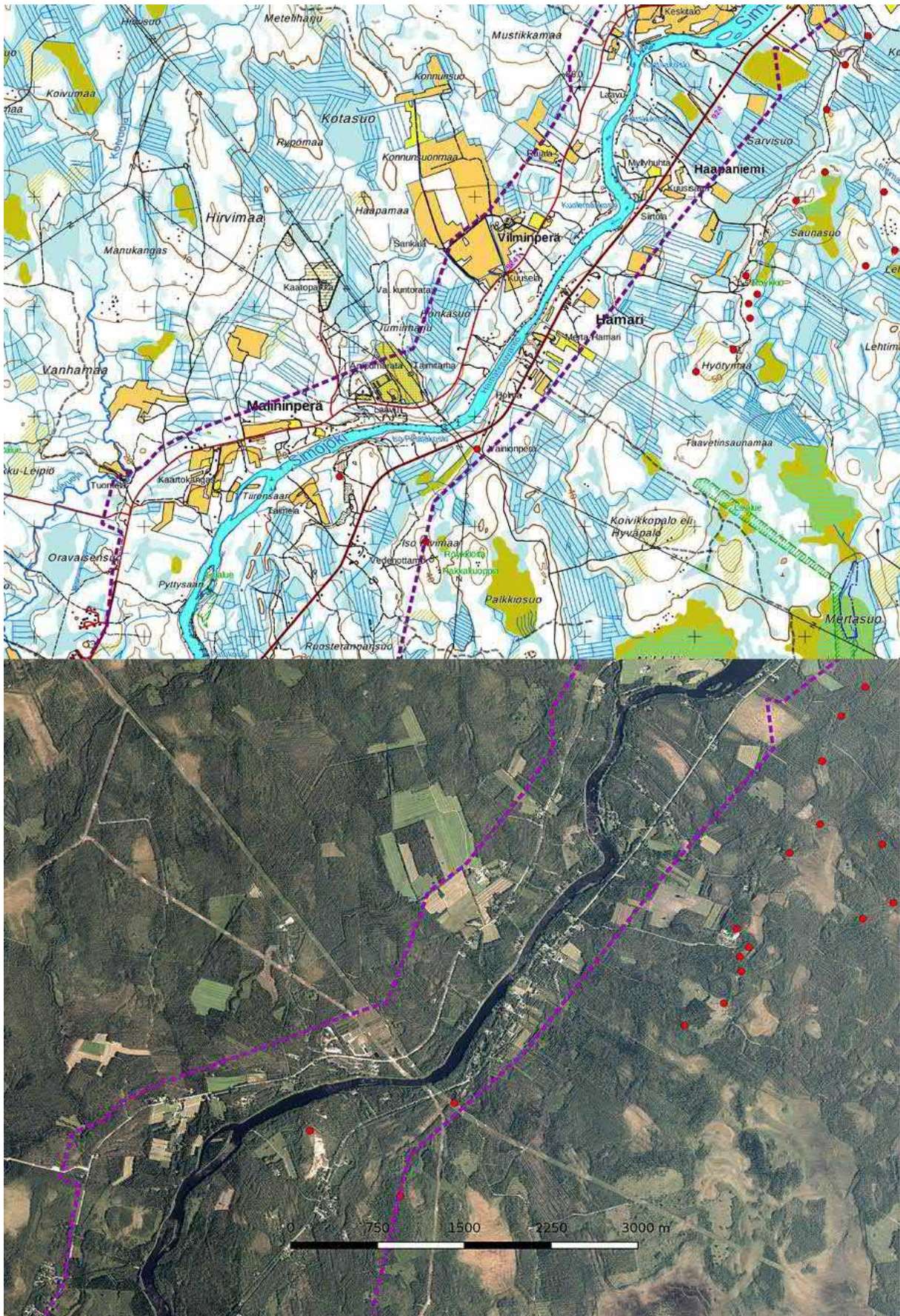
Kartta 2, osa 3, Tainijoen suu – Alaniemi Huhtala.

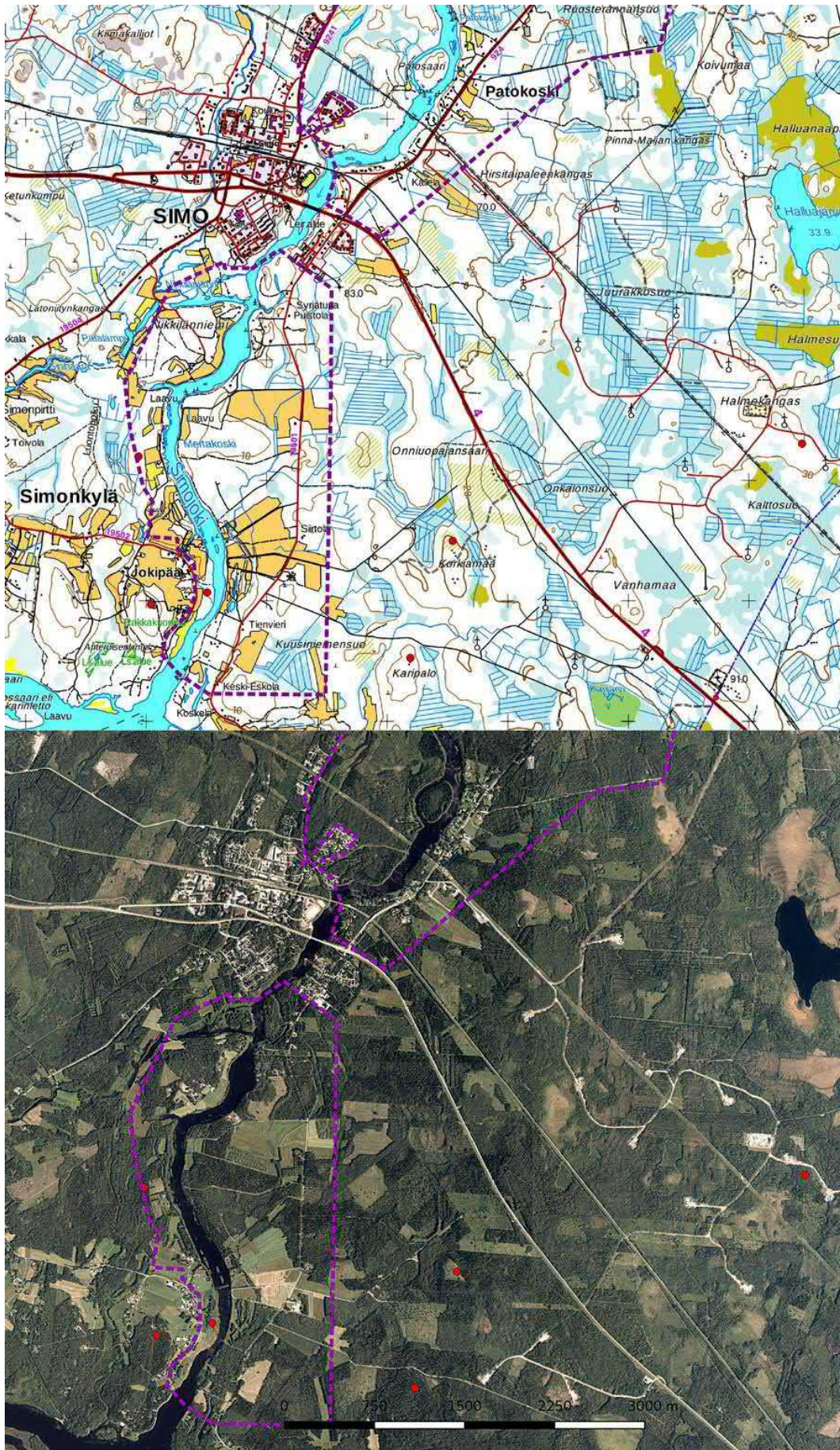
Kartta 2, osa 4. Alaniemi Huhkala – Matala.

Kartta 2, osa 5. Matala – Haapaniemi.

Kartta 2, osa 6. Haapaniemi – Pyttysaari.

Kartta 2, osa 7. Pytysaari – Jokipää.

3. Geologia, topografia ja maisema

Simojoki alkaa Simojärvestä, joen pituus on 193 kilometriä ja korkeusero mereen on 176 metriä. Kohdealue alkaa Simon ja Ranuan kuntien rajalta, missä korkeus on 100 m mpy. Joen pituus sieltä jokisuulle on noin 63 km.

Jokilaakson ympäristö on melko tasaista, maalaji on pääosin pohjamoreenia, johon on syntynyt laajoja suo-alueita. Harjuja on alueella vain vähän, muutama harjujakso on n. 2 km pitkä. Varsinainen jokilaakso on peittynyt jokisedimenteillä, jotka ovat paikoitellen useita metrejä paksuja. Sedimentit ovat pääosin hiekkaa, paikoitellen esiintyy myös karkeampaa soraa, hienojakoista hietaa esiintyy lähinnä alajuoksulla. Tulvaerosio on synnyttänyt monin paikoin jyrkkiä rantatörmä.

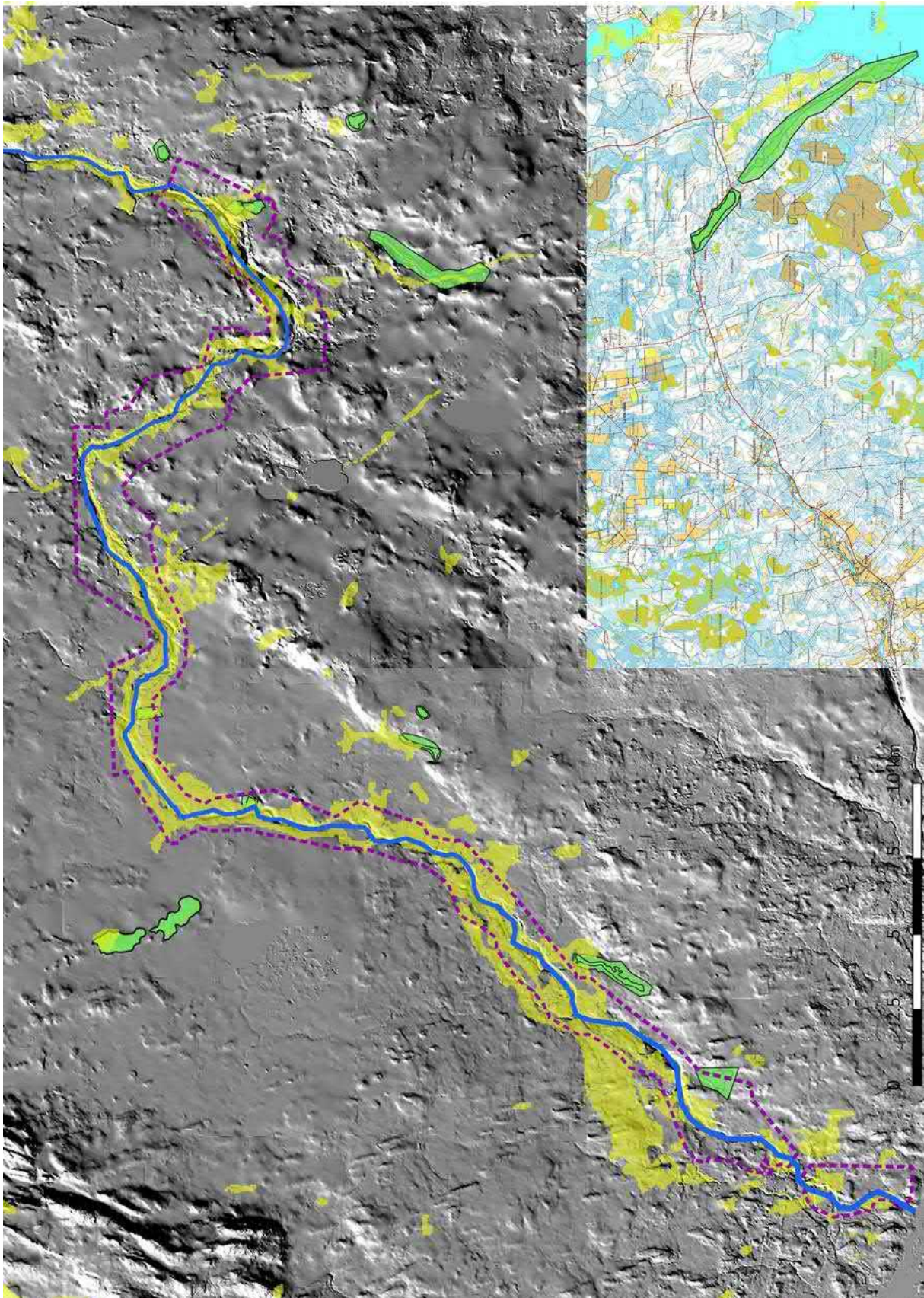
Simojossa on useita saaria ja myös karikoita. Kohdealueella suurimmat saaret Patosaari, Tiironsaari ja Makkarasaari sijaitsevat joen alajuoksulla. Pääuoman ja sen sivuhaarojen rannoilla ja myös niiden pohjassa esiintyy paikoin kallioita (Geologian tutkimuskeskus, <http://gtkdata.gtk.fi/Maankamara/index.html>).

Paikallisten asukkaiden mukaan joen vedenpinta on laskenut sen jälkeen, kun 1950-luvulta lähtien tehtiin mittavia suo-ojituksia. Niiden seurauksena hävisi myös lohen kutualueet hiekka- ja sorapohjaisten kutupaikkojen peittyessä liejulla, minkä seurauksena Simojoen lohikanta taantui voimakkaasti.

Simojoen rannoille syntyi 1500-luvulta lähtien maatalousasutusta, joka voimistui varsinkin 1800-luvun loppupuolella. Nykyään maatalousmaisema on valitseva maisemaelementti, suurin osa joen lähimetsistä on metsätaloukskäytössä. Joen muinaisista lohipadoista on jäljellä osia vain kahdesta padosta. Uitto- tai muita suis-teita on säilynyt varsinkin joen alajuoksulla useita kymmeniä.

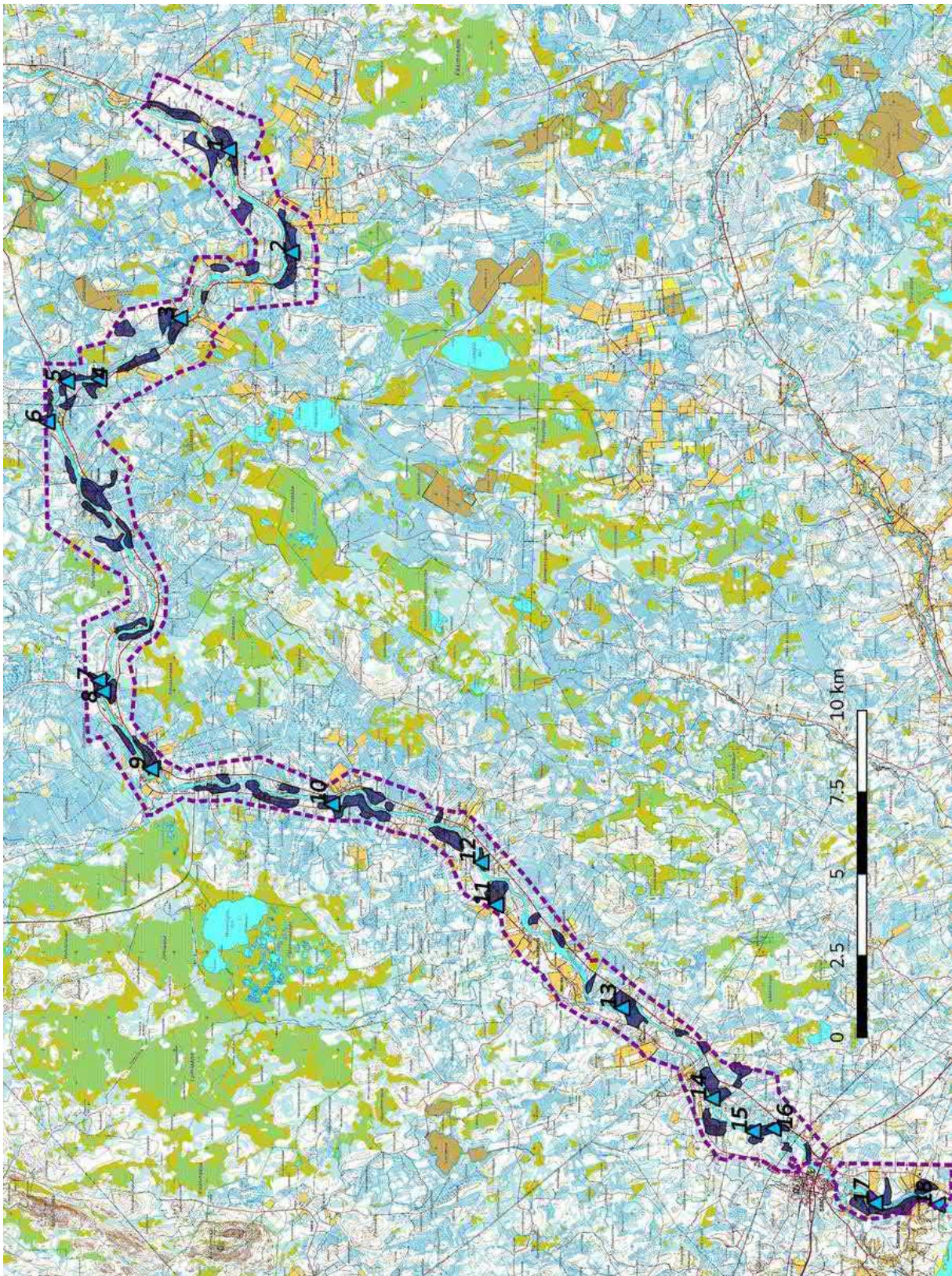
Uittosuisite Haapaniemen kohdalla.

Karta 3. Maiseman korkokuva, laserkeilausaineistoon perustuva vinovalovarjoste 8 m DEM. Suunnitelu alueen raja violettina katkoviivana, jokisegmenttialueet keltaisena, harjut vihreänä. Karttopohja MML:n maastokarttarasteri 1:50 000, 7/2018.

4. Maastokuvaukset ja valokuvat

Kartta 3. Inventoidut alueet sinisenä ja kuvauspaikat vaaleansinisenä kolmiona. Suunnittelualan raja violettina katkoviivana. MML:n maastokarttarasteri 1:50 000, 7/2018.

Kuva 1. Simojoki kuvattu Nikulanniemeltä kaakkoon.

Kuva 2. Peltomaisema Yli-Kärpän kylässä.

Kuva 3. Mötyskoski kuvattu luoteeseen.

Kuva 4. Joki kuvattu Viheristä kaakkoon.

Kuva 5. Multasuvanto kuvattu etelään.

Kuva 6. Tainijoen suu kuvattu etelään.

Kuva 7. Kuivasjoki maantiesillalta pohjoiseen.

Kuva 8. Kuivas, päreillä vuorattu vanha lato.

Kuva 9. Alaniemen Simoskan maatalousmaisemaa.

Kuva 10. Kalliokosken yläpuolinen suvanto Lantonperältä kuvattu etelään.

Kuva 11. Ala-Jokikylän peltomaisema.

Kuva 12. Lappalaisenkoski Maitokalliolta länteen.

Kuva 13. Kuolemankoski Myllyhuhdasta etelään.

Kuva 14. Kivikkoa Tiironsaaren pohjoispuolella.

Kuva 15. Pyttysaaren eteläkärki luoteeseen.

Kuva 16. Patosaaren pohjoispuolinen jokimaisema.

Kuva 17. Lohenkalastajia Mertakoskella.

Kuva 18. Jokisuualue kuvattu etelään.

Kuva 19. Jokirantalaidun Jokipään kylässä.

5. Alueen esihistoriallinen maankäyttö

Kohdealueiden sijaintikorkeus n. 0-100 m mpy vastaa muinaisrannan tasoa myöhäismesoliittiselta jaksolta nykyaikaan.¹ Simojoen varrelta tunnetaan lukuisa määrä kivikautisia asuinpaikkoja, joista jotkut ovat löytöpin-ta-alaltaan laajoja. Merkittävin kohde on Tainiaron varhaiskampakeraaminen asuinpaikka, jonka löytöaineisto on runsas ja monipuolinen. Paikan erikoisuutta lisää alueella sijaitseva kalmisto, joka on hautakuoppineen, arviolta > 50, Pohjoismaiden suurimpia. Tainiaron kohde sijaitsee Sankalan suvannosta lounaaseen. Joen varrella on havaittavissa löytöpaikkojen keskittymä Tainiaron ja Viherikosken kohteiden välillä korkeusvyö-hykkeellä 77,50-85 m mpy. Muualla joen varrella tai sen läheisyydessä selviä löytöklustereita ei esiinny. Nuorimmat mahdolliset esihistorialliset asuinpaikat ovat korkeudella 22 m lähellä Malininpaloa. Ainoat rökkiökoh-teet ovat Ison Kivimaan pitkäröykkiöt, jotka rakenteensa ja korkeuden perusteella ajoittuvat ihan kivikauden loppuvaiheeseen. Rautakautisia kohteita ei tunneta alueelta.

6. Alueen historiallisen ajan maankäyttö

Varhaisin Simon historiallisen ajan asutus oli syntynyt jo 1300-luvulla. Kirjallisten lähdemainintojen perusteel-la Simossa on ollut saarnahuone 1400-luvun lopulla, mikä viittaa vakiintuneeseen kiinteään asutukseen. Tarkempia kirjallisia lähdetietoja asutuksesta on vasta 1500-luvulta. Vanhimmat kylät sijaitsivat rannikolla, mistä asutus levisi Simojoen varrelle. Alueen vanhimmasta historiallisen ajan asutuksesta ei ole arkeologista evidenssiä ainakaan toistaiseksi.

Yli-Kärppään ja Alaniemeen varhaisin asutus syntyi 1500-luvulla. Simojoen varrella asutus eteni jokea ylös-päin Simojärvelle saakka 1700-luvun jälkipuolelta lähtien ja 1800-luvulla uudisasutusta syntyi eniten Jokiky-lään. 1700-luvun puolivälissä asutus oli vielä harvaa ylempänä jokivarressa. Jokikylässä oli vain kaksi veroa maksavaa taloa, vuosina 1757-1790 kylään perustettiin viisi uutta taloa. Yli-Kärpän asutus oli syntynyt jo aiemmin. 1800-1865 Jokikylään perustettiin 12 taloa.²

Isonvihan (1714-1721) tapahtumilla oli vaikutusta rantakyltiin, mutta ylempiä Simojoen varteen levottomuuksilla ei ollut niin suuria vaikutuksia.³ Kuolemankoskeen ja Kalmakoskeen liittyy isonvihan aikaisia tari-noita.⁴

Lohenkalastus on ollut keskeinen elinkeino Simon rannikolla keskiajalta 1900-luvun alkuun ja pääelinkeinona vielä 1830-luvulla. 1800-luvun lopulta lähtien puunjalostusteollisuus laajeni ja samalla uittotoiminta vilkastui.

1 Schulz Hans-Peter, rannansiirtymistaulukko, julkaisematon.

2 Hiltunen Mauno, Asutus ja väestö. Simon kirja. 1986. S. 22, 25 ja 36-37.

3 Ibid. 33-34.

4 Anttonen Marjut, Suullinen perinne. Simon kirja. S. 297-298 ja Huhtala Helena, Elethin sitä ennenki. 2011. S. 14-15.

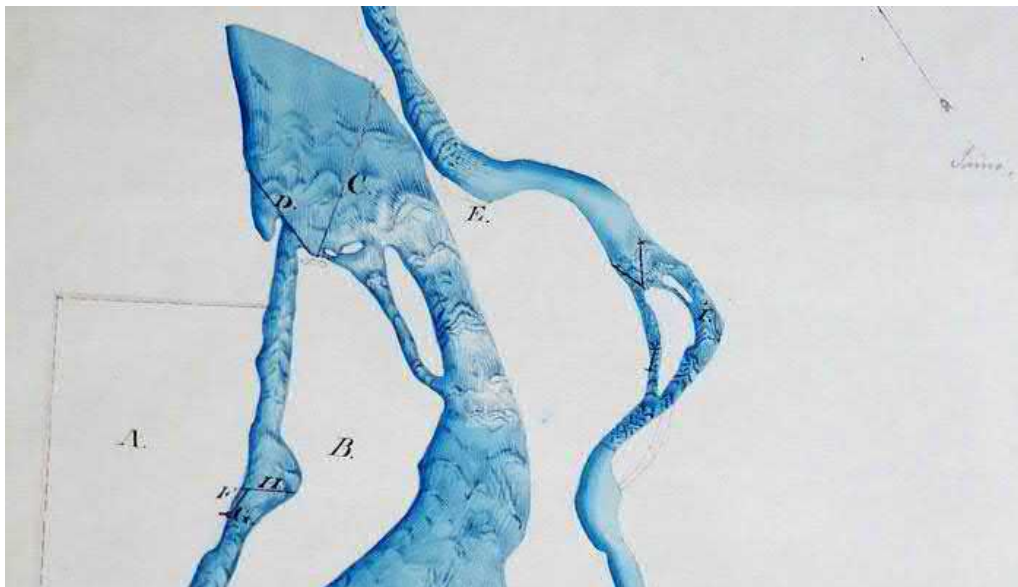

1950-luvulla suoritetun uittoperkauksen seurauksena lohikanta heikkeni ja kalastuksen merkitys elinkeinona laski merkittävästi. Viimeiset uittoperkaukset jokeen tehtiin 1960-luvulla vähän ennen viimeisiä uittoja. Karjatalous on ollut aina merkittävä elinkeino. Porotalous kehittyi tärkeäksi maatalouden sivuelinkeinoksi 1800-luvun lopulta lähtien.

Vanhin tiedossa oleva lohipato sijaitsi 1000- ja 1100-luvuilla silloisessa Simojoen suukoskessa eli Patokoskessa. Viimeistään 1700-luvulla rakennettiin pato Mertakoskeen. Vuosina 1869-70 kartoitettiin Simojoen sijainneet kalapadot ja muut kalastusasemat. Kartoituksen tarkoitus oli rajoittaa kalastusta, koska padot häirsivät tukinuittoa ja patoja määrättiin purettaviksi. Kartoituksen mukaan Simojoen suukoskessa oli valtion omistamia yli joen ulottuvia patoja kaksi: Mertakosken tainiopato ja Kirvuskosken pato, jotka sijaitsivat joen alajuoksulla. Joen yläjuoksulla oli pieniä yksityisiä rantapatoja kaikkiaan 9 ja nuotta-apajia 4. Joessa oli yhdeksän yksityistä tulvapatoa, ne sijaitsivat Patokoskessa, Ylipatokoskessa, Kuolemankoskessa, Lappalaisen koskessa, Kalliokoskessa, Kärppäkoskessa, Kalmakoskessa, Sankakoskessa ja Maaninkakoskessa. Rantapadot kuuluivat taloille paitsi Kalliokosken pato, jonka omisti koskessa sijainnut saha. Kalliokosken patoa ei oltu pystytetty enää vuonna 1870. Yksityisiä nuotta-apajia oli Kärppäkoskessa, Veittikoskessa, Sankakoskessa, Maaninkosken alapuolella. 1600-luvulla rantapatoja oli Veitsikoskessa ja pitkin jokea ainakin Tainijoen suuhun saakka.⁵

Metsätalous ja sahateollisuus olivat merkittäviä elinkeinoja 1800-luvun loppupuolelta 1960-luvulle. Sahateollisuus oli vilkkainta 1923–1927. Vielä sotien jälkeen uittot Simojoen suukoskella lisääntyivät voimakkaasti. Viimeinen uitto Simojoen suukoskella oli vuonna 1964. Simojoen varrella on ollut toiminnassa Saarikoskella Yli-Kärpässä Saarikosken saha- ja myllylaitos ja Kalliokoskessa Kalliokosken saha. Kalliokosken saha perustettiin 1841. Vuonna 1875 saha siirrettiin rannikolle Simojoen suulle Kallion saarelle. Saarikosken saha oli toiminnassa vuodesta 1917 1960-luvun lopulle saakka.⁶ Myös Hamarinkoskessa on ollut saha- ja myllylaitos 1900-luvun vaihteesta vuoteen 1924, jolloin saha paloi. Laitoksella oli myös oma sähkövoimala Simojoen suukoskella.⁷ Vesimyllyjä on toiminut 1800-luvun loppupuolella Ylikärpässä, Sankalassa, Kumpuniemessä, Hosiossa, Portimossa, Kalliokoskessa ja Miettusessa. 1890 Simossa toimi 13 vesiratasmyllyä.⁸

Simojoen varrella kulkeva tie valmistui 1879. Tie kulki joen pohjoispuolella Alaniemeen saakka, missä joki voitiin ylittää lossilla Huhtalan kohdalla, sieltä tie jatkui Ylikärppään saakka. Tainijoen lossi toimi Tainikosken itäpuolella. Se oli Simon viimeinen lossi, jonka toiminta loppui vuonna 1982.⁹ Saksalaiset räjäyttivät 1944 vetäytyessään Simon kaikki sillat.¹⁰ 1600-luvulta periytyvä Pohjanmaan rantatien linjaus kulkee kohdealueella joen alajuoksulla Jokipään kylän halki.

Karttaote Kalliokosken lohijokipadosta vuodelta 1839. Kartta Kansallisarkisto: Simo, Jokikylä L19/1, uudistettu isonjaon kartta.

- 5 Knihtilä-Manninen Leena, Simon lohienkalastus. Simon kirja. S. 185-190, 192-194 ja 204-205, Hiltunen Mauno, Simon alue, asutus, väestö ja elinkeinot vuoteen 1865. Simon kirja, s. 63-64 ja Simon Wanhat kylät, s. 14-16.
- 6 Simon vanhat kylät, s. 16 ja Siipola Markku, Simon metsätalous. Simon kirja. S. 160-161 ja 164.
- 7 Siipola s., 163-164.
- 8 Rantanen Jari, Simon kauppaolot, pankit ja teollisuus. Simon kirja. S. 239.
- 9 Myllylä Ismo, Liikenne- ja tietoliikennenyhteydet. Simon kirja. S. 98-100 ja 103.
- 10 Hiltunen, Asutus ja väestö, s. 17-18.

Ote vuonna 1735-1736 valmistuneesta maakirjakartasta, johon on merkitty Simojoen yli ylläpidetty lauttayhteys Parpalan kohdalle. Kartta Kansallisarkisto: Simo; Kartta ja selitys pelloista ja niityistä 1736-1739 (L19:4/1).

7. Tulokset

Inventoinnissa tarkastettiin 27 tunnettua muinaisjäännöskohdetta, joista 3 todettiin todennäköisesti tuhoutuneeksi (kohteet 13 Ahmapalo, 17 Ala-Sankala lounas ja 28 Karisuvanto Turska). Uusia muinaisjäännöskohdetta tai niiden lisäalueita löytyi 10 kpl, joita ovat 1 kivikautinen asuinpaikka, 2 tervahautaa, 2 myllynpaikkaa, 2 lohivadon jäännöstä, 1 vesisahan paikka ja mahdollisesti myös Simon Haminan paikka. Lisäksi kartoitettiin 22 kulttuuriperintökohdetta. Ne ovat pääosin lähihistoriaan ajoittuvia uitto- tai muita suisteita, 3 maakellaria, 3 myllyn perustusta, 2 pohjapatoa ja yksi mahdollinen piilopirtti. Muita kohteita ovat lossilinja ja moderni röykkiö.

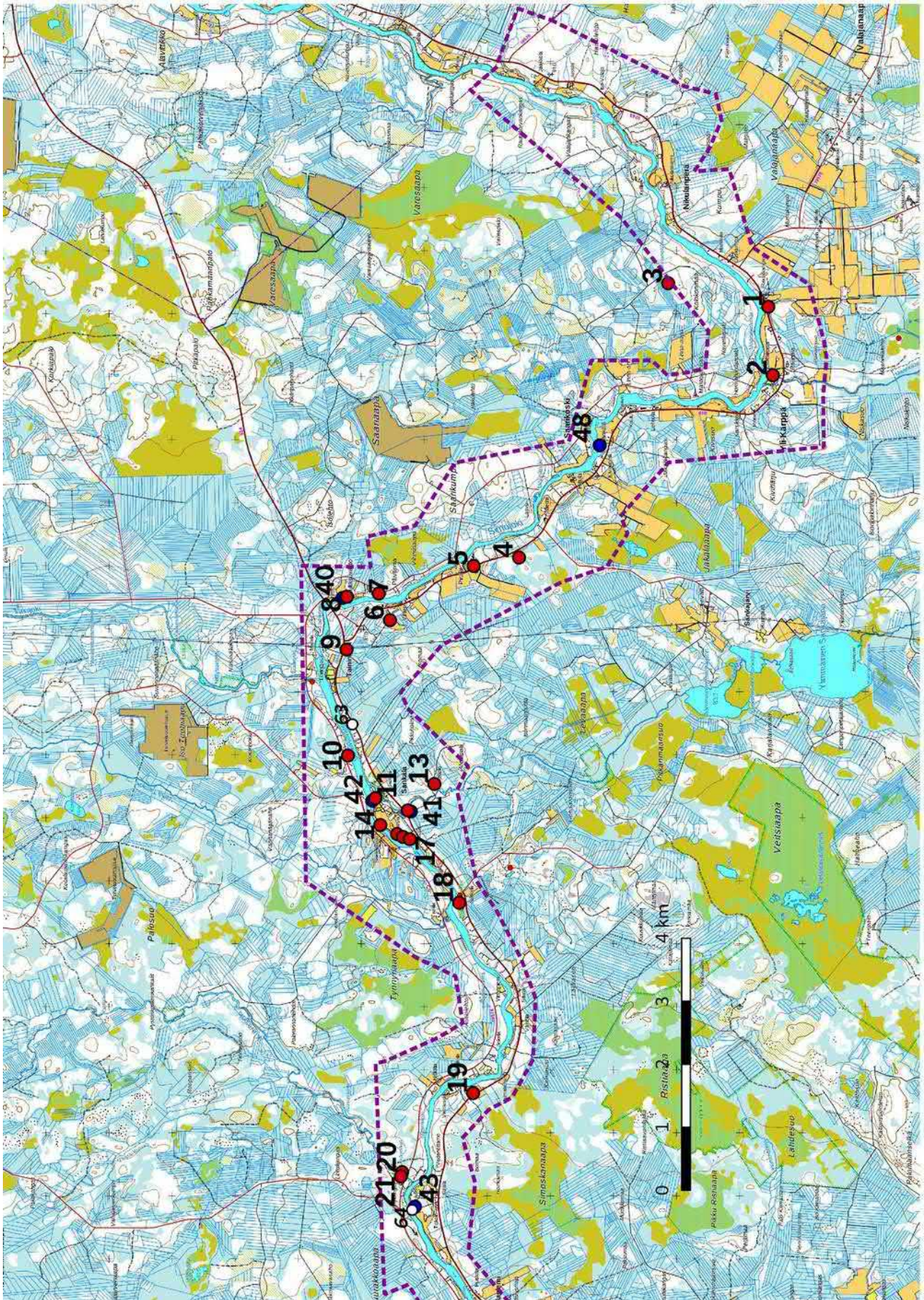
Lestijärvellä, 5.8.2018

Hans - Peter Schulz

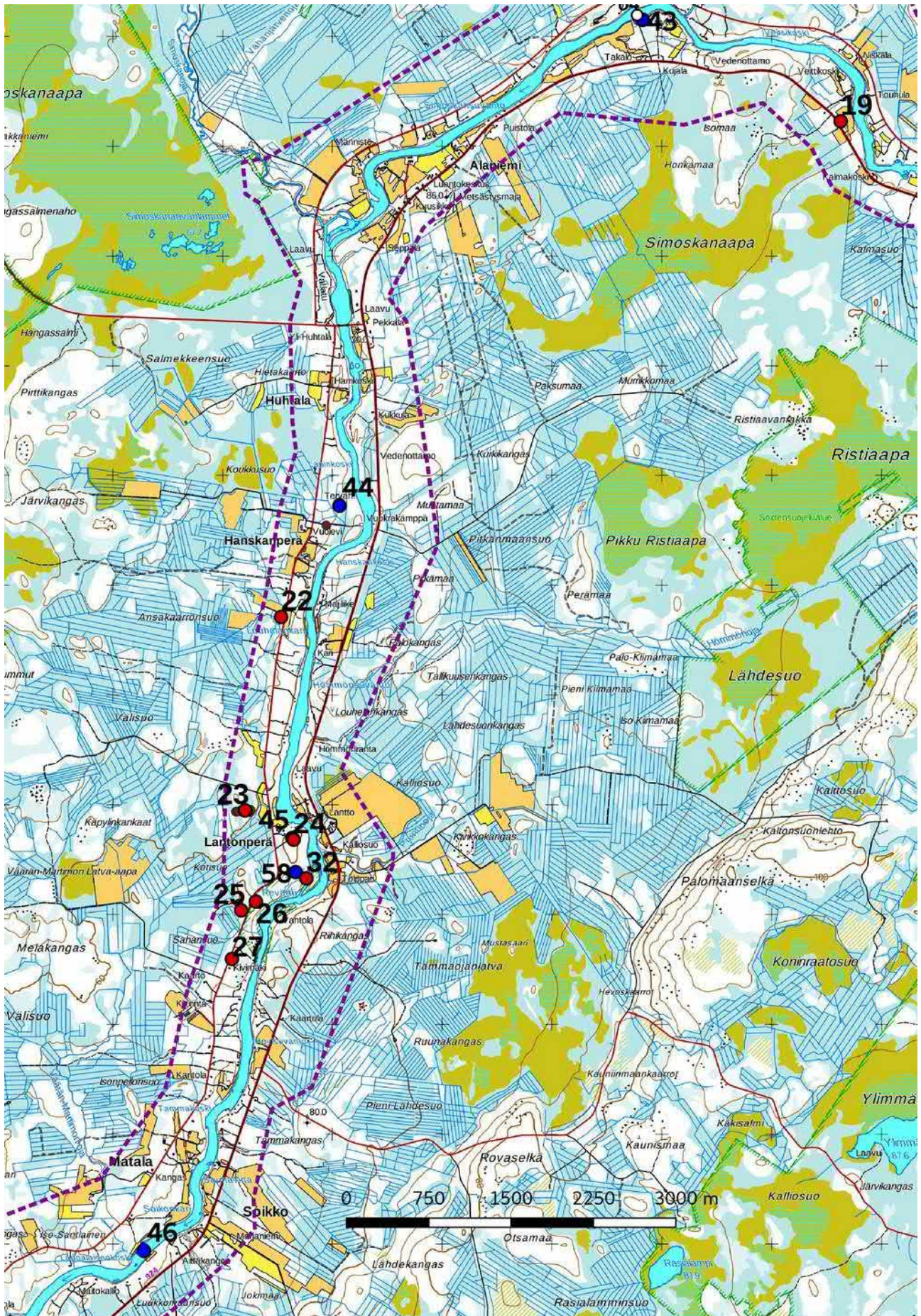
Jaana Itäpalo

Hans-Peter Schulz

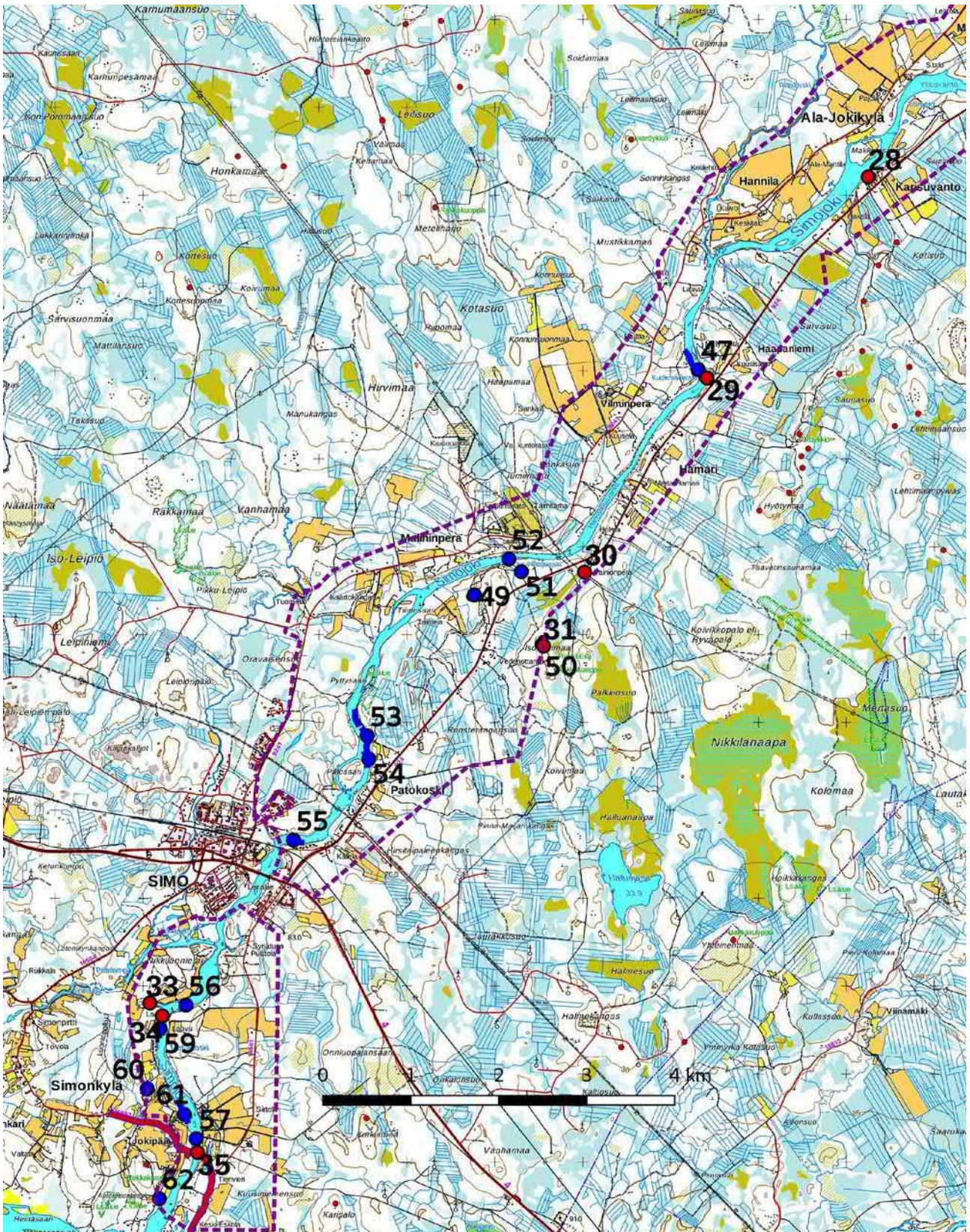
Jaana Itäpalo

Yleiskartta 1. Kohteet, joen yläjuoksu.

Yleiskartta 2. Kohteet, joen keskijuoksu.

Yleiskartta 3. Kohteet, joen alajuoksu (kartasta puuttuu kohde 65 Vanhankylänsuo).

Muinaisjäännöskohteet: punainen piste, nrot 1-35, rantatie ja padot punaisena viivana.

Kulttuuriperintökohteet: sininen piste, nrot 40-62, suisteet ja padot sinisenä viivana

Muut kohteet: valkoinen piste, nrot 63-64.

Suunnittelualueen raja violettina katkoviivana.

8. Aineistoluettelo

Arkistoaineisto:

Kansallisarkisto

L19:1/1-2 Jokikylä; Kartta Simojoen Isokallion koskeen sijoitetusta Kalliokosken sahasta 1839 – 1839.

L19:1/12-20 Jokikylä; N:ot 12, sekä 14-16, isojaonkartta, jakokirja ja pyykkiselitys 1841 – 1846.

L19:1/3-6 Jokikylä; N:o 18 Sankala, tiluskartta 1841 – 1841.

L19:1/48-51 Jokikylä; Hamarin uudistalo N:o 4, kartta, sekä tilus-, verollepano- ja pyykkiselitys 1848 – 1854.

L19:1/61-64 Jokikylä; Matalan uudistalo N:o 10, kartta, sekä tilus-, verollepano- ja pyykkiselitys 1849 – 1854.

L19:1/65-68 Jokikylä; Veittikosken uudistalo N:o 17, kartta, sekä tilus-, verollepano- ja pyykkiselitys 1849 – 1854.

L19:1/69-72 Jokikylä; Hanskan uudistalo N:o 13, kartta, sekä tilus-, verollepano- ja pyykkiselitys 1849 – 1854.

L19:1/73-76 Jokikylä; Ylisuannon uudistalo N:o 7, kartta, sekä tilus-, verollepano- ja pyykkiselitys 1849 – 1854.

L19:1/52-60 Jokikylä; N:ot 19 ja 20, isojaonkartta, jakokirja ja pyykkiselitys 1851 – 1851.

L19:1/79-81 Jokikylä; Verollepanokartta Hannilan uudistalosta N:o 8, sekä Soikan uudistalosta N:o 9 1864 – 1864.

L19:1/102-106 Jokikylä; N:o 21 Koivula, isojaonkartta ja asiakirjat 1888 – 1888.

L19:1/94-101 Jokikylä; N:o 14 Alakärppä, halkomisesta kartta ja asiakirjat 1888 – 1888.

L19:1/107-111 Jokikylä; N:o 20 Ylikärppä, kartta, pöytäkirja ja murtamisselitys tilan muodostamisesta 1893 – 1893.

Metsähallituksen Pohjanmaan piirikuntakonttorin arkisto. Uittoväylien ja varastopaikkojen rakennus- ja kunnostussuunnitelmat Hda1:34 Simojoen säästöpadon rakennussuunnitelma (1931-1937). Oulun maakunta-arkisto.

Oulun lääninhallituksen lääninkanslian arkisto. 9a:4A-J

Karta öfver tillämnad nyväg från allmänna strandvägen vid Simo elfs utlopp uppför stranden af sagde elf uti Kemi socken (1854-1854). Oulun maakunta-arkisto.

Oulun Läänin Talousseura ry:n I arkisto28:4D Joenperkauskomissionin kartat Simojoen varsilta (1919-1947). Oulun maakunta-arkisto.

Simojoen uittoyhdistyksen arkisto 1b:4, lauttauskatselmus (1920-1960). Oulun maakunta-arkisto.

Digitaalinen aineisto:

Arkistolaitoksen digitaaliarkisto:

Simo, pitäjänkartat, <http://digi.narc.fi/digi/dosearch.ka?o=0>

Kartta ja selitys pelloista ja niityistä (1736-1739). L19:4/1-9., <http://digi.narc.fi/digi/dosearch.ka?o=0>

Isojaonkartat taloista N:ot 7-19 sekä N:o 1 Jokikylän kylässä (1835). Jokikylä. L19:4/10-22,

<http://digi.narc.fi/digi/dosearch.ka?o=0>

Geologian tutkimuskeskus,

<http://gtkdata.gtk.fi/Maankamara/index.html>

Vanha kartta, <https://expo.oscapps.jyu.fi/s/vanhakartta/page/etusivu>

Maanmittauslaitos, avoimien aineistojen tiedostopalvelu,

<https://tiedostopalvelu.maanmittauslaitos.fi/tp/kartta>

Maanmittauslaitos,

<http://vanhatpainenetutkartat.maanmittauslaitos.fi/>

Museovirasto: Kulttuuriympäristön rekisteriportaali, muinaisjäännösrekisteri ja kulttuuriympäristön tutkimusraportit arkeologia, Simo:

<http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx>

Mutterikuistien kylät. Simon kulttuuriympäristöohjelma. Tiina Elo ja Sirkka-Liisa Seppälä. Suomen ympäristö 9/2013. Ympäristöministeriö 2013, www.ym.fi/julkaisut

Simon Wanhat kylät. Simoniemen ja Simonkylän maisemahoitoalueen hoito- ja käyttösuunnitelma. Marjut Kokko ja Piritta Peurasaari. Suomen ympäristö 2/2014. Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Ympäristö ja luonnonvarat., www.ymparisto.fi/julkaisut

Kirjallisuus:

Hiltunen Mauno, Asutus ja väestö. Simon kirja. 1986.

Huhtala Helena, Elethin sitä ennenki. Alaniemen kylän vaiheista osana suomalaista yhteiskuntaa, asutuksen alusta 1920-luvulle. 2011.

Knihtilä-Manninen Leena, Simon lohenkalastus. Simon kirja. 1986.

Myllylä Ismo, Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet. Simon kirja. 1986.

Suvi Nenonen, Simojoen jokiretkeilyopas. Lapin ympäristökeskus, 2007.

Rantanen Jari, Simon kauppapolot, pankit ja teollisuus. Simon kirja. 1986.

Siihola Markku, Simon metsätalous. Simon kirja 1986.

Vilkuna Kustaa. Lohi. Kemijoen ja sen lähialueen lohenkalastuksen historia. 1975.

Julkaisematon aineisto:

Schulz Hans-Peter, rannansiirtymistaulukko.

Simo 2018

**Simojoen rantayleiskaavan muutos
arkeologinen inventointi
Osa 2 Kohdekuvaukset**

Hans-Peter Schulz ja Jaana Itäpalo 5.8.2018

KESKI-POHJANMAAN ARKEOLOGIAPALVELU

7. Kohdehakemisto

Kohde	sivu	tyyppi/ tyypin tarkenne	ajoitus	lkm	status
1. Maaninkakoski	5	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
2. Yli-Kärppä	6	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
3. Kolokonmaa	7	Kivi- ja maarakenteet, rakkakuopat	ajoittamaton	3	MJ
4. Niemi	8	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
5. Pirttilä	10	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ/U
6. Taininiemi	11	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
7. Viherikoski	12	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
8. Myllysvanto	13	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
9. Maatela	14	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
10. Vitikkoniemi	15	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
11. Sankala	17	Kylänpaikat, kantatalot	historiallinen 1700-luku		U
12. Sankala 2	18	Työ- ja valmistuspaikat, myllyt	historiallinen 1800-luku	1	U
13. Ahmapalo	19	Asuinpaikat	kivikausi	1	mj
14. Sanginkoski	20	Työ- ja valmistuspaikat, myllyt	historiallinen 1800-luku	1	U
15. Ala-Sankala NE	22	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
16. Ala-Sankala	23	Työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat	historiallinen uusi aika	1	U
17. Ala-Sankala lounas	24	Asuinpaikat	kivikausi	1	mj
18. Tainiario	25	Asuinpaikat	kivikausi	2	MJ
19. Pitola	27	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
20. Suukosket E	28	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
21. Suukosket	29	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
22. Ansakaarto	30	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
23. Kotisuo	31	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
24. Lantonperä	33	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
25. Kalliokoski	34	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
26. Kalliokoski 2	36	Työ- ja valmistuspaikat, tervahaudat	historiallinen uusi aika	1	MJ/U
27. Kivimäki	37	Asuinpaikat	kivikausi	1	MJ
28. Karisuvanto Turska	37	Asuinpaikat	kivikausi	1	mj
29. Haapaniemen pato	39	Työ- ja valmistuspaikat, lohipadot	historiallinen uusi aika	1	U
30. Malininpalo	40	Asuinpaikat ?	varhaismetallikausi	1	MJ ?
31. Iso Kivimaa Pohjoinen	42	Röykkiöt	kivikauden loppuvaihe	2	MJ
32 Kalliokoski Revärsti	43	Teollisuuslaitokset, vesisahat	historiallinen	5	U

Kohde	sivu	tyyppi/ tyypin tarkenne	ajoitus	lkm	status
33. Simon Hamina	44	Liikennekohdat, satamapaikat	historiallinen, uusi aika 1700- luku	1	U
34. Mertakoski	46	Työ- ja valmistuspaikat, lohipadot, tainipadot	historiallinen, uusi aika 1700- luku	1	U
35. Pohjanmaan Rantatie	48	Liikennekohdat, tienpohjat	historiallinen, uusi aika 1600- luku	1	MJ
KULTTUURIPERINTÖKOHTEET	50	Numerointi alkaa teknisistä syistä numerolla 40			
40. Multasuvanto 2	50	Työ- ja valmistuspaikat, maakellarit	historiallinen, uusin aika	1	KP
41. Sankala 3	51	Teollisuuslaitokset, tiilitehtaat	historiallinen, uusin aika	1	KP
42. Sankala 4	52	Kivirakenteet, pohjapadot	historiallinen, uusin aika	1	KP
43. Kuivas	53	Työ- ja valmistuspaikat, maakellarit	historiallinen, uusin aika	2	KP
44. Koukkusuvanto	54	Maakuopat, piilopirtit ?	historiallinen, uusin aika	3	KP
45. Lantonperä 2	55	Työ- ja valmistuspaikat, maakellarit	historiallinen, uusin aika	1	KP
46. Lappalaisenkoski	57	Työ- ja valmistuspaikat, suisteet	historiallinen, uusin aika	2	KP
47. Kuolemankoski 2	58	Työ- ja valmistuspaikat, suisteet	historiallinen, uusin aika	1	KP
48. Saarikoski	60	Teollisuuslaitokset, sahat	historiallinen, uusin aika	1	KP
49. Tervaharju	62	Työ- ja valmistuspaikat, kiviaidat	historiallinen, uusin aika	1	KP
50. Iso Kivimaa 3	63	Rajamerkit	Historiallinen, uusin aika	1	KP
51. Iso Petäjälampi 2	63	Työ- ja valmistuspaikat, kiviaidat	historiallinen, uusin aika	1	KP
52. Iso-Petäjälampi	64	Työ- ja valmistuspaikat, suisteet	historiallinen, uusin aika	2	KP
53. Patokoski	66	Työ- ja valmistuspaikat, suisteet	historiallinen, uusin aika	2	KP
54. Patosaari	68	Työ- ja valmistuspaikat, suisteet	historiallinen, uusin aika	3	KP
55. Väärälampi	68	Työ- ja valmistuspaikat, suisteet	historiallinen, uusin aika	2	KP
56. Mertakoski 2	69	Työ- ja valmistuspaikat, suisteet	historiallinen, uusin aika	2	KP
57. Jokipää	70	Padot, pohjapadot	historiallinen, uusin aika	1	KP

Kohde	sivu	tyyppi/ tyypin tarkenne	ajoitus	lkm	status
58. Kalliokoski	72	Kylänpaikat, talot	historiallinen, uusin aika	1	KP
59. Mertakoski 3	74	Työ- ja valmistuspaikat, suisteet	historiallinen, uusin aika	1	KP
60. Jokipää 2	74	Työ- ja valmistuspaikat, kiviaidat	historiallinen, uusin aika	1	KP
61. Jokipää 3	76	Työ- ja valmistuspaikat, suisteet	historiallinen, uusin aika	1	KP
62. Jokipää 4	76	Työ- ja valmistuspaikat, vesimyllyt	historiallinen, uusin aika	1	KP
Muut kohteet	78				
63. Sankasuvanto	78	Röykkiöt	resentti	1	m
64. Myllykangas	79	Liikennekohdat, lossilinja	resentti	1	m
Kantatalot	80				
Lista taloista	80				
Valokuvat	80				
Yleiskartta	82				
Isonjaon ja uusjaon karttoja	83				
Ei tarkastettu		(alue pusikoittunut)			
Vanhankylänsuo MJ-tunnus 1000009063		Työ- ja valmistuspaikat, viljelyröykkiöt, kiviaidat	historiallinen		MJ

Taulukko. Status: MJ muinaisjäännöskohde, mj tuhoutunut muinaisjäännöskohde, U uusi muinaisjäännöskohde KP kulttuuriperintökohde, m muu kohde.

8. Kohdekuvaukset

1. Maaninkankoski

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010056	TM35-lehtijako	S4413R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 09
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7299546 I: 440112
Tyypin tarkenne		N2000	Z 92,5m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat tutkimukset	T. Wallenius tarkastus 1990 J. Lauren inventointi 1991	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt	KM 25799		

Kuvaus:

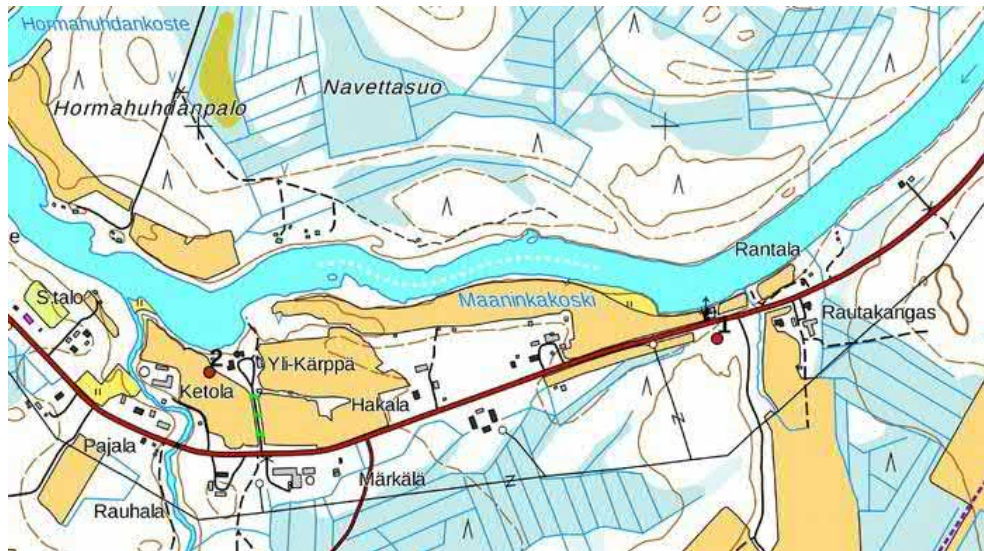
Mj-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Simo-Ranua -tien varressa (n. 48 km Simosta) tien eteläpuolella olevassa sorakuopassa n. 200 m Rantalan talosta länsiluoteeseen. Sorakuoppaa käytettiin 1990-luvun alussa maa-aineksen oton lisäksi kaatopaikkana, ja osa kuopasta oli tuolloin veden alla, joten havaintojen teko oli hankalaa. Vuoden 1991 inventoinnissa ei paikalta saatu löytöjä eikä alueella tuolloin havaittu muitakaan merkkejä asuinpaikasta. Vuoden 1990 tarkastuksessa saadut löydöt olivat kvartsiesineitä, -iskoksia sekä liuskeiskoksia. Soranotossa osin tuhoutunutta asuinpaikkaa arvioitiin olevan vielä jäljellä sorakuopan pohjois- ja luoteispuolella.

Inventointi 2018: Sorakuoppa ja sen ympäristö olivat kokonaan pusikoituneet ja pintakasvillisuuden peittämiä. Havaintomahdollisuudet olivat huonot ja uusia havaintoja ei tehty.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Löytöalue kuvattu lounaaseen.

Kohteet 1 – 2. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 6/2018, mk 1:10 000.

2. Yli-Kärppä

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010069	TM35-lehtijako	S4413L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7299466 I: 439023
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 90 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat tutkimukset	J. Lauren inventointi 1991	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt	KM 26862		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simojoen etelärannalla maanteitse n. 47 km Simosta, Maaninkaojan suusta n. 200 m kaakkoon, Ylikärppän uuden asuinrakennuksen lounaispuolella. Kvartsi-iskos- ja liuskelöytöjä tehtiin pellolta Ylikärppän uuden päärakennuksen lounaispuolelta, rakennuksesta luoteeseen n. 60 m:n matkalla ja 30 m:n matkalla kaakkoon n. 15-25 m leveänä vyöhykkeeltä. Alue on hiekkapohjaista tasaista peltoa.

Inventointi 2018: Alue oli aidattua laidunmaata, ja havaintomahdollisuuksia ei ollut.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Kartta sivulla 6.

Asuinpaikka-alue kuvattu luoteeseen.

3. Kolokonmaa

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000025116	TM35-lehtijako	S4413R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 09
Tyyppi	Kivirakenteet, rakkakuopat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	7301125 I: 440488
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 107 m
Ajoitus yleinen	ajoittamaton	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat tutkimukset	Inga Nieminen/MH inventointi 2012	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt			

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Sounas-koillisuuntainen, 50 x 10 metrin kokoinen rakkakivikko, jonka kivet ovat pyörityneitä ja keskenään erikokoisia. Rakkakivikon ympärillä kasvaa mäntymetsää, jonka kasvatusluokka on 30 ja aluskasvillisuutena mustikkaa ja seinäsammalta. Rakkakivikon alareunan keskivaiheilla on noin 5 x 5 metrin alalla kolme rakkakuoppaa:

Kuoppa1 on kuopista koillisiin. Sen halkaisija on 1.5 metriä ja syvyys 0.4 metriä.

Kuoppa 2 on edellisestä kuopasta noin 1.5 metriä lounaaseen, halkaisijaltaan 1.4 metriä ja syvyydeltään 0.4 metriä

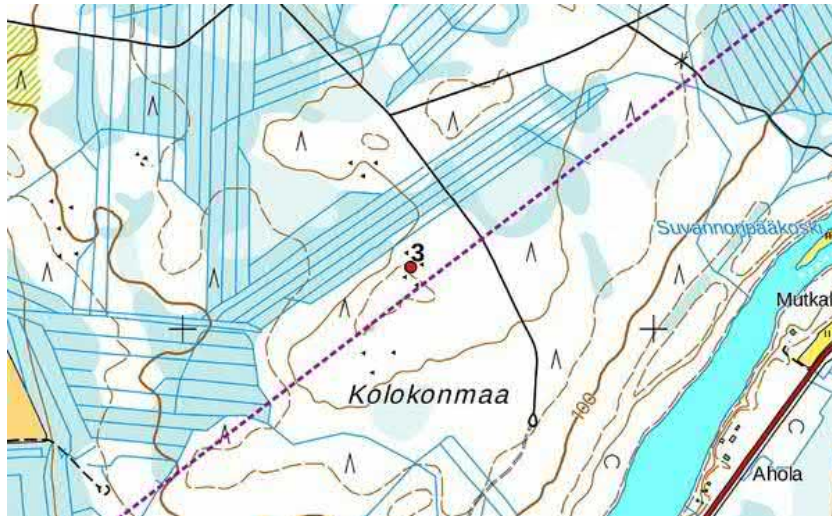
Kuoppa 3 on kuopasta 2 1.3 metriä luoteeseen. Kuoppa on halkaisijaltaan 1.3 metriä ja syvyydeltään 0.3 metriä. Kuoppa on muita epäselvempi, kiviä on mahdollisesti sortunut reunoilta kuopan pohjalle.

Inventointi 2018: Kohde oli ennallaan.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Kuopat kuvattuna pohjoiseen.

Kohde 3. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 6/2018, mk 1:10 000.

4. Niemi

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010069	TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7303498 I: 436131
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 90 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt	-		
Aiemmat tutkimukset	T. Wallenius tarkastus 1990 J. Lauren inventointi 1991	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, koekuopitus, valokuvaus
Aiemmat löydöt	KM 22788, KM 25795		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simo-Ranua -tien varressa (Simosta n. 41 km) tien länsipuolella n. 40 m tiestä ja n. 650 m Niemen tilan päärakennuksesta luoteeseen, soiden ympäröimällä kaakko-luode -suuntaisella hiekkakanaksella. Paikalla on nykyään sorakuoppa. Tuura KM 22788 on löytynyt hiekan otossa ja KM 25795 liuske ja kvartsi-iskokset vuoden 1990 tarkastuksessa. Vuoden 1991 inventoinnissa paikalta löytyi vain muutama epämääräinen kvartsin kappale joita ei otettu talteen. Sorakuopassa ei havaittu merkkejä muinaisesta ihmistoiminnasta, joten asuinpaikka on todennäköisesti suurelta osin tuhoutunut. Koekuoppia ei kuitenkaan ole tehty, joten ne ovat edellytys kohteen säilyneisyyden ja laajuuden arvioimiseksi.

Inventointi 2018: Merkkejä asuinpaikasta löytyi enää vain sorakuopan kaakkoisreunalta, missä esiintyi palaneita kiviä ja kvartsinsiruja. Sorakuopan reunoille ja ympärille tehdyistä koekuopista ei saatu havaintoja.

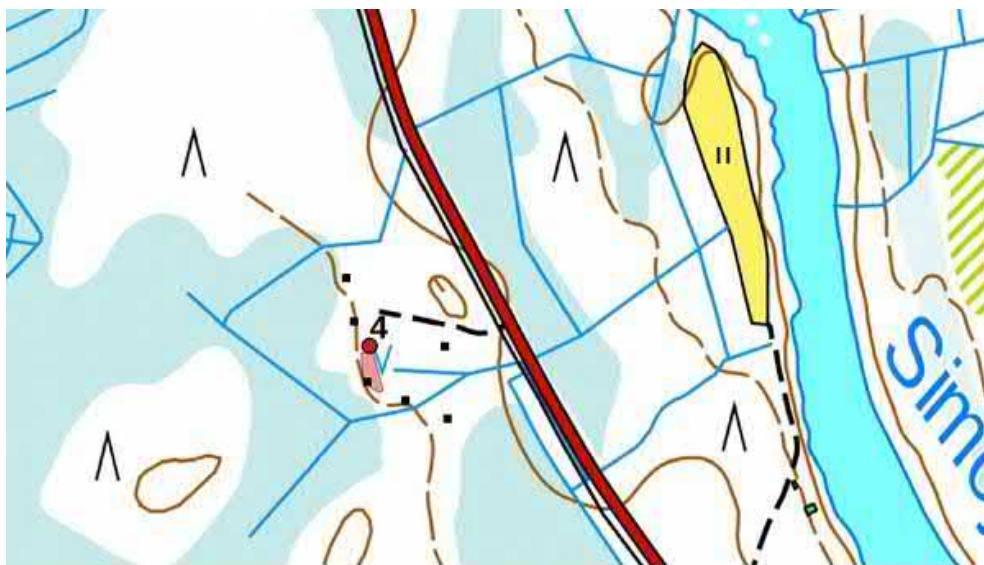
Vaikutusten arvio: sm-merkintä, aluerajaus.

Palaneita kiviä sorakuopan kaakkoisreunalla.

Sorakuopan eteläpuolelle kaivetun koekuopan profiili.

Kohde 4. Aluerajaus vaaleanpunaisena; koekuopat mustana neliönä. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 6/2018, mk 1:5 000.

5. Pirttilä

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010066	TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7304219I: 435998
Tyypin tarkenne		N2000	Z 85 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt	KM 41537		
Aiemmat tutkimukset	J. Lauren inventointi 1991	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, pintapaiminta, valokuvaus
Aiemmat löydöt	KM 26859		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simo-Ranua -tien varressa sen lounaispuolella (Simosta n. 40 km), Pirttilän talosta n. 200 m etelälounaaseen tasaisella hiekkapohjaisella pellolla. Löytöjä tehtiin 140x40m laajalta alueelta pellolle johtavan tien luoteispuolelta. Eniten löytöjä näkyi Simo Ranua tien lähistöllä sekä pellolla olevan sähkötolpan ympärillä. Lisäksi havaittiin palaneita kiviä ja punaiseksi palanutta hiekkaa. Paikka on osittain tuhoutunut tien rakennuksen yhteydessä.

Inventointi 2018: Tien länsipuolella pelto oli heinällä, ja sieltä ei saatu havaintoja. Tie itäpuolella pelto oli äes-tetty. Muinaisen rantatörmän yläpuolella havaittiin runsaasti kvartssia, emäksistä vulkaniittia ja palaneita kiviä, paikoitellen maa oli värjäytynyt punaiseksi. Asuinpaikan ydinalue lienee törmän yläpuolella tien itäpuolisella alueella.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, aluerajaus.

Tien itäpuolinen alue kuvattu koilliseen.

Tien länsipuolinen alue.

Kohde 5. Aluerajaus vaaleanpunaisena. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 6/2018, mk 1:5 000.

6. Taininiemi

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010052	TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7305543 I: 435134
Tyypin tarkenne		N2000	Z 87,5 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	J. Lauren inventointi 1991	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt	KM 26856		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Ainakin 200 x 15-25 m laajuinen asuinpaikka selvästi erottuvalla terassilla. Jatkuu tod. näk. pohjoispuolella olevalle metsä- ja suoalueelle ja etelässä kyntämättömälle pellolle.

Inventointi 2018: Alue oli heinällä. Maastossa ja ilmakuvassa erottuu selvästi muinainen rantavalli, jolla asuinpaikka on sijainnut. Rajaus on tehty ortokuvan mukaan. Pellon länsipuolella matalalta hiekkakankaalta ei löytynyt maanpinnalla havaittavia ja muutamasta koepistosta merkkejä asuinpaikasta.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, aluerajaus.

Alue kuvattuna luoteeseen.

Ortokuva. Muinainen rantavalli erottuu tummanvihreänä.

Kohde 6-7. Aluerajaus vaaleanpunaisena. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 6/2018, mk 1:5 000.

7. Viherikoski

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010068	TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7305723 I: 435554
Tyypin tarkenne		N2000	Z 85 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Aiemmat tutkimukset	J. Lauren inventointi 1991 J. Itäpalo, H.-P. Schulz 2015	Inventointimenetelmät	Valokuvaus
Aiemmat löydöt	KM 26861		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Simojoen itärannalla Taininiemen sillasta noin 650 metriä etelään, Päivärinnan talosta noin 250 metriä pohjoiseen, Viherkosken rannalla. Löytöjä (kvartsia, liusketta) tehtiin metsäauratulta alueelta. Löytöalueen länsiraja kulkee pitkin 85 metrin korkeuskäyrää. Löytöjä alkoi esiintyä pohjoisessa tilan rajalta. Niitä löytyi tästä kohti etelää 10 - 60 metriä leveänä vyöhykkeenä aina 120 metrin matkalla. Asuinpaikka on pahoin vaurioitunut metsäaurauksessa, mutta ehjää asuinpaikkakerrosta saattaa löytyä metsäauratun alueen pohjoispuolelta. Maaperä paikalla on hiekkaa ja soraa. Paikka on kasvamassa umpeen.

Inventointi 2015: alue oli metsittyä, uusia havaintoja esihistoriasta ei tehty.

Inventointi 2018: Tarkastettiin vain yleispiirteisesti.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, aluerajaus.

Alueen pohjoisosassa metsätien leikkausta oli kaivettu.

Kartta sivulla 12.

8. Multasuvanto

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010067	TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7306223 I: 435494
Tyypin tarkenne		N2000	Z 82,5 - 85 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	J. Lauren inventointi 1991	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt	-		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simojoen itärannalla, maanteitse n. 38,5 km Simosta, Taininiemen sillasta n. 200 m kaakkoon Multasuvannon eteläpuolella. Kivikautista asuinpaikkaa osoittavia löytöjä, kvartsi- ja liuskeiskoksia, tehtiin tasaiselta hiekkapohjaiselta pellolta, Multasuvannon talosta etelään päin n. 25-30 m leveältä ja n. 80m pitkältä vyöhykkeeltä, niin että länsiraja kulkee pitkin 82,5 m:n korkeuskäyrää.

Inventointi 2018: Alue oli pakettipelttona, törmällä kasvoi tiheää nuorta puustoa. Uusia havaintoja ei tehty.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Löytöalue kuvattuna kaakkoon.

Kohteet 8 - 9. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 6/2018, mk 1:10 000.

9. Maatela

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010045	TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7306243 I: 434674
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 85 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	T. Wallenius tarkastus 1984 ja 1989	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt	KM 22783, KM 24927		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simo-Ranua -tien pohjoisreunassa (Simosta 38 km), Simojoen eteläpuolella, Tainikos-kesta n. 300 m lounaaseen. Hiekkainen luode-kaakko-suuntainen kannas. Puusto hakattu paikan yli kulkevan voimalinjan kohdalta. Löydöt kvartssia, liusketta. Sittenmin maantie asuinpaikan eteläpuolella on lakkautettu ja tie siirretty kulkemaan asuinpaikan itäpuolelta.

Inventointi 2018: Alueella ei tehty havaintoja esihistoriasta, pohjois- ja eteläpuolelle maantietä tehdyissä muutamissa koepistoissa oli puhdas maannos.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Kartta sivulla 14.

Löytöalue kuvattuna lounaaseen.

10. Vitikkoniemi

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010044	TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7306213 I: 432995
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 77 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	T. Wallenius tarkastus 1984 ja 1989 J. Lauren inventointi 1991	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt	KM 17286		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simojoen pohjoisrannalla, Sankasuvannon kohdalla loivasti etelään viettävällä pellolla, n. 200 m Allilan talosta pohjoiseen. Alueelta löytyi vuonna 1966 peltotöiden yhteydessä kourutaltoa, jota säily-

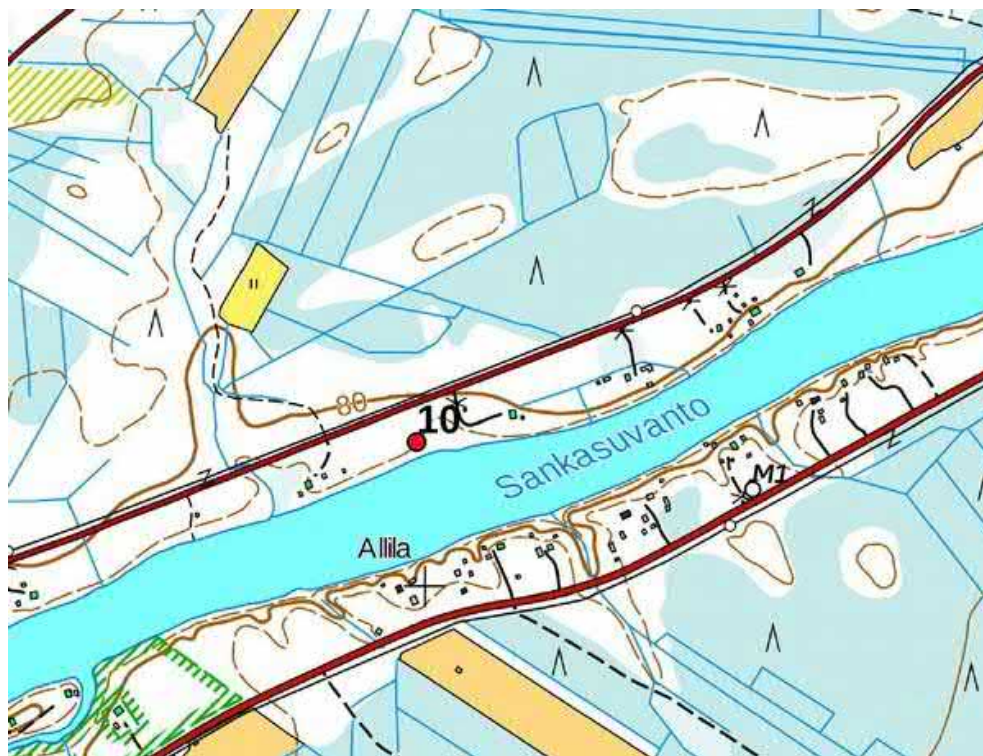
tettiin Sankalan koululla, mutta jonka olinpaikka sittemmin ei ole tiedossa. Löytäjähavainti paikalla myös kiviä, nokea ja hiiltä. Paikalta on löytynyt myös Kansallismuseossa oleva tasatalta (KM 17286). Vuoden 1984 tarkastuksessa paikalla ei todettu merkkejä asuinpaikasta kuten ei myöskään inventoinnissa 1991, jolloin paikka oli kyntämättä, eikä koekuoppia tehty. Kohteen luonne on epäselvä, mutta löytötiedot viittaavat kivekautiseen asuinpaikkaan.

Inventointi 2018: Alue oli metsittyä, ei havaintoja.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Löytöalue kuvattu kaakkoon.

Kohde 10. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 6/2018, mk 1:5 000.

11. Sankala

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Kylänpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7305778 I: 432311
Tyyppin tarkenne	Kantatalot/kantatalon perustukset	N2000	Z 80 m
Ajoitus yleinen	historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	1700-luvun loppupuoli	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt			

Kuvaus: Paikalla on kahden rakennuksen kiviperustusta, mitat 8 x >10 m ja 8 x 6 m. Ne sijaitsevat alle kymmenen metrin etäisyydellä toisistaan, niiden välistä johtaa jokirantaan entinen ajotie. Alarinteen puolella itäisemmän kiviperustuksen korkeus on paikoitellen 0,8 m. Sisärakenteita oli hankala todeta tiheän puuston takia. Itäisemmän perustuksen pohjoispäässä oli isompi kellarikuoppa (kooltaan ainakin 3 x 2 m), kasvillisuus esti tarkemmat havainnot. Paikalla sijaitsi naapuritalon vanhan isännän mukaan Sankalan ensimmäinen talo, joka perustettiin 1779 (Simon kirja s. 37); talo on myös merkitty v. 1841 isonjaon karttaan tälle paikalle. Lähiympäristö on rakennettua tai peltoa eikä muita taloon kuuluneita rakennuksia ole ilmeisesti säilynyt.

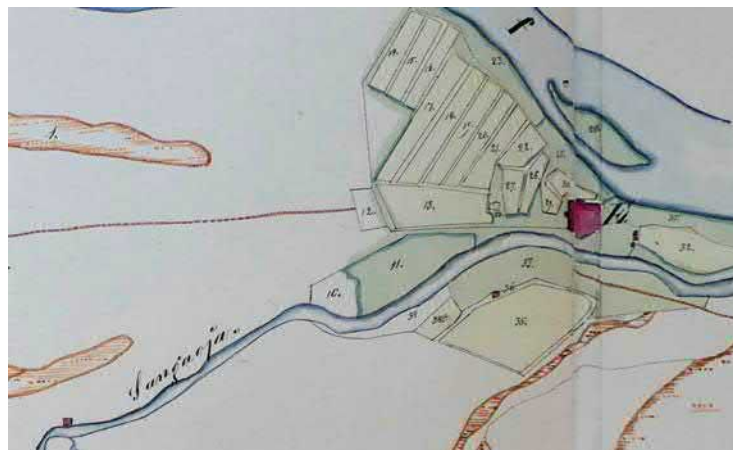
Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

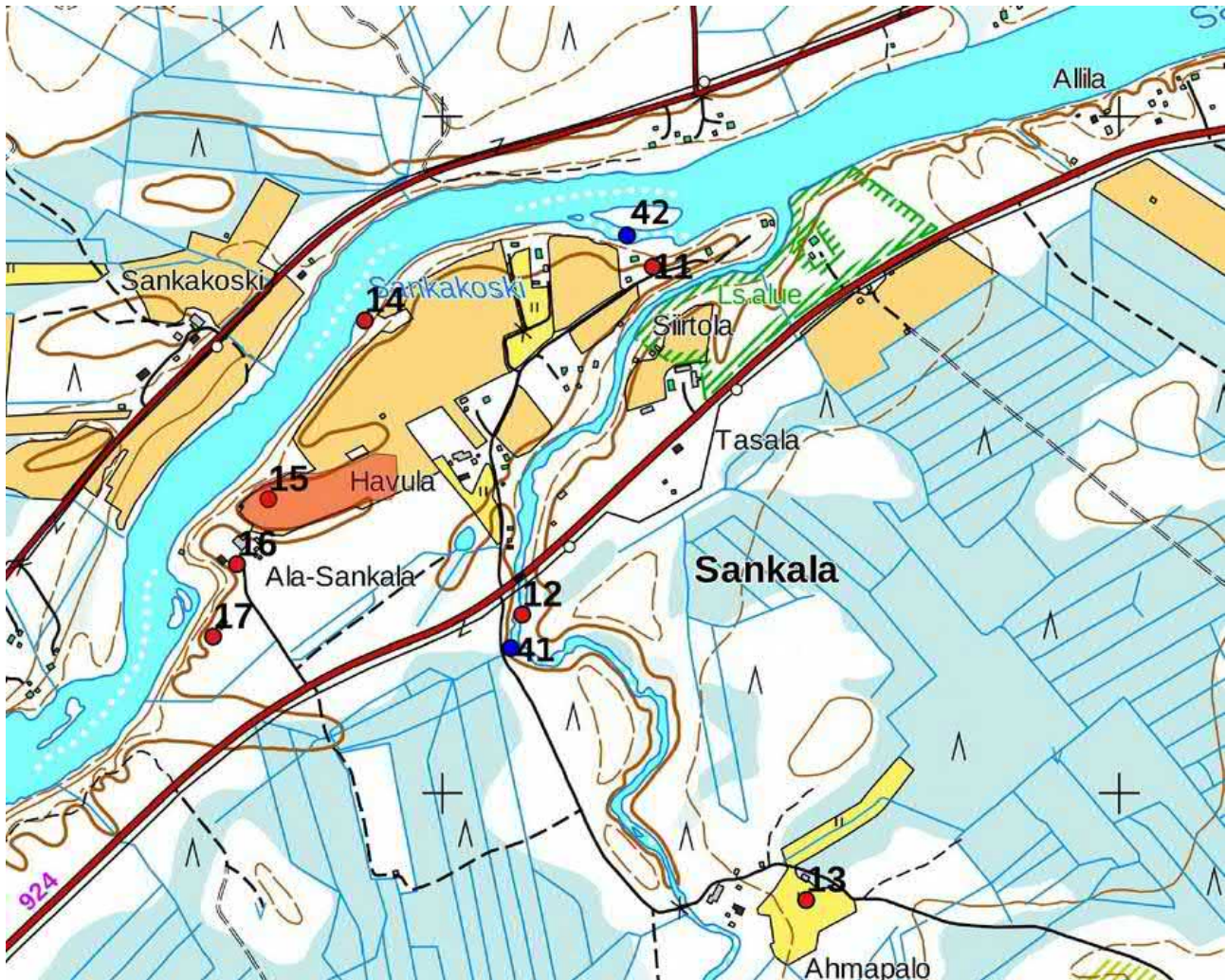
Isompi läntisempi perustus kuvattu lounaaseen.

Itäpuolisen perustuksen koillisnurkka.

Ote vuoden 1841 isonjaon kartasta. Sankalan talotontti punaisena, merkintä Fi.

Kohteet 11 – 17 (ja kp-kohteet 41,42), MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2016. Mk n. 1:10 000.

12. Sankala 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7305262I: 432118
Tyyppin tarkenne	Myllyränni	N2000	Z 82 m
Ajoitus yleinen	historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	1800-lukua	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt			

Kuvaus: Sankaojassa nykyisen maantiesillan eteläpuolella on kivisuiste, rannan puolella on kiviperustus, sen ja rannan välissä n. 8 m pitkä ja 1 m leveä myllyränni. Sankalan talon isännän mukaan paikalla toimi talon ensimmäinen mylly. Mylly on myös merkitty v. 1841 isonjaon karttaan punaisena neliönä karttaotteen vasempaan alakulmaan (kartta sivulla 17). Rakenteet olivat rehevän kasvillisuuden peittämiä.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Myllyränni kuvattu maantiesillalta etelälounaaseen.

Kartta sivulla 18.

13. Ahmapalo

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010076	TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7304842 I: 432537
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 82,5 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	J. Lauren inventointi 1991	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt	KM 26866:1-3		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Sankaojan varressa n. 1,4 km ojan suulta ylävirtaan, Ahmapalon talosta n. 100 m itään, loivasti lounaaseen viettävällä hiekkapohjaisella pellolla. Löydöt kvartsia, liusketta.

Inventointi 2018: Alue oli tasoitettu, ja sillä sijaitsee puu- ym. varstorakennelmia. Asuinpaikka saattaa olla melko tuhoutunut.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Asuinpaikka-alue kuvattuna etelään.

Kartta sivulla 18.

14. Sankakoski

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 730669: I: 431885
Tyyppin tarkenne	Myllyn jäänteet	N2000	Z 74 m
Ajoitus yleinen	historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	1800-1900-lukua	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt			

Kuvaus: Sankakosken kohdalla Simojoen kaakkoisrannan tuntumassa on 50 m pitkä kivisuiste, sen ja rannan välissä on n. 1,5 m leveä myllyränni. Rakenteen keskivaiheilla erottuu rantatörmään kaivettu myllyn paikka noin 7 x 5 m kokoisena kuopanteena. Rännissä on säilynyt rataskehikon jäänteitä.

Sankalan mylly pantiin kruununvoudin määräyksellä verolle vuonna 1860 (Simon kirja s. 239).

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, alue.

Myllyränni ja pato kuvattu koilliseen.

Hirsikehikon jäänteitä myllyn kohdalla.

Kohde 14, rajaus vaaleanpunaisena. MML:n rasteri 6/2018; Mk 1:2 500.

15. Ala-Sankala NE

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010071	TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7305435I: 432118
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 80 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne	myöhämesoliittinen	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt	KM 41538		
Aiemmat tutkimukset	Tuija Wallenius tarkastus 1990 J. Lauren inventointi 1991	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt	KM 25794, KM 26852:1-3		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Simo-Ranua -tien pohjoispuolella (Simosta maanteitse noin 35 kilometriä), Simojoen etelärannalla, Ala-Sankalan päärakennuksesta noin 100 metriä koilliseen olevalla tasaisella, hiekkaisella perunapellolla. Löytöjä (kvartsia ja liusketta) saatiin noin 100 x 25 metrin laajuiselta alueelta. Inventointi 2018: Alueella oli juuri tehty perunanistutus ja penkit. Hyvistä inventointiolosuhteista huolimatta selviä havaintoja asuinpaikasta ei saatu. Tilan isäntä kertoi, että hän on poiminut joka vuosi kivesineitä pelon pinnalta ja myös perunannostokoneesta ja että alue oli häneen mielestään "putsattu". Inventoinnissa löytyi kuitenkin vielä yksi alkeellinen kirves suunnilleen rajatun alueen keskeltä sekä havaittiin muutamia kvartseja.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, alue.

Asuinpaikka-alue kuvattu itään.

Kartta sivulla 18.

16. Ala-Sankala

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	-	TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7305339 I: 431696
Tyyppin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z 80 m
Ajoitus yleinen	historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusi aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt			

Kuvaus:

Talon piha-alueella päärakennuksen lounaispuolella on tervahauta, halkaisija 12 m, syvyys 0,8 m; halssi suuntautuu pohjoiseen joelle päin ja se on osittain maalla täytetty. Haudan päällä kasvaa varttunutta puus-
toa, ympäristö on nurmialuetta.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Tervahauta kuvattu koilliseen.

Kartta sivulla 18.

17. Ala-Sankala lounas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010055	TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7305224 I: 431656
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 78 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	Tuija Wallenius tarkastus 1990 J. Lauren inventointi 1991	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt	KM 26852, KM 25794		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simo-Ranua -tien varressa (Simosta 35 km) tien pohjoispuolella, Ala-Sankalan talosta n. 120 m lounaaseen peltona olevalla tasaisella hiekkapohjaisella jokitörmällä. Kyntäminen on muokannut asuinpaikan pintakerrosta, mutta löytöjä on havaittu noin 40 x 50 m alueella vuonna 1990 tehdyssä tarkastuksessa.

Inventointi 2018: Alueella on uusi omakotitalo ja tasoitettu piha-alue. Asuinpaikka on todennäköisesti pääosin tuhoutunut.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Alue kuvattu lounaaseen.

Kartta sivulla 18.

18. Tainiario

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010040, 751010051 Tainiario Tainilanrotko	TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	3543 09
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7304448 I: 430652
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 78 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Digitointi, alueen keskipiste
Ajoitustarkenne	varhaiskampakeraaminen	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	A. Erä-Esko, tarkastus 1961, 1964 M. Torvinen tarkastus 1982 T. Wallenius-Saksanen kaivaus 1984 T. Wallenius kaivaus 1989 1990,1991 J. Lauren inventointi 1991 M. Torvinen koekaivaus 2003	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt	Tainiario KM 16396, KM 22398, KM 25797, KM 26698 Tainilan rotko KM 24926, KM 25796		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: **Tainiario** :Kohde sijaitsee Simo-Ranua -tien pohjoispuolella, Simosta noin 33 kilometriä Ranualle päin ja Notkolan talosta noin 150 metriä luoteeseen. Asuinpaikka on Simojoen etelärannalla sijaitsevalla tasaisella, mäntyä kasvavalla hiekkatormällä. Muinaisjäänöksen laajuus on ainakin 14 000 neliometriä. Asuinpaikan kaivauksissa on löydetty runsaasti liuske- ja kvartsiesineitä ja -iskoksia sekä jonkin verran piitä. Löytyneet saviastianpalat ovat varhaiskampakeraamiikkaa (Ka I:1). Paikalta löydetystä palaneesta luusta suurin osa on hylkeen ja majavan luuta. Kaivauksissa on esiin tullut myös tulisijoja sekä hautoja. Tainiario on maassamme ja koko Skandinaviassa pohjoisin varteenotettava varhaiskampakeraaminen asuinpaikka, jonka tutkimuksellista arvoa lisää siihen liittyvä kalmisto

Tainilanrotko: Simojoen etelärannalla Simo-Nuupas -tien varrella, tien pohjoispuolella n. 33 km Simon kirkonkylästä, Vähä Tainikoskesta n. 60 m etelään. Paikka on jyrkästi koilliseen viettävällä mäntyä kasvavalla hiekkarinteellä. Asuinpaikka on osittain tuhoutunut paitsi luontaisesti, sen halkiuomansa murtaneen puron takia, sinne rakennetun mökin ja tien kohdalla. Alueelle on viereisen Tainiaron asuinpaikan kaivausten yhteydessä vuonna 1989 ja 1990 on tehty koekuopitusta, jolloin löytöjä oli erityisesti mökin itäpuolelta, jossa löytöalueen todettiin ulottuvan ainakin naapuritilan alueelle. Asuinpaikalta saadut löydöt ovat liusketta ja kvartssia sekä palanutta luuta.

Inventointi 2018: Alueella oli inventointihetkellä Oulun yliopiston arkeologian oppiaineen tutkimusryhmä ja geofyysikko tekemässä kartoitusta ja erilaisia geofysikaalisia mittauksia. Siihen asti saadut tulokset esiteltiin meille, tutkimusryhmä kertoi tekevänsä näistä raportin kesän aikana. Oppiaineella on myös tarkoitus kaivaa osa tutkituista alueista vielä tämän vuoden aikana. Näin ollen inventoinnin yhteydessä ei ollut tarkoituksenmukaista kartoittaa kohdetta tarkemmin, koska uutta tutkimustietoa on odotettavissa lähitulevaisuudessa. Pikaisessa tarkastelussa alue näytti olevan suunnilleen ennallaan, paikalle on kuitenkin ilmestynyt jalasmökki ja kevytrakenteinen muovikankaalla vuorattu kota.

Asuinpaikat Tainiario ja välittömästi sen itäpuolella sijaitseva Tainilanrotko muodostavat yhtenäisen asuinpaikkavyöhykkeen, niiden välinen rotko syntyi vasta rantavaiheen jälkeen. Edellisen perusteella kohteet on yhdistetty. Alueen rajausta perustuu aikaisempien kaivausraporttien tuloksiin.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, alue.

Oulun yliopiston mittausalueen länsiosa.

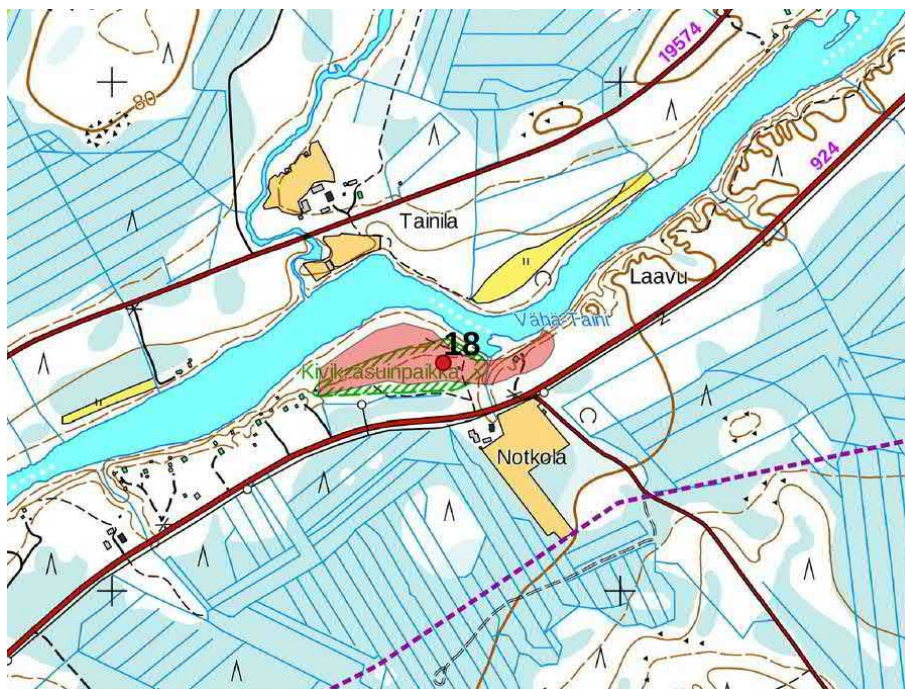
Tutkimusryhmä asuinpaikan itäosassa, keskellä vetäjä Aki Hakonen, vasemalla Ala-Sankalan isäntä.

Itäosa Tainilanrotkon suuntaan.

Alueelle oli ilmestynyt jalasmökki.

Kohde 18, aluerajaus vaaleanpunaisena. Maanmittauslaitoksen peruskartta-rasteri 1:20 000, 6/2018. Mk n. 1: 10 000.

19. Pitola

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010020	TM35-lehtijako	S4412R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2543 09
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7304227 I: 427631
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 72,5 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	Tuija Wallenius tarkastus 1990 J. Lauren inventointi 1991	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt	KM 25794, KM 26869:1-3		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Kohde sijaitsee Simojoen länsirannalla, Simo - Ranua -tien varressa (Simosta noin 29,5 kilometriä), Jokikylän Pitolan tilan päärakennuksen luoteispuolella. Löytöjä tehtiin pääasiassa tien koillispuolelta. Löytöjä saatiin Pitolan päärakennuksen luoteispuolella olevalta pellolta noin 45 metrin pituiselta matkalta ja kaakkoispuolella (?) noin 40 metrin pituiselta matkalta 72,5 metrin korkeuskäyrän tuntumassa erottuvalla terassilla, joka rajoittuu lounaassa maantiehen. Myös tien lounaispuolella olevien kahden asuinrakennuksen väliin jäävältä kaistalta saatiin muutama kvartsi- ja liuskeiskos. Suurin löytötiheys oli Pitolan päärakennuksen luoteispuolella.

Asuinpaikka sijaitsee hiekkamaalla. Löytöjen perusteella paikan laajuus on noin 160 x 40 metriä. Muinaisjäännös on osittain tuhoutunut asuinrakennuksen, maantien ja viemärijojan kohdalta. Ehjää asuinpaikkaa saattaa olla jäljellä maantien luoteispuolella.

Inventointi 2018: Tien oikaisun takia muinaisjäännösalueen luoteisosa on melko varmuudella tuhoutunut. Talon pohjoispuolella ollut pelto on metsittynyt ja havainnointimahdollisuuksia siellä ei juuri ollut. Alue on rajattu tien itä- ja koillispuolelle.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, alue.

Muinaisjäännösalueen luoteisosa on hävinnyt tien oikaisussa, kuva luoteeseen.

Kohde 19. Aluerajaus vaaleanpunaisena, Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 6/2019. Mk n. 1: 5 000.

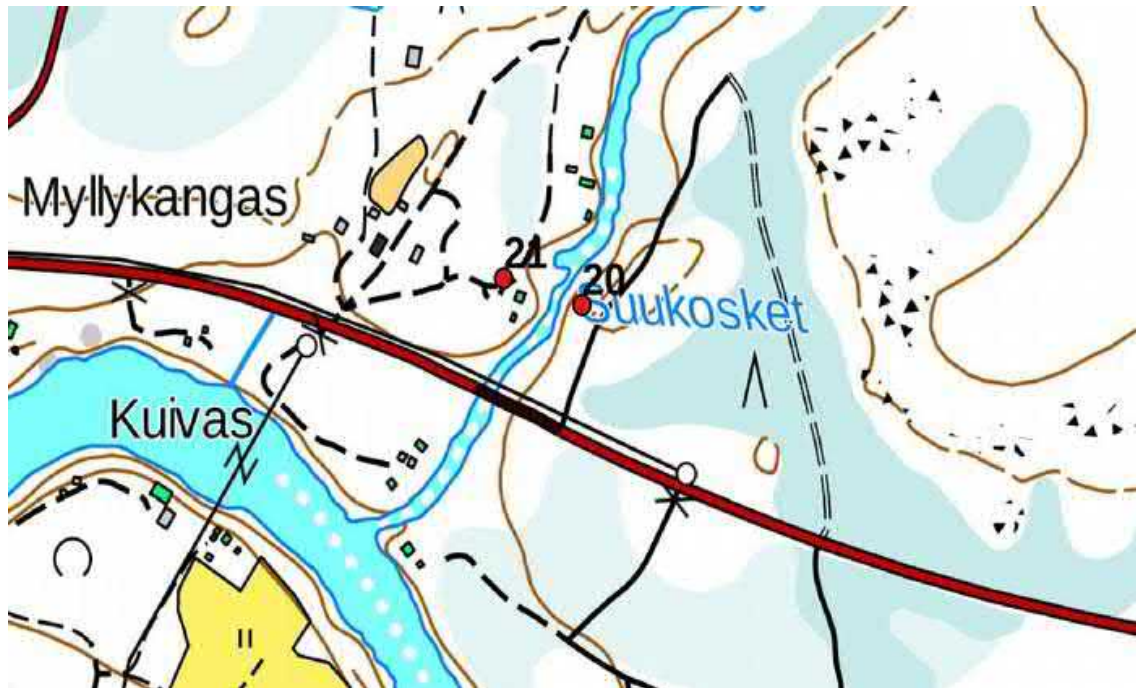
20. Suukosket E

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010075	TM35-lehtijako	S4412R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2543 09
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7305354 I: 426376
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 70 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	J. Lauren inventointi 1991 J.Itäpalo ja H.-P. Schulz inv. 2015	Inventointimenetelmät	Ei toimenpiteitä
Aiemmat löydöt	KM 26864		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Kivikautinen asuinpaikka Kuivasjoen länsirannalla, n. 200m jokisuusta ylävirtaan, laajahkon sorakuopan kaakkoiskulmassa. Paikka on suurelta osin tuhoutunut soranotossa. Vastarannalla joen itäpuolella asuinpaikka jatkuu jokiuoman jakamana (kohde Suukosket E). Inventoinnissa 2015 asuinpaikka todettiin kokonaan tai ainakin suurimmaksi osaksi tuhoutuneeksi soranoton takia. Inventointi 2018: Ei toimenpiteitä.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Kohteet 20 ja 21. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000; 6/2018. Mk n. 1:5 000.

21. Suukosket

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010074	TM35-lehtijako	S4412R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2543 09
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7304373I: 427310
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 70 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	J. Lauren inventointi 1991 I. Nieminen MH inventointi 2012 J.Itäpalo ja H.-P. Schulz inv. 2015	Inventointimenetelmät	Ei toimenpiteitä
Aiemmat löydöt	KM 26865		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Kuivasjoen itärannalla n. 200 m jokisuusta ylävirtaan, vastapäätä Suukosket W-asuinpaikkaa metsäauratulla hiekkakankaalla. Löydöt kvartsia, liusketta. Kohde tarkastettiin syyskuussa 2012. Alueelle tehty hiekkatie kulkee ilmoitettujen koordinaattien itäpuolelta.

Kohde todettu 2012 tarkastuksessa äestetyksi jo muutamia vuosia aiemmin. Sen läpi kulkevat joensuuntaiset äestysvaot kasvavat sammalta, eikä alueella ollut paljasta maanpintaa näkyvissä. Alueella ei silmämääräisessä tarkastelussa havaittu löytöjä. Myös metsäautotie on rakennettu siten, että se voi kulkea asuinpaikan yli.

Inventoinneissa 2012 ja 2015 asuinpaikka todettiin suurimmaksi osaksi tuhoutuneeksi metsätien ja äestysten takia

Inventointi 2018: Ei toimenpiteitä.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

22. Ansakaarto

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010077	TM35-lehtijako	S4411R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2543 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7299711 I: 422534
Tyypin tarkenne		N2000	Z 65 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	J. Lauren inventointi 1991	Inventointimenetelmät	Valokuvaus, pintahavainnointi
Aiemmat löydöt	KM 268657		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simojoen ylittävästä Sompujärven tielle johtavasta sillasta n. 3 km Simoon päin, maantien länsipuolella, tasaisella hiekkapohjaisella pellolla. Simon perusinventoinnin yhteydessä havaittiin löytöjä, kvartsi-iskoksia sekä liusketta pellon laidassa sijaitsevan ladon eteläpuolelta, n. 20 x 30 m suuruiselta alueelta. Pellolla ei voitu havaita löytöjen lisäksi muita merkkejä asuinpaikasta.

Inventointi 2018: Löytöalue oli metsittyä, havaintoja asuinpaikasta ei tehty.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Löytöalue kuvattu lounaaseen (metsikkö ladon takana).

Kohde 22. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000; 6/2018. Mk n. 1:10 000.

23. Kotisuo

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000028655	TM35-lehtijako	S4411R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2543 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7297951 I: 422205
Tyyppin tarkenne	asumuspainanteet	N2000	Z 63 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	K. Katiskoski tarkastus 2016, ei rap.	Inventointimenetelmät	Valokuvaus, pintahavainnointi
Aiemmat löydöt			

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simon Lantonperässä, runsaat ½ km Simojoen Kalliokosken luoteispuolella sijaitseva kivikautinen asuinpaikka selkeästi itäkaakon puoleisesta soistuneesta muinaisesta jokisuusta kohoavan hiekkaperäisen mäntykankaan törmän päällä sekä sen jatkona länteen suuntautuvalla harjanteella. Asuinpaikan merkinä on ainakin 10 asumuspainannetta sekä yksi pienempi painanne, halkaisijaltaan noin 3,5 m. Heikosti soikeiden asumuspainanteiden koot vaihtelevat noin 4-6 m välillä. Pääosin painanteiden pituussuunta on harjanteen suunnassa, mutta yksi läntisimmistä painanteista on siihen nähden poikittain. Lidar-aineiston perusteella painanteita voi itäosassa aluetta olla useampiakin. Asuinpaikan laajuus on ainakin 120 m idästä länteen. Alueen itäosassa ja itäpuolella on myös kalliopaljastumia. Alueen itäosassa on vanhoja

pieniä kotitarvehiekan ottokuoppia, jotka lienevät myös tuhonneen joitakin painanteita; yksi painanteista si-
joittui myös kuoppien itäpuolelle ja toinen lienee osana ottokuoppaa.

Inventointi 2018: Alue kartoitettiin GPS-laitteella. Havaintona olivat 10 asumuspainannetta, joiden mitat vaih-
televat 4 x 3 m:stä ja 6,5 x 4 m:iin sekä kolme kuoppaa, joiden halkaisijat ovat 2 – 3,5 m.

koodi,Ctyyppi,C,60		x,N,10,0	y,N,10,0
23-1	kuoppa	422255	7297955
23-2	asumuspainanne	422244	7297947
23-3	KUOPPA	422242	7297932
23-4	ASUMUSPAINANN	422226	7297959
23-5	kuoppa	422217	7297944
23-6	asumuspainanne	422216	7297961
23-7	asumuspainanne	422206	7297952
23-9	asumuspainanne	422198	7297959
23-8	asumuspainanne	422190	7297957
23-10	asumuspainanne	422182	7297954
23-11	asumuspainanne	422164	7297947
23-12	asumuspainanne	422143	7297940
23-13	asumuspainanne	422122	7297938

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, alue.

Painanne 2 kuvattu pohjoiseen.

Painanne 6 kuvattu itään.

Painanne 10 kuvattu itään.

Kohteet 23 ja 24. Alakohteet pienenä punaisena pisteenä, aluerajaus vaaleanpunaisena. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1: 20 000 7/2018; mk n. 1:3 000.

24. Lantonperä

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000028661	TM35-lehtijako	S4411R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2543 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7297681 I: 422649
Tyyppin tarkenne	asumuspainanteet	N2000	Z 61 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	K. Katiskoski tarkastus 2016, ei rap.	Inventointimenetelmät	Valokuvaus, pintahavainnointi kairaus (20 mm), koepistot
Aiemmat löydöt			

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: kaksi lähekkäistä mahdollista kivikautista asumuspainannetta Simojokivarren Lantonperässä, Kalliokosken niskan länsipuolella, itään laskevalla rinteellä hiekkamaassa. Painanteet ovat kooltaan noin 5 - 7 m. Tarkastuksessa keuhällä 2016 ei alueella tehty koepistoja ja kohteen luonne edellyttää tarkempia selvityksiä.

Painanteista länteen ja lounaaseen on pääosin vanhempia hiekkakuoppia ja mahdollinen kellarikuoppa

Inventointi 2018: Kohde oli ennallaan. Painanteiden kairauksessa löytyi n. 7 cm paksun huuhtoutumiskerroksen alta laikukasta punertavaa likamaata ja yhdestä kairausnäytteestä palaneen kiven kappale. Painanteesta n. 10 m länteen ja itään tehtiin muutama koepisto, joista saatujen havaintojen ja topografian perusteella kohteen rajausta oli mahdollista. Koepistoista ei kuitenkaan tullut esiin selviä asuinpaikan merkkejä.

Kuoppien mitat olivat n 7 x 4 m, syvyys n. 0,4 m, läntisen kuopan ympärillä erottui heikko valli.

Koodi		x	y
24-1	asumuspainanne	422648	7297683
24-2	asumuspainanne	422657	7297695

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, alue.

Painanne 1 kuvattu koilliseen.

Painanne 2 koilliseen. Kuvassa H.-P. Schulz.

Kartta sivulla 33.

25. Kalliokoski

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010061	TM35-lehtijako	S4411R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2543 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7297681 I: 422649
Tyypin tarkenne	asumuspainanteet	N2000	Z 60 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	J. Lauren inventointi 1991 K. Katiskoski tarkastus 2016, ei rap.	Inventointimenetelmät	Valokuvaus, pintahavainnointi
Aiemmat löydöt	KM 26857:1-9		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simojoen Kalliokosken länsirannalla Simon asemalta n. 15 km koilliseen, Alaniemeen vievän tien länsipuolella sijaitsevan sorakuopan kaakkoisosassa ja sille johtavalta tieltä. Soranotto on ilmeisesti tuhonnut suuren osan asuinpaikkaa. Löydöt ovat kvartssia ja liusketta. Vuoden 2016 tarkastuksessa ei uusia pintalöytöjä havaittu tieurilla eikä koepistoja tehty alueella, joka näyttää säilyneen ennallaan. Simojoen

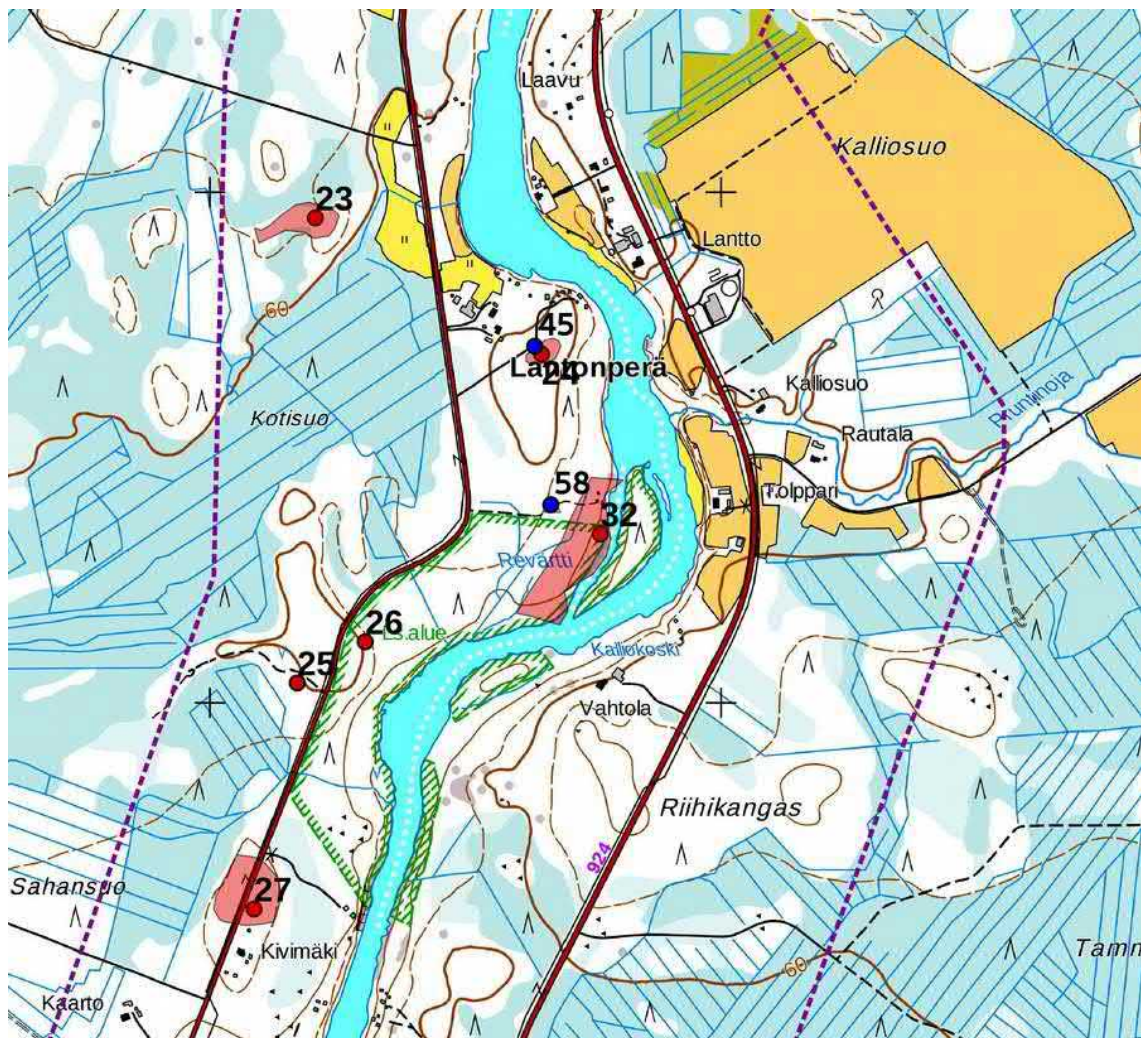

länsirantaa noudattavan maantien 9241 itäpuolen mahdollisten Lidar-anomalioiden tarkastuksessa ei havaittu maanpinnalle erottuvia muinaisjäännöksiä lukuun ottamatta kankaan koillisosan tervahautaa. Inventointi 2018. Sorakuoppa on melko metsitty, sen pohjoisreunassa havaittiin 2 kvartsi-iskosta (ei otettu talteen).

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Löytöpaikka kuvattu luoteeseen.

Kohteet 23 – 27 ja 32. Aluerajaukset vaaleanpunaisena. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 7/2018. Mk n. 1:10 000.

26. Kalliokoski 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	(751010061)	TM35-lehtijako	S4411R
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2523 06
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7297120 I: 422304
Tyypin tarkenne	tervahaudat	N2000	Z 60 m
Ajoitus yleinen	historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	uusi aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	K. Katiskoski tarkastus 2016, ei rap.	Inventointimenetelmät	Valokuvaus, pintahavainnointi
Aiemmat löydöt			

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simojoen länsirantaa noudattavan maantien 9241 itäpuolen mahdollisten Lidar-anomalioiden tarkastuksessa ei havaittu maanpinnalle erottuvia muinaisjäänöksiä lukuun ottamatta kankaan koillisosan tervahautaa. Tämä on noin 8-metrinen hyvin säilynyt hauta, jonka halssi suuntautuu koilliseen rinteseen (alakohte).

Inventointi 2018: Kohde oli ennallaan.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Kartta sivulla 35.

Tervahauta kuvattu itään.

27. Kivimäki

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010062	TM35-lehtijako	S4411R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2543 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7296597 I: 422086
Tyypin tarkenne		N2000	Z 57,5 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	J. Lauren inventointi 1991 J. Itäpalo ja H.-P. Schulz inv. 2015	Inventointimenetelmät	ei toimenpiteitä
Aiemmat löydöt	KM 26858:1-12		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simojoen Hovisuvannon länsirannalla Kivimäen talosta n. 80 m pohjoiseen Alaniemeen johtavan tien molemmin puolin. Löydöt kvartsia, liusketta. Kivikautisia asuinpaikkalöytöjä havaittiin vuoden 1991 perusinventoinnissa maantien molemmilta puolin hiekkamaasta. Länsipuolella löytöjä saatiin alueelta josta turve oli kuorittu. Tien itäpuolella on matala sorakuoppa, josta löydöt tehtiin. Itäpuolella oli selvästi runsaammin löytöjä. Soranotto ja maanpinnan kuoriminen on tuhonnut suuren osan asuinpaikkaa. Vuoden 2015 inventoinnissa todettiin, että tien länsipuoleinen osa asuinpaikkaa oli metsänuudistuksessa laikutettu. Laikutetulla alueella havaittiin kvartseja n. 60 x 20 m laajalla alueella ja asuinpaikaksi rajatun alueen eteläosassa todettiin yksi kuopparakenne, joka saattaa kuulua asuinpaikkaan. Tien itäpuolella alue on pintakasvillisuuden peitossa, muuten kohde oli ennallaan.

Inventointi 2018: Kohteeseen on näköyhteys maantieltä, mistä oli mahdollisuus havaita sen olevan ennallaan, ei toimenpiteitä.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, alue.

Kartta sivulla 35.

28. Karisuvanto Turska

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010029	TM35-lehtijako	S4411R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	2543 05
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	7291207 I: 418244
Tyypin tarkenne		N2000	Z 40 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	J. Lauren inventointi 1991	Inventointimenetelmät	valokuvaus
Aiemmat löydöt	KM 26382		

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simo-Ranua -tien varressa (Simosta n. 10,5 km), Turskan päärakennuksen pihamaalla ja sen eteläpuoleisella peltoalueella. Ensimmäiset löydöt tehtiin tilan rakentamisen ja puutarhatöiden yhteydessä vuosina 1952-53. Navettaa rakennettaessa havaittiin tulisijojen jäännöksiä ja puutarhatöissä löytyi kivi-
kirves (KM 26382). Vuoden 1991 inventoinnissa tehtiin löytöjä asuinrakennuksen kaakkoispuoliselta pelto-
alueelta. Löydöt koostuvat kivikirveestä, kvartsista sekä liuskeesta ja löytötiedot viittaavat laajempaan kivi-
kautiseen asuinpaikkaan.

Inventointi 2018: Talon eteläpuolinen pelto oli nurmena, jota ei tarkastettu. Mahdollisesti asuinpaikka on tu-
houtunut.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste.

Asuinpaikka-alue kuvattu luoteeseen.

Kohde 28. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000; 7/2018. Mk n. 1:10 000.

29. Haapaniemen pato

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322R
Laji	Kiinteä muinaisjäännös, vedenalainen	Vanha yleislehtijako	2543 05
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	7288918 I: 416415
Tyyppin tarkenne	Lohipadon jäännös	N2000	Z 27 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen, uusi aika	Koordinaattiselite	Digitointi
Ajoitustarkenne	1860-luku	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	J. Itäpalo ja H.-P. Schulz inventointi 2015	Inventointimenetelmät	valokuvaus
Aiemmat löydöt			

Kuvaus:

Inventointiraportti 2015: (Kohde 12 Kuolemankoski 2) Vuosina 1869-70 kartoitettiin Simojoessa sijainneet kalapadot ja muut kalastusasemat. Kartoituksen tarkoitus oli rajoittaa kalastusta, koska padot haittasivat tuki-uittoa ja patoja määrättiin purettaviksi. Kartoituksen suoritti maanmittari C.G.W. Claudelin. Claudelinin mukaan Kuolemankoskessa sijaitsi Haapaniemen pato. Kuolemankosken uoma sijaitsee Simo-Ranua -tien varressa Simosta n. 10,5 km. Vuonna 2015 vedenpinta oli korkealla ja padon kohta oli kokonaan veden alla. Kalapadosta ei tuolloin tehty havaintoja.

Inventointi 2018: Joen länsipuolen Haapaniemen talon omistaja näytti padon jäänteet, jotka olivat jääneet päälle rakennetun suisteen alle. Pato rakennettiin 1860-luvulla, kun suku muutti Keminmaalta Simoon ja sai silloin lohenkalastusoikeuden. Kohde on digitoitu informantin antamien tietojen perusteella, matalalla olleen veden tason takia kivet estivät kohteen tarkastuksen veneellä 30 m lähempää.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, viiva.

Lohipadon jäännös on kiveys, jonka päällä kasvaa kortetta.

Kohde 29. Padon jäänteet punaisena viivana. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000; 7/2018. Mk n. 1:5 000.

30. Malininpalo

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000031598	TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös ?	Vanha yleislehtijako	2543 04
Tyyppi	Asuinpaikat ?	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7286705 I: 415024
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 35 m
Ajoitus yleinen	varhaismetallikausi	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	V. Laulumaa inventointi 2017	Inventointimenetelmät	pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt			

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Simojoen ison Petäjäkosen kohdalla, noin 250 m joen eteläpuolella sijaitseva, korkeussijaintinsa perusteella varhaismetallikauteen ajoittuva asuinpaikka. Sähkövoimalinjan ja metsän väliltä todettiin vuoden 2017 inventoinnissa kaksi kvartsiitti-iskosta, mutta tehdyissä kolmessa koepistossa ei ollut löytäjä tai merkkejä kulttuurikerroksesta.

Löydöt, maaperä, topografia ja sijainti joen varressa tai muinaisessa jokisuussa viittaavat selvästi asuinpaikkaan. Idän puolella asuinpaikka rajoittuu muinaiseen uomaan ja metsäautotiehen. Pohjoisessa rajana on muinainen rantatörmä, jonka alla maasto on kosteaa kuten myös lännen puolella. Asuinpaikan ja joen välillä kulkee Ranuantie ja asuinpaikan itäpuolella on metsätie. Alue on hiekkapohjasta mäntykangasta.

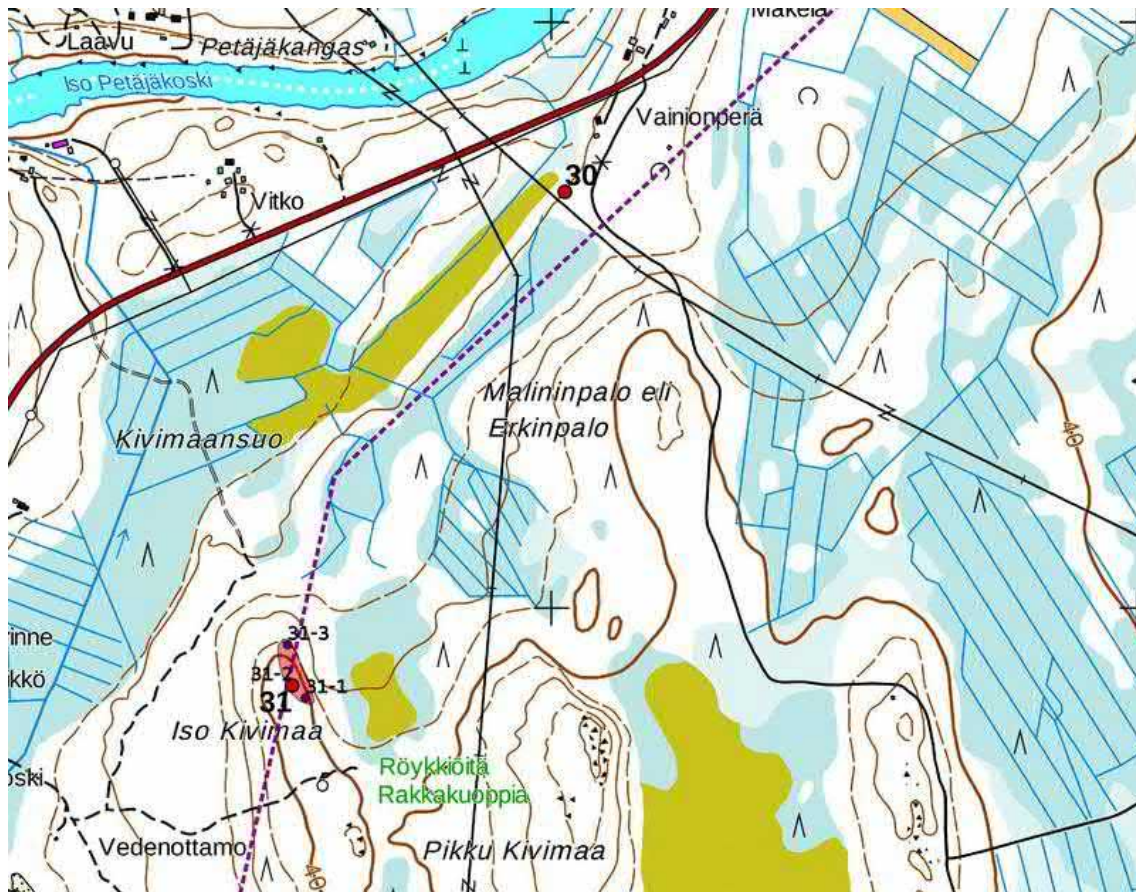
Inventointi 2018: Pintatarkastelussa ei tehty havainnointia asuinpaikasta. Vieressä kulkevan metsätien ja asuinpaikan reunalta havaittiin kvartsiitteja, jotka liittyvät tien kunnossapitoon. Vuonna 2017 tehty määritelmä asuinpaikaksi ja melko laaja rajaus pelkästään kahden kvartsiitti-iskoksen perusteella on ristiriidassa Museoviraston kenttätöiden laatuvaatimusten (2016) kanssa.

Vaikutusten arvio: ei ehdotusta.

Alue kuvattuna länteen.

Kohteet 30 ja 3. Aluerajaus vaaleanpunaisena, alakohteet sinisenä pisteenä. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000;7/2018. Mk n. 1:10 000.

31. Iso Kivimaa pohjoinen

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	7510100027	TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	2543 04
Tyyppi	Röykkiö, rakkakuopat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7286705 I: 415024
Tyypin tarkenne		N2000	Z 41 m
Ajoitus yleinen	kivikausi	Koordinaattiselite	GPS-mittaus, röykkiö
Ajoitustarkenne	kivikauden loppuvaihe	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	J. Lauren inventointi 2017, Luoto, Rostedt ja Pukkila inventointi 2012	Inventointimenetelmät	pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt			

Kuvaus:

Mj-rekisterin kuvaus: Kaksi rakkaröykkiötä ja kolme rakkakuoppaa, jotka on paikannettu Simon perusinventoinnissa 1991. Kohde sijaitsee Simo-Ranua-tien itäpuolella, noin 3,5 km Simon keskustasta koilliseen. Kangasta ympäröivät pohjoisessa, idässä ja etelässä suot. Paikka sijaitsee Vitkon tilan päärakennuksesta n. 900 m eteläkaakkoon. Vuoden 2012 tuulivoimapuistoinventoinnissa yleisesti määriteltyjen rakkaröykkiöiden sijaan röykkiöt tulkittiin hautaröykkiöiksi (alakohteet 1-2). Ne ovat muodoltaan kuitenkin varsin vaihtelevia, pitkänomaisia ja kapeita, osin vallimaisia tai usemmasta röykkiöstä muodostuvia. Rakenteiden todellisen luonteen selvittäminen edellyttää kaivauksia. Lisäksi todettiin yksi kuopparakenne sekä rajamerkki, joka ei sijoitu nykyiselle kiinteistörajalle (alakohteet 3-4). Kaikkineen rakenteet sijoittuvat noin 300 m matkalle Ison Kivimaan laelle.

Inventointi 2018: Kaava-alueeseen kuului vain Ison Kivimaan muinaisjäänösalueen pohjoisosa. Koska kohteen kahden röykkiön etäisyys on noin 300 m ja niiden välissä ei ole muita muinaisjäänöksiä, on kartoitettu osa erotettu omaksi kohteeksi nimellä Iso Kivimaa pohjoinen.

Pohjoisosassa sijaitseva kiviröykkiö on tyypillinen kivikauden loppuvaiheeseen (rantataso 40-42 m mpy) ajoittuva pitkäröykkiö, jonka päässä on kehämäinen laajennus. Tämän tyyppisiä röykkiöitä tunnetaan Vaasan ja Kemian väliseltä alueelta samalta rantatasolta vajaa 60 kpl.¹ Röykkiö on 10 m pitkä ja 2-3 m leveä, korkeus 0,3-0,5 m, rakenne on osittain aluskasvillisuuden peittämä. Röykkiön etelä- ja pohjoispuolella on kaksi pientä rakkakuoppaa, länsipuolella on vanha rajamerkki (kohde 50 Iso Kivimaa 3). Mj-rekisteriin merkitty alakohde Ison Kivimaan keskivaiheella polun kohdalla on resentti kuoppa.

Mj-rekisterin kuvauksen perusteella Ison Kivimaan eteläpäässä on samanlainen pitkäröykkiö (ei tarkastettu).

Vaikutusten arvio: sm-merkintä (*ehdotus SM-merkintä*), aluerajaus.

Röykkiö kuvattu pohjoiseen.
Kartta sivulla 41.

Kehä röykkiön pohjoispäässä.

1 Esim. J. Okkonen 2003. Jättiläisen hautoja ja hirveitä kiviröykkiöitä – Pohjanmaan muinaisten kivirakennelmien arkeologiaa.

32. Kalliokoski Revärtti

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	-	TM35-lehtijako	S4411R
Laji	Kiinteä muinaisjäänös	Vanha yleislehtijako	25430 8, 2543 09
Tyyppi	Teollisuuslaitokset	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7297413 I: 422800
Tyyppin tarkenne	Vesisahat	N2000	Z 54 m
Ajoitus yleinen	historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus 2015
Ajoitustarkenne	Uusi aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	J. Itäpalo ja H.-P. Schulz inventointi 2015	Inventointimenetelmät	Ei toimenpiteitä
Aiemmat löydöt			

Kuvaus:

Inventoinnin 2015 kuvaus: Lantonperällä Kalliokoskessa Sahasaaren länsipuolella Simojoen länsihaaran rannalla ja länsihaarassa. Sahasaari on saaren vanha nimitys. Länsihaaraa kutsuttiin aikaisemmin Sahan putaaksi. Paikannimet eivät ole enää yleisessä käytössä ja ne eivät esiinny nykyisellä peruskartalla. Paikalla on vapaa-ajan asunto. Paikalla on toiminut Kalliokosken saha 1841-1874. Vuonna 1875 sahan toiminta siirtyi rannikolle Simojoen suulle Kallion saarelle. Kaikki irtonainen materiaali siirrettiin uudelle sahalle.

Länsihaaran rannalla havaittiin neljän rakennuksen perustukset. Suurin (rakenne no. 2) erottuu n. 10 x 5 metrin kokoisena suorakaiteen muotoisena kuoppana/kaivantona. Todennäköisimmin saha on sijainnut tällä kohdalla. Kohdalle on tosin myös vuoden 1983 peruskartalle merkitty rakennuksia, joiden kohdalla nykyisetkin vapaa-ajan rakennukset sijaitsevat. Perustuksen kohdalla joen länsihaarassa on n. 3 m leveä padon jäännös. Kolme muuta rakennuksen perustusta sijaitsevat sahan paikasta etelään. Rakenne 3: n. 6 x 5 m kokoinen, reunoilla n. 50 cm korkea ja 50 cm leveä valli, syvyys on n. 50 cm, kulmat erottuvat hyvin. Koilliskulmassa erottuu n. 2 m halkaisijaltaan olevan tulisijan jäännös, jossa on pintakasvillisuuden alla isoja kiviä sekä savea ja hiekkaa päällä. Rakenne no. 4 on n. 6 x 5 m, lattia on syvemmällä, reunoilla on valli. Eteläisin rakenne nro 5 on pohja-alaltaan neliön muotoinen rakennuksen perustus, vajaa 10 m halkaisijaltaan, lattia on syvemmällä, reunoilla on yli 50 cm korkea ja enimmillään 1,5 m leveä valli. Rakenteet 4 ja 5 voivat olla tallin perustuksia. Vapaa-ajan asunnon eteläpuolella on entinen pelto- tai niittyalue, joka kasvaa nuorta koivikkoa. Joen rannoilla on ruoppauksessa syntyneitä röykkiöitä ja kivikoita.

Ylempänä jokirinteessä paikalla johtavan metsätien päässä on sijainnut 1800-luvun lopulla talo (Kalliokoski, kohde 58). Tarkastushetkellä talon paikka erottui poikkeavana kasvillisuuskuviona.

Inventointi 2018: Ei toimenpiteitä.

Koordinaatit:

1 pato

P: 7297413 I: 422800

2 rakennuksen perustus /saha?

P: 7297412 I: 422765

3 rakennuksen perustus/tulisijallinen

P: 7297324 I: 422736

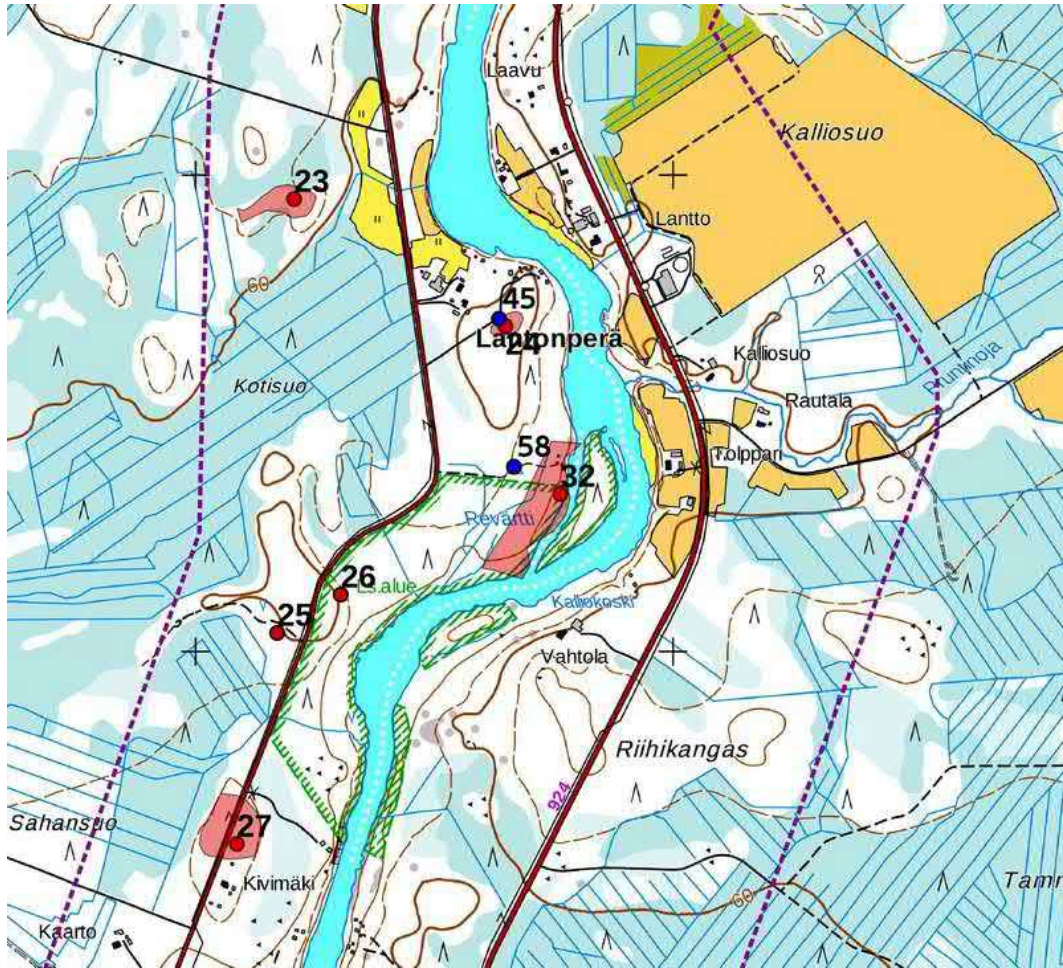
4 rakennuksen perustus /talli?

P: 7297298 I: 422730

5 rakennuksen perustus/talli ?

P: 7297180 I: 422648

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, aluerajaus.

Kohteet 23 – 27 ja 32. Aluerajaukset vaaleanpunaisena. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 7/2018. Mk n. 1:10 000.

33. Simon Hamina

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös ?	Vanha yleislehtijako	25430 01
Tyyppi	Liikennekohdat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7281809 I: 410080
Tyyppin tarkenne	Satamat	N2000	Z 4,5 m
Ajoitus yleinen	historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus 2015
Ajoitustarkenne	Uusi aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Valokuvaus, pintahavainnointi
Aiemmat löydöt			

Kuvaus:

Simonjoen sualueella sijainneesta satamapaikasta on säilynyt vain vähän tietoa. Ilmeisesti paikalla toimi satama jo 1700-luvulla. Haminan paikka on merkitty vuoden 1843 pitäjänkartalle joen umpinaiseen sivuhaaraan Nikkilän talon lounaispuolella. Sivuhaara on vielä suunnilleen samanlainen kuin 1800-luvun kartalla, ja

melko varmasti haaraa on ruopattu sataman toiminta-aikana. Haaran pohjoispuolisella rannalla on kivistä tehty törmä, jonka kohdalla on raivattu noin 7 – 10 m leveä väylä. Kiviä on sekä rannan puolella että uoman keskellä. Rakenteita ei voitu ajoittaa, ja avoimeksi jäi, liittyvätkö ne Haminaan vai ovatko nuorempia. Törmän yläpuolinen alue on tasoitettu ja raivattu niityksi.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, piste, rajaus ei ollut mahdollista.

Pohjoisrannalla näkyvä raivattu väylä.

Kivetty rantatörmä.

Ote vuoden 1843 pitäjänkartasta. Haminan paikka kartan keskellä.

Kohteet 33 ja 34. Padon säilynyt pohjakiveys punaisena viivana. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 7/2018. Mk n. 1:10 000.

34. Mertakoski

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	25430 01
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7281661 I: 410221
Tyypin tarkenne	Lohipadot; tainipadot	N2000	Z 3,5 m
Ajoitus yleinen	historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus 2015
Ajoitustarkenne	Uusi aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Valokuvaus, pintahavainnointi
Aiemmat löydöt			

Kuvaus:

Mertakosken lohipato Simonjoen suualueella otettiin käyttöön ilmeisesti 1700-luvun alussa, jolloin oli vielä käytössä toinen tainipato ylempänä joessa Patosaaren kohdalla.² Mertakosken pato sijaitsi haminan paikasta noin 130 m etelään. Padosta on säilynyt joen länsipuolella pohjakiveys. Pohjakiveyksen päälimmät tukikiveykset ja puinen patorakennelma uusittiin joka vuosi ennen lohenpyynnin alkua. Pato on merkitty vuoden 1735-1736 maakirjakartalle. Vuoden 1843 pitäjänkartassa (sivulla 45) on epäselvä merkintä padosta noin 200 m alavirtaan päin, mistä ei havaittu pohjakiveyksiä. Samalla kohdalla olevat kivisuisten jäänteet ajoittuvat lähihistoriaan (kohde 59).

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, viiva.

Ks. sijainti, kartta ylhäällä.

² Simon kirja, s. 63-64.

SIMOJOEN LOHENPYYNTI

ENTISAIKAAN SIMOJOEN LOHTA PYYDETTIIN RAKENTAMALLA JOKEEN LOHIPATO. MERTAKOSKELLA SIAITSI KOKO JOEN POIKKI YLTÄVÄ TAINIPATO. TAINIPATO ON OLLUT SUOMESSA LAAJALLE LEVINNYT JA ERITTÄIN VANHA PATOTYYPPI KUN PATO SAATIIN VALMIIKSI, SIITÄ KUULUTETTIIN KIRKOSSA JA KAIKKI MUU KALASTUS JOESSA OLI LOPETETTAVA. PATOVOUTI VALVOI ETTEI LUVATONTA PYYNTIÄ HARJOITETTU. AIEMMIN SIMOJOEN SUUKOSKENA ON OLLUT PATOKOSKI, JONNE TAINIO RAKENNETTIIN 800-900 VUOTTA SITTEN. MAAN KOHOAMINEN ON PERÄMEREN ALUEELLA VAJAAN SENTIN VUODESSA.

Paikalla oleva opastaulu Mertakosken tainipadosta.

Mertakoski. Padon pohjakiveyksen jääneet näkyvät kuvan keskellä lähellä rantaa.

35. Pohjanmaan rantatie (Vanha rantatie, Postitie)

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	1000021285 RKY ei numeroa li Kalajoki Kemi Keminmaa Kokkola Lumijoki Oulu Pyhäjoki Raahе Siikajoki Simo Tornio	TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kiinteä muinaisjäännös	Vanha yleislehtijako	25430 01
Tyyppi	Liikennekohdat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7280108 I: 410622
Tyyppin tarkenne	Tienpohjat, tielinjaukset	N2000	Z 4 – 7 m
Ajoitus yleinen	historiallinen	Koordinaattiselite	Digitointi; lossinpaikka Simojoella
Ajoitustarkenne	Uusi aika (1600- lukua >)	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Valokuvaus, pintahavainnointi
Aiemmat löydöt			

Kuvaus:

Pohjanmaamaan rantatie oli alussa ratsutie (Turusta Korsholman linnaan kärrytie), joka kulki Turusta Pohjanlahden rannikkoa pitkän Tukholmaan. Vanhimmat osat ovat 1500-luvulta. Simojoen kohdalla tieyhteys oli olemassa viimeistään 1657, jolta ajalta ovat ensimmäiset varmat arkistotiedot Simojoen ylittävstä lossiyhteydestä.³ Tälle paikalle on merkitty *FärjeStälle* vuoden 1736 maakirjakartalle (ks. Osa 1, kartta sivulla 20). Kaavan alueella vanha tielinjaus sijaitsee asfalttipäällysteisten paikallisteiden alla. Ainoastaan joen itäpuolella Tienvierin talon kohdalta entiselle lossipaikalle Färinrantaan on kapea soratie. Lossiyhteys toimi pääkulkuyhteytenä 1920-luvulle asti ja paikalliskäytössä vielä 1950-luvulla. Rampit joelle ovat vielä näkyvissä.

Vaikutusten arvio: sm-merkintä, viiva (ainakin soratielinjaus Tienvierin talosta joelle asti).

Opastaulu entisessä lossirannassa.

³ Kehusmaa Aimo, Pohjanmaan rantatie Pohjois-Pohjanmaalla. Pohjois-Pohjanmaan liitto. Oulun tiepiiri. 2000 ja Suvanto Maria, Vanha Rantatie Lapin läänin alueella. Lapin liitto. Lapin tiepiiri. 2006.

Tielinjaus Tienvierin talosta Färinrantaan.

Lossilinja kuvattuna länteen. Taustalla Parpalan talo.

Kohde 35. Rantatien linjaus punaisena viivana. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 7/2018. Mk n. 1:10 000.

Kulttuuriperintökohteet

40. Multasuvanto 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7306297 I: 435460
Tyyppin tarkenne	Maakellarit	N2000	Z 85 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus
Aiemmat löydöt			

Kuvaus:

Kohteesta 8 Multasuvanto kivikautinen asuinpaikka n. 40 m pohjoiseen on jokitormän päällä maakellarin kuoppa, joka on osittain sortunut. Mitat ovat valli mukaan lukien n. 5 x 5 m, kuopan mitat ovat 3 x 2,5 m ja havaittavissa oleva syvyys on n. 1 metri. Kuopan pohja on täytetty puunoksilla ym. orgaanisella jätteellä. Kellarin ikä ei ole tiedossa.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, piste.

Maakellari kuvattu luoteeseen.

Kohde 40. Maanmittauslaitoksen peruskarttarasteri 1:20 000, 6/2018, mk 1:10 000.

41. Sankala 3

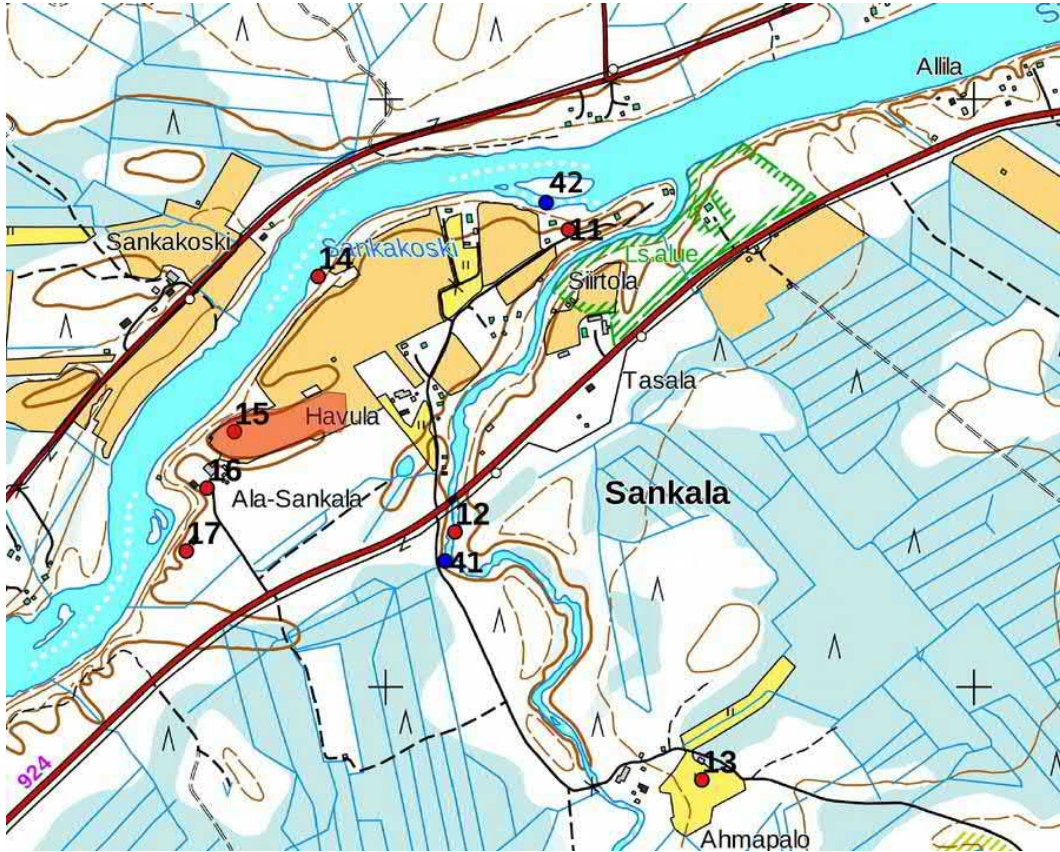
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat Teollisuuslaitokset	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7305215 I: 432100
Tyyppin tarkenne	Tiilitehdas/ tiilenpolttouuni	N2000	Z 80 m
Ajoitus yleinen	historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Sanginojan länsirannalla nykyisestä maantiesillasta n. 80 m etelään on umpeen kasvanut rakennuksen perustus, mitaltaan n. 6 x 6 m, sitä ympäröivä oja oli veden täyttämä. Sankalan talon isännän mukaan paikalla oli 1900-luvun alussa Sankalan kylän tiilitehdas ja polttouuni. Hirsiperustukset olivat vielä 1970-luvulla näkyvissä. Savi on nostettu n. 300 m etelämpänä sijaitsevasta savilinnasta.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, piste.

Tiiliuunin perustusta kuvattu itään.

Kohteet 41 ja 42, MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2016. Mk n. 1:10 000.

42. Sankala 4

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4412R
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Kivirakenteet, vedenalainen	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7305150 I: 425828
Tyypin tarkenne	pohjapato	N2000	Z 75 m
Ajoitus yleinen	historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Sankalan kantatalon pohjoispuolella on Simojoessa saaren ja rannan välissä n. 7 m pitkä pohjapato, joka koostuu useista kivikerroksista. Patoa ei ole merkitty vanhoihin karttoihin ja sen tarkoitus ei selvinnyt.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, piste.

Pato kuvattu länteen.

Kartta sivulla 52.

43. Kuivas

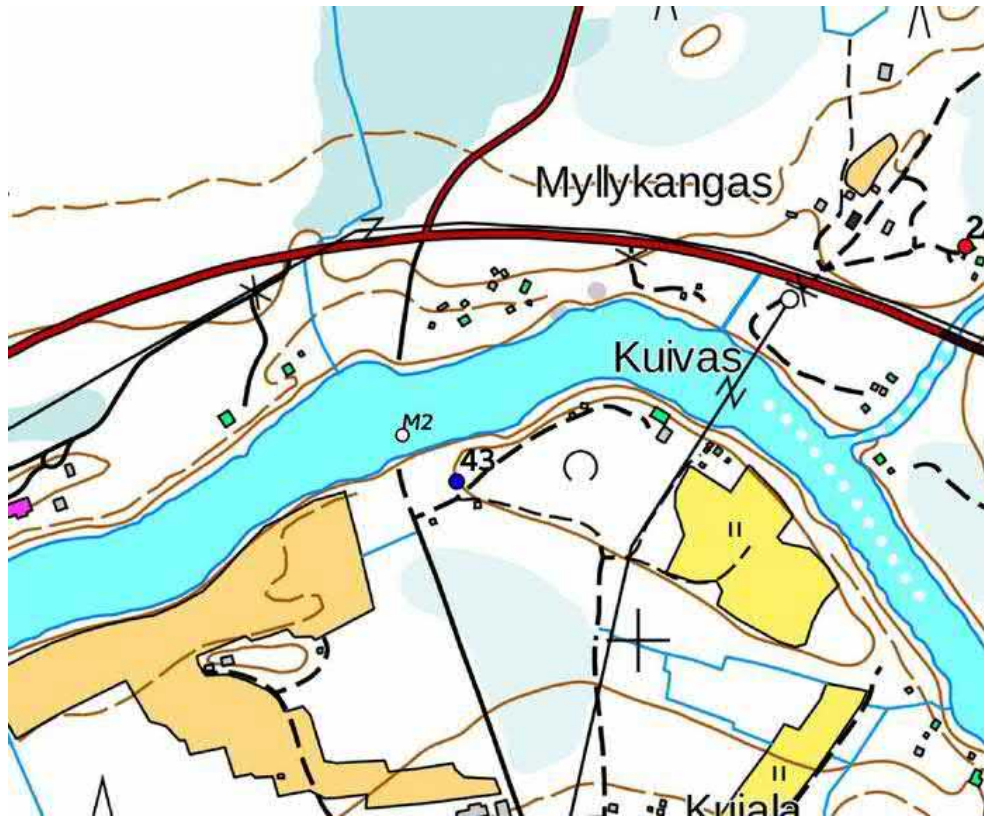
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4412R
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 09
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7305151I: 425828
Tyyppin tarkenne	maakellarit	N2000	Z 72 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Kuivaksen kantatalosta n 200 m länteen on hiekkatörmässä joen eteläpuolella iso maakellari, vallin halkaisija n. 10 m, sisäänkäynnin puiset tukirakenteet ovat osittain säilyneet, rakenne on osittain sortunut ja sisätiloja ei voitu tukia. Lähellä on vanhoja hirsilatojen jäänteitä. Oletettavasti rakennukset kuuluivat Kuivaksen talolle. Vieressä on lossiranta (kohde M2).

Vaikutusten arvio: s-merkintä, piste.

Maakellari kuvattu koilliseen.

Kohde 43, MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2016. Mk n. 1:10 000.

44. Koukkusuvanto

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4411R
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 06
Tyyppi	Asuinpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7300725 I: 423066
Tyyppin tarkenne	Maakuopat, piilopirtit ?	N2000	Z 65 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusi/uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus, koekuopitus, kairaus

Kuvaus: Hanskan talosta n. 400 m pohjoiskoilliseen hiekkaharjanteella Simojesta n. 200 m länteen on kolme suorakulmaista maakuoppaa. Suurin on mitaltaan 6 x 5 m, pienin n. 3 x 2 m, kaikkien syvyys on noin metri, kuoppien reunat ovat sortuneet, läntisessä kuopassa on havaittavissa kulkuaukoksi tulkittava kohta. Kuopissa olevista kannoista laskettiin n. 150 vuosirengasta. Kyse voisi olla piilopirteistä, joita on ollut alueella (Simon kirja). Vastaavia, perimätiedoissa piilopirttien pohjiksi mainittuja kuoppia tunnetaan monilta paikoilta Pohjois-Suomesta (esim. Kalajoki, rap. H.-P. Schulz 2007). Kuopissa ei havaittu rakenteita.

Kohteet on merkitty peruskartalle tervahaudoiksi.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, piste.

Itäpuoleinen iso maakuoppa, oikealla pienempi kuoppa.

Läntinen kuoppa, jossa maavalli ympärillä.

Kohde 44, MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2016. Mk n. 1:10 000.

45. Lantonperä 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4411R
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 09
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7297698 I:422635
Tyypin tarkenne	maakellarit	N2000	Z 60 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Lantonperän kaakkoispuolella on osittain mökkitien alle jäänyt maakellari, jossa on hirsiseinämää vielä näkyvässä. Kellarikuopan läpimitta on lounais-kollisuunnassa 2,8 m, syvyys on yli 1 metri. Luoteisosa on tuhoutunut. Vallin halkaisija oli todennäköisesti yli 5 m. Kellarin ikä ei selvinnyt, mutta lähellä oleva puusto on yli 70 vuotiasta.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, piste.

Kellarin kuoppa kuvattu lounaaseen.

Kohde 45, MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2016. Mk n. 1:10 000.

46. Lappalaisenkoski

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4411R
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 09
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7293937 I:421286
Tyyppin tarkenne	suisteet	N2000	Z 45 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus ja digitointi
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

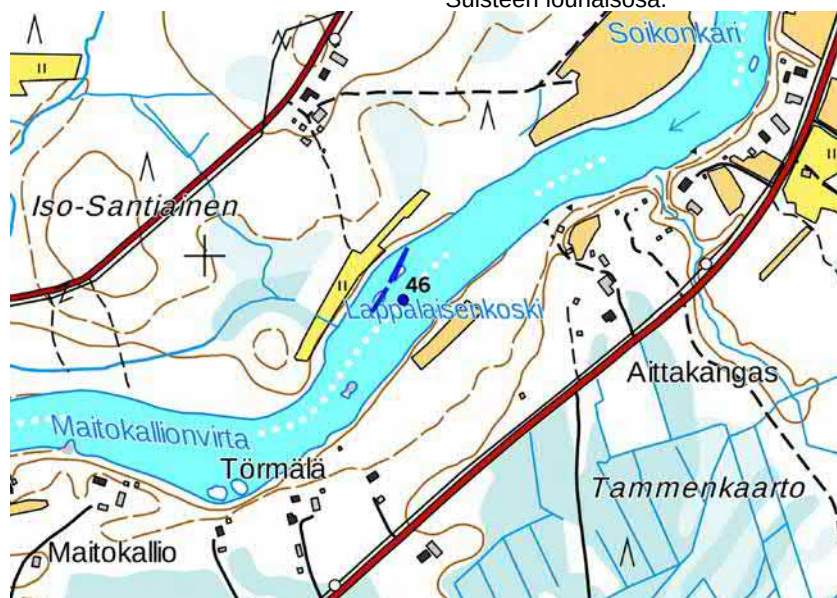
Kuvaus: Lappalaisenkosken pohjoisrannalla on jäänteitä noin 100 m pitkstä uittosuisteesta, joka suuntautuu koillisrannalta viivostosi lounaaseen. Kaksi pätkää siitä on vielä havaittavissa, rannasta lähtevä osa on noin 3 m leveä ja kasvillisuuden peittämä. Lounaisosa oli inventointihetkellä melkein kokonaan veden alla. Suiste on merkitty vuoden 1954 peruskartalle.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, viiva.

Suistein koillisosassa.

Suistein lounaisosassa.

Kohde 46, suisteet sinisenä viivana MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2016.
Mk n. 1:5 000.

47. Kuolemankoski 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322R
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 05
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7289013 I:416316
Tyyppin tarkenne	suisteet	N2000	Z 28 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus ja digitointi
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Simojoessa Kuolemankosken länsilaidalla on ollut n. 400 m pitkä uittosuiste, jonka keskiosa on hävinnyt, jäljellä on 2 yli 150 m pitkää suisteosuutta, joista veden pinnan yläpuolella näkyvillä osilla on leveyttä n. 2 – 3 m. Vuoden 1956 peruskartalle merkityt suisteet ovat eri paikoissa. Haapaniemen isännän mukaan suisteet on osittain perattu, ja nykyisin näkyvät olisivat alkuperäisiä uittosuisteita. Tietojen ristiriitaa ei pystytty selvittämään.

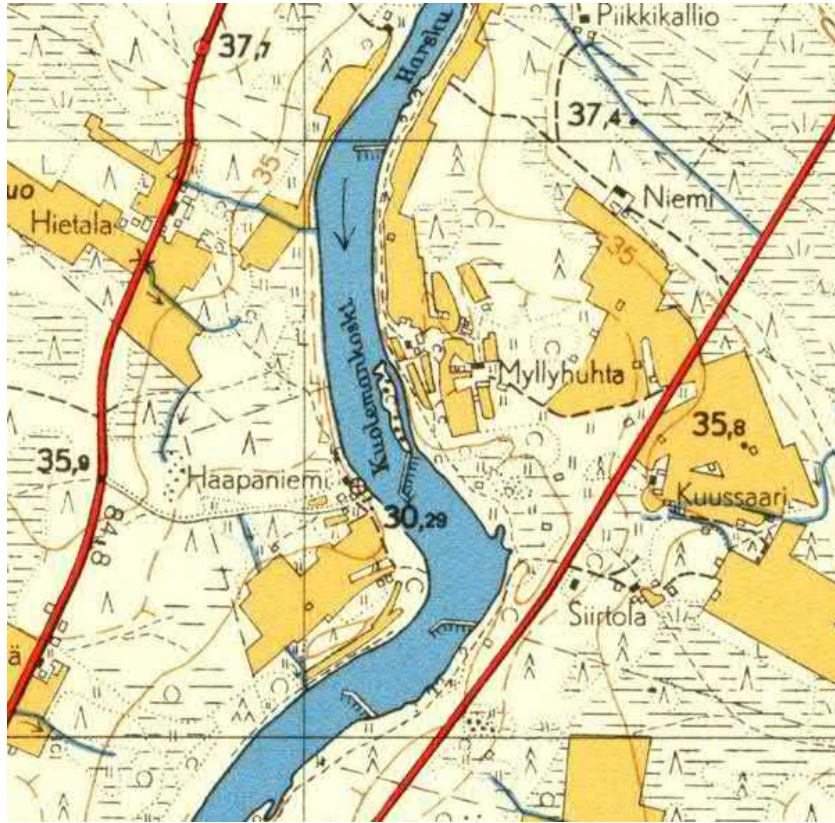
Vaikutusten arvio: s-merkintä, viiva.

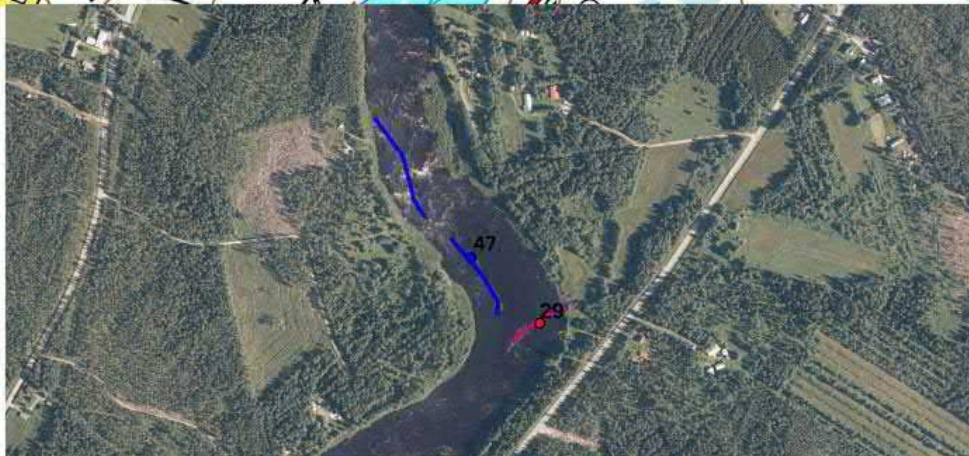
Pohjoisempi osa suisteesta kuvattu kaakkoon.

Eteläisempi osa suisteesta kuvattu etelään.

Ote vuoden 1954 peruskartasta.

Kohde 46, Suisteet sinisenä viivana MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2018.
Mk n. 1:5 000. Ortokuva.

48. Saarikoski

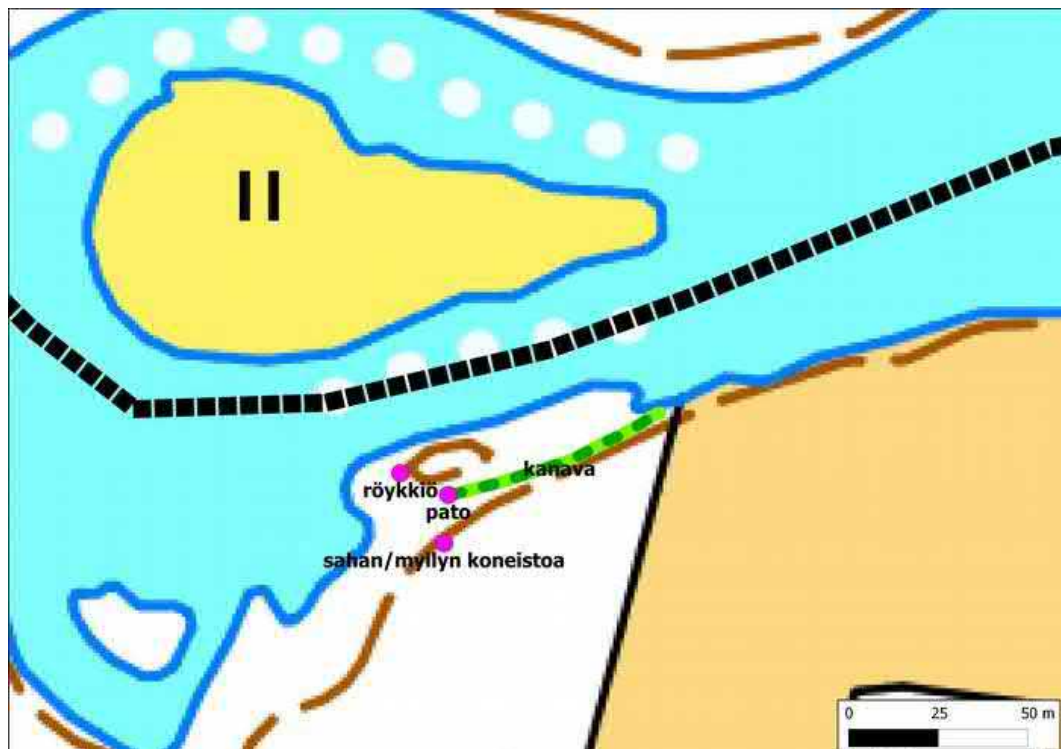
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, teollisuuslaitokset	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7302218 I:437770
Tyyppin tarkenne	vesimyllyt	N2000	Z 87 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus ja digitointi
Ajoitustarkenne	1917 – 1960-luvun loppu	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	Inventointi J. Itäpalo ja H.-P. Schulz 2005	Inventointimenetelmät	Ei toimenpidettä

Kuvaus: Inventointikertomus 2015: Saman raportin kartat ja ortokuvat alla.

Maastotiedot: Simojoessa Saarikoskessa joen etelärannalla.

Kuvaus: Saarikoskella Yli-Kärpässä toimi Saarikosken saha- ja myllylaitos vuodesta 1917 1960-luvun lopulle saakka. Paikalla on säilynyt kaksi-kiviparisen myllyn jäänteitä, n. 6 m leveä betonipato ja yli 50 pitkä mylly- ja sahalaitoksen kanava. Alueen puusto on nuorta lehtimetsää. Lähistöllä on entisiä peltoja.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, alue.

Saarikoski, paikalla havaitut rakenteet merkitty ympyröinä, kanava vihreänä viivana. Karttarasteri MML@5/2015.

Saarikoski ortoilmakuvassa. Myllyn paikka merkitty punaisena pisteenä. Ortokuva MML@5/2015.

Kohde 48, aluerajaus sinisenä. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2018.
Mk n. 1:5 000.

49. Tervaharju

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010065	TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 04
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7286451 I:413770
Tyyppin tarkenne	kiviaita	N2000	Z 23 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	1991 inventointi J. Lauren	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Kiviaita Simo-Ranua -tien varrella (Simosta n. 4 km), Tervaharjun talosta n. 80 m kaakkoon, peltoalueen itäpuolella loivasti länteen viettävällä hiekkakankaalla.

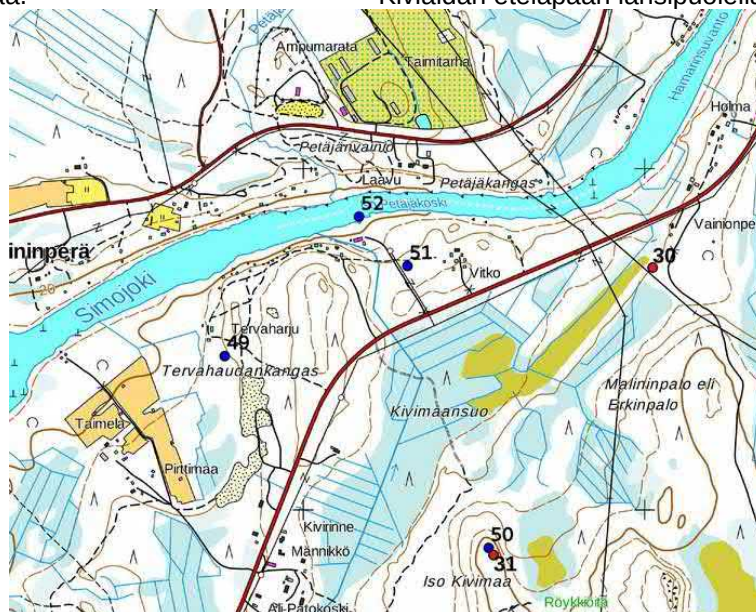
Inventointi 2018: Kohde oli ennallaan; etelälounas-pohjoiskoillis-suuntainen kiviaita, jonka pituus on noin 60 m, korkeus enimmillään yli puolimetriä, leveys n. 1-1,5 m. Aidan eteläpään länsipuolella on ilmeisesti hajotettua kiviaidan osaa.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, piste.

Kiviaidan ehjä eteläpää.

Kiviaidan eteläpään länsipuolella hajotettua kiviaitaa.

Kohteet 49-52. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2018. Mk n. 1:10 000.

50. Iso Kivimaa 3

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri	751010065	TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 04
Tyyppi	Rajamerkit	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7285888 I:414543
Tyypin tarkenne		N2000	Z 43 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset	1991 inventointi J. Lauren 2012 Luoto, Rostedt ja Pukkila inventointi	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Röykkiöstä 1 40-50 m pohjoisluoteeseen on kivistä koottu, pohjakaavaltaan suorakaiteen muotoinen, n. 1,1 x 1,3 x 0,7 m kokoinen rajamerkki, jonka keskellä on varsinainen rajakivi. Se on kaatunut, kun rajamerkin luoteispää on sortunut.

Inventointi 2018: Kohde oli ennallaan.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, piste.

Rajamerkki kuvattu länteen.

Kartta sivulla 62.

51. Iso Petäjäkoski 2

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 04
Tyyppi	Kiviaidat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7286715 I:414305
Tyypin tarkenne		N2000	Z 25 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Kiviaita sijaitsee noin 150 m Ison Petäjälän eteläpuolella Vitkon talosta koskelle johtavan vanhan polun eteläpuolella. Aita on itä-länsi-suuntainen ja sitä on säilynyt noin 40 m. Kiviaita on suurimaksi osaksi sortunut, leveys on n. 2 m ja korkeus 0,5-0,8 m. Ympäriällä on varttunutta kasvatusmetsää ja taimikkoa.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, piste.

Kiviaita kuvattu itään.

Kartta sivulla 62.

52. Iso Petäjälän

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 04
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, uittosuisteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7286859 I:414136
Tyypin tarkenne		N2000	Z 22 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus, digitointi
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Ison Petäjälän etelärannalla on jäännöksiä kahdesta uittosuisteesta, niistä itäpuolinen on melko hyvin säilynyt, pituus n. 30 m, länsipuolinen suiste on hajotettu, vedenalaiset osat ovat osittain säilyneet.

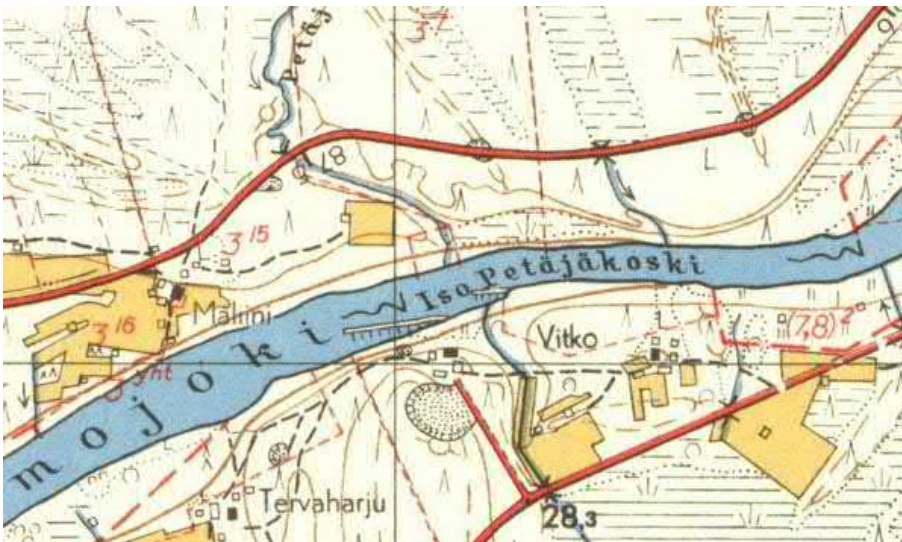
Vaikutusten arvio: s-merkintä, viiva.

Itäpuolinen suiste, suisteen ja rannan välinen alue on kasvillisuuden peitossa.

Länsipuolisen suisteen jäänteet.

Suisteet vuoden 1956 peruskartalla.

Kohde 52. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2018. Mk n. 1:10 000.

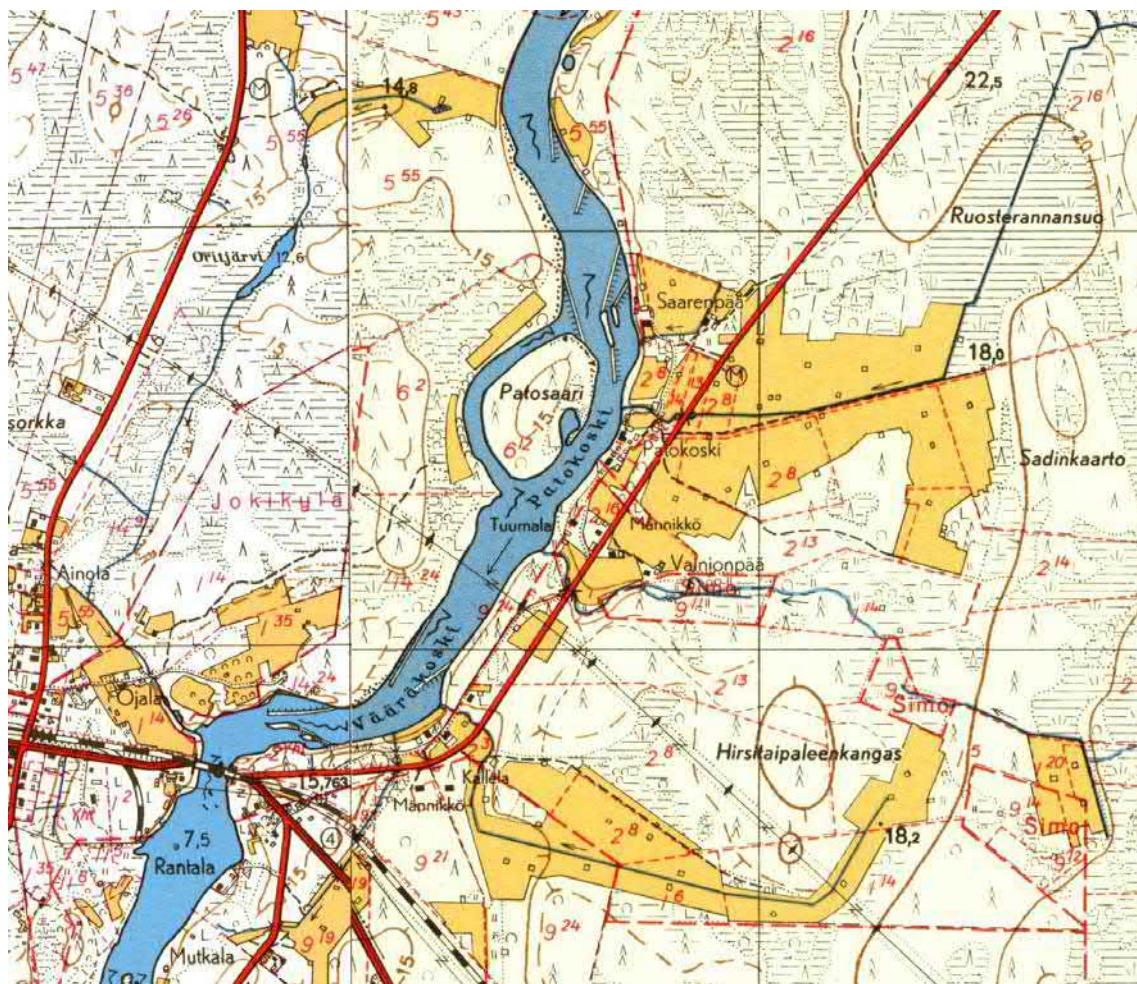

53. Patokoski

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 04
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, uittosuisteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7284849 I:412550
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 13 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus, digitointi
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Patokosken itärannalla on ollut kaksi lyhyttä uittosuistetta, joihin on lisätty kiviä ilmeisesti ruoppauksen yhteydessä, alkuperäinen laajuus on epäselvä. Nykyiset suisteet poikkeavat selvästi vuoden 1956 peruskartalle merkityistä suisteista. Niitä on ehkä muutettu jossakin kunnostamistoimenpiteessä.

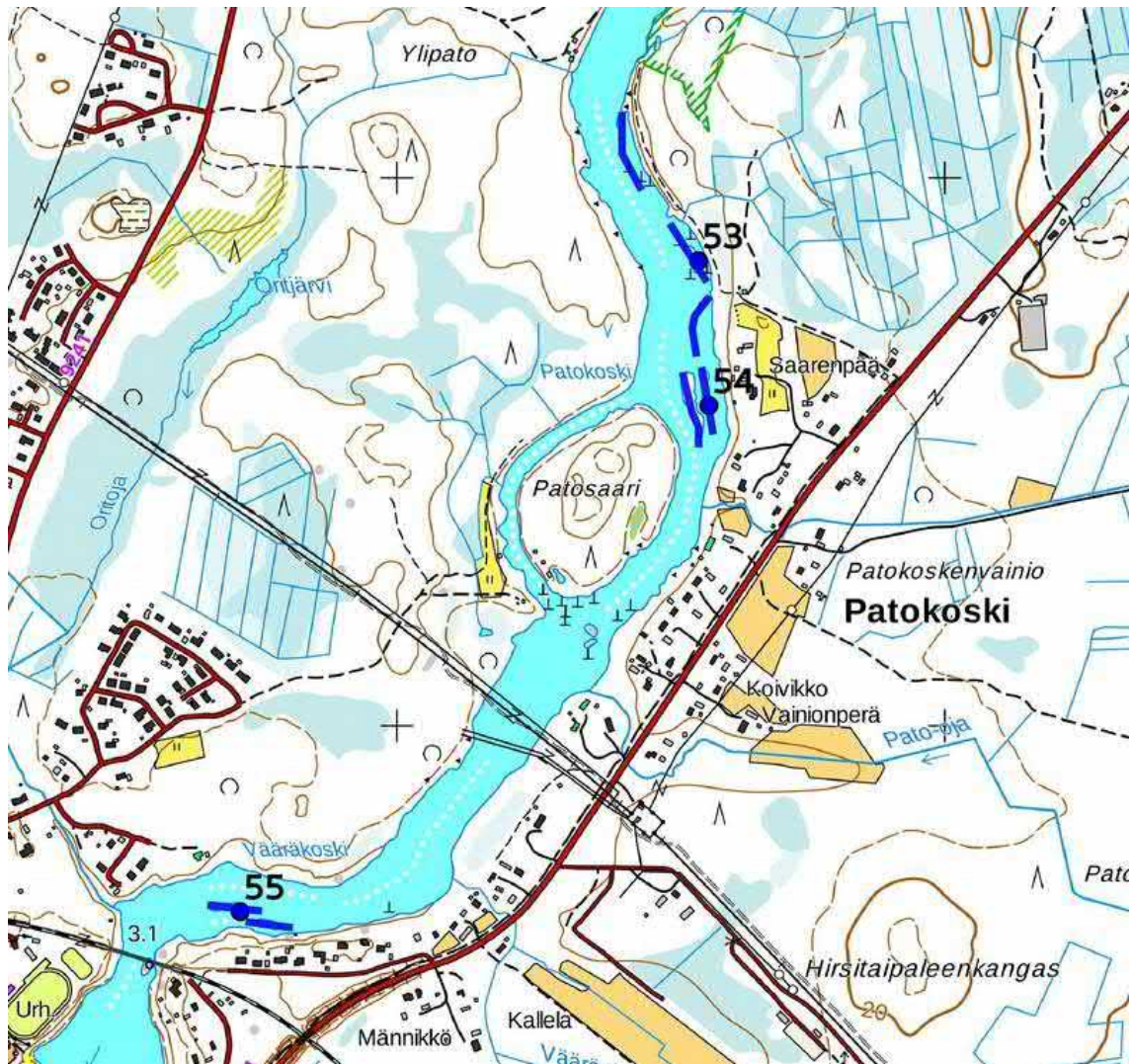
Vaikutusten arvio: s-merkintä, viiva.

Ote vuoden 1954 peruskartasta, jossa merkittyinä Patokosken, Patosaaren ja Vääräkosken suisteet.

Patokosken suisteet kuvattu luoteeseen.

Kohteet 53 – 55. Suisteet sinisenä viivana. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2018. Mk n. 1:10 000.

54. Patosaari

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 04
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, uittosuisteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7284584 I:412569
Tyypin tarkenne		N2000	Z 12 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus, digitointi
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Patosaaren pohjoispään pohjois-koillispuolella oli useita pitkiä suisteita (kartta sivulla 66), joista vain kolme on osittain säilynyt. Suisteiden leveys on 2-4 m.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, viiva. Kartat sivuilla 66-67.

Keskimmäinen suiste kuvattu länteen.

55. Vääräkoski

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 04
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, uittosuisteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7283661 I:411714
Tyypin tarkenne		N2000	Z 9 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus, digitointi
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Inventointilöydöt			
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Vääräkoskeen on merkitty neljä uittosuistetta vuoden 1954 peruskartalle. Pohjoisrannan pitkät suisteet on kokonaan purettu. Etelärannan suisteita on säilynyt kahdessa pätkässä.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, viiva. Kartat sivuilla 66-67.

Itäisempi suiste kuvattu koilliseen.

Läntisempi suiste kuvattu pohjoiseen. Lähellä kuvan alareunaa on kaksi kallioharjannetta.

56. Mertakoski 2

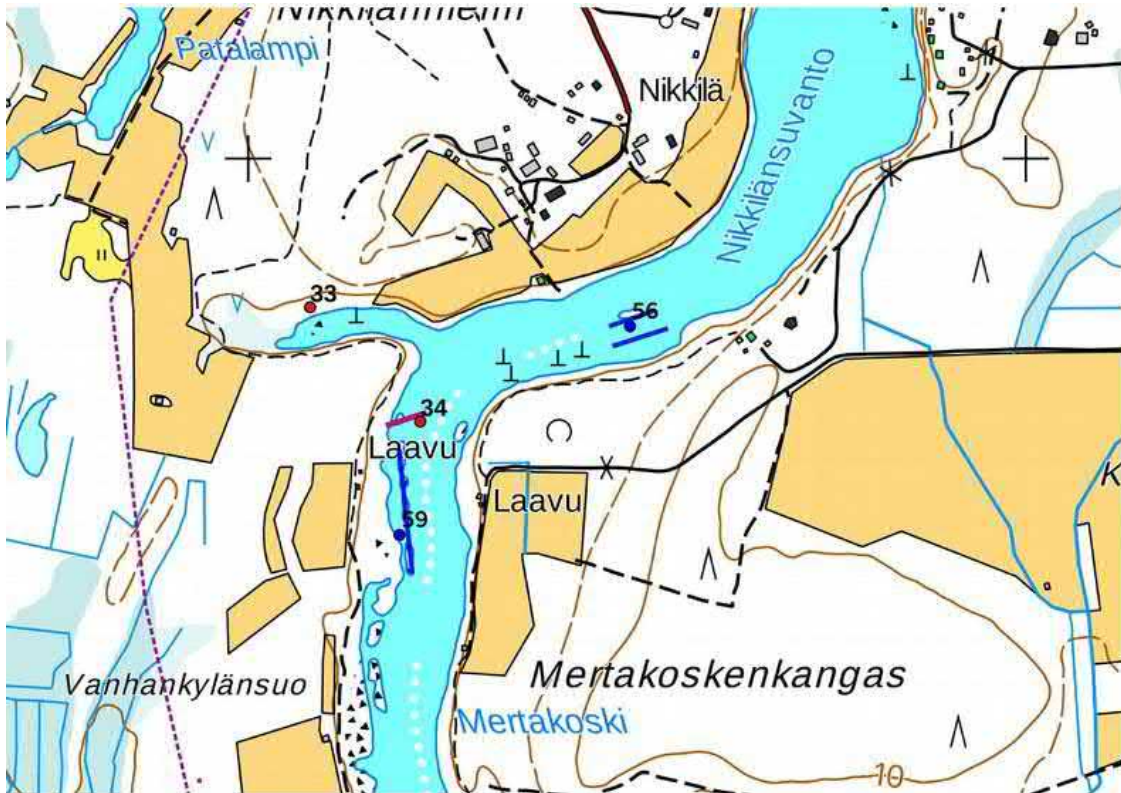
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 01
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, suisteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7281784 I:410491
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 4 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus, digitointi
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mertakosken yläosassa on keskellä jokea kaksi suistetta, joiden pituus on n. 30 m ja leveys 1 – 3 m, inventoinnin aikana ne olivat osin kasvillisuuden peittämiä. Suisteita ei ole merkitty vuoden 1954 peruskartalle tai muille historiallisille kartoille. Niiden ikä ja funktio jäivät avoimiksi.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, viiva.

Suisteet kuvattuna luoteeseen.

Kohteet 56 ja 59. Suisteet sinisenä viivana. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2018. Mk n. 1:10 000.

57. Jokipää

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 01
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat ? Pohjapadot, vedenalainen	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7280264 I:410605
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 3 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus, digitointi
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Jokipään kylän kohdalla on joen poikittaissuunnassa n. 95 m pitkä pohjapato, josta vain päällimmäiset kivet olivat näkyvissä inventoinnin aikana. Patoa ei ole merkitty historiallisille kartoille, ja sen ikä ja funktio ovat epäselviä.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, viiva.

Pohjapato kuvattu pohjoiseen.

Kohteet 57 ja 60-61. Suisteet ja pato sinisenä viivana. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2018. Mk n. 1:10 000.

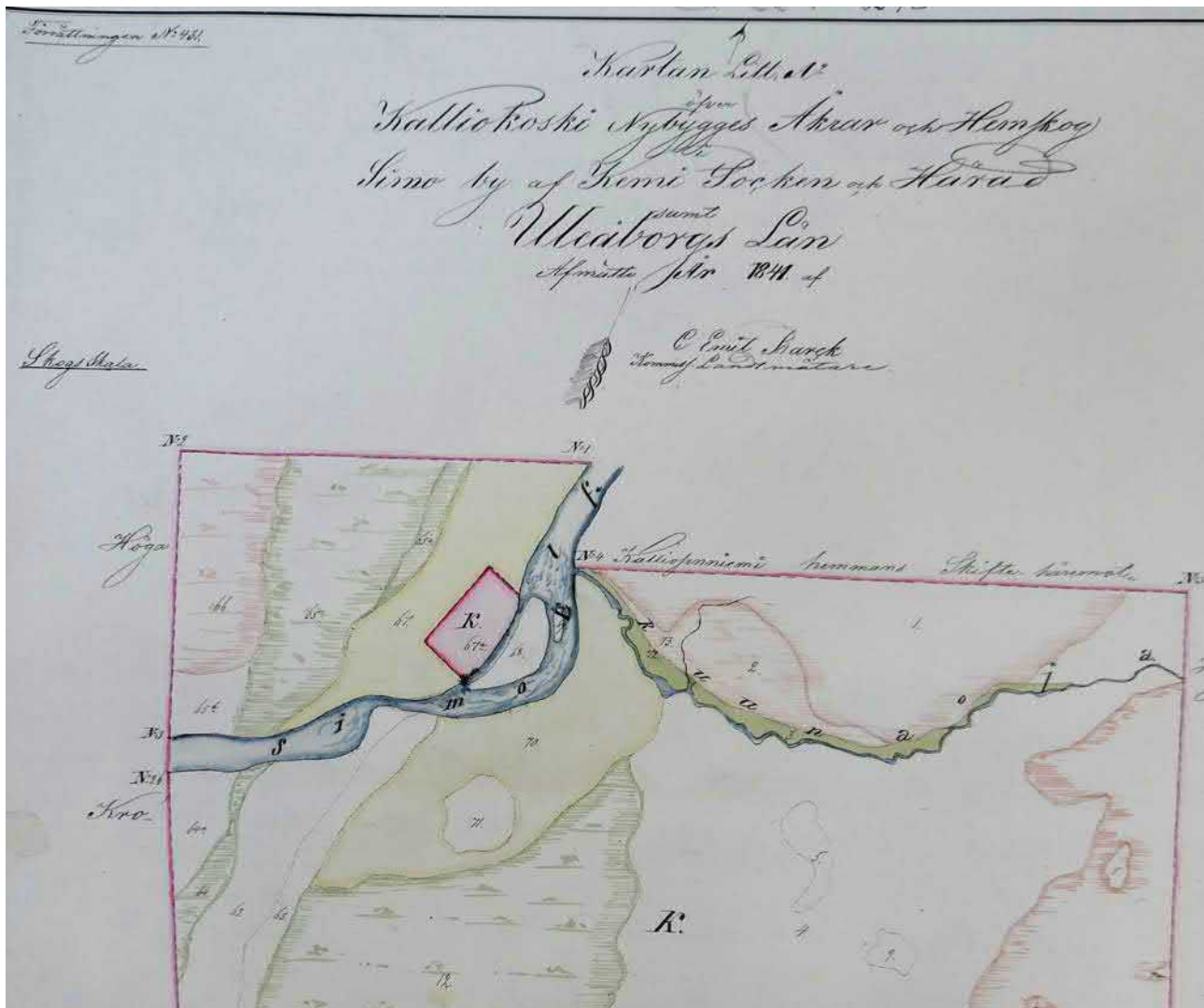

58. Kalliokoski

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4411R
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 06
Tyyppi	Kylänpaikat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7297387 I:422667
Tyypin tarkenne	Talon raunio	N2000	Z 67 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, koepistoja, valokuvaus

Kuvaus: Kalliokosken talo on merkitty uudistilaksi vuoden 1841 uusjaon kartalle. Talon paikka on tasanteella, mistä maasto laskee loivasti jokea kohti. Asuinrakennuksen keskiosassa lähempänä länsiseinää oli ainakin 2 x 2 m mittaisen uuniin jäänteet, joka erottui yli metrin korkuisena kumpuna. Siitä löytyi tiilenpalasia, hiiltä ja palanutta maata. Alue oli tiheän ja korkean aluskasvillisuuden peitossa, ja siksi paikalla olleen asuinrakennuksen kokoa ei voitu selvittää ja mahdollisia muita rakenteita dokumentoida. Paikalla oleva huvila-asutuksen käytössä oleva kaivo oli mahdollisesti myös Kalliokosken talon kaivo.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, piste.

Ote vuoden 1841 uusjaon kartasta.

Kalliokosken talon paikka kuvattu pohjoiseen.

Talon uunin jäänteet kuvattu länteen.

Kohde 58. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2018. Mk n. 1:10 000.

59. Mertakoski 3

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 01
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, uittosuisteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7281515 I:410194
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 4 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus, digitointi
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Mertakosken keskiosan länsirannan tuntumassa on noin 170 pitkä rannansuuntainen uittosuiste, leveys on 2 – 3 m, inventoinnin aikana se oli kasvillisuuden peittämä. Suistetta ei ole merkitty vuoden 1954 peruskartalle.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, viiva. Kartta sivulla 70.

Uittosuiste kuvan keskellä, kuva toisasta puolesta.

60. Jokipää 2

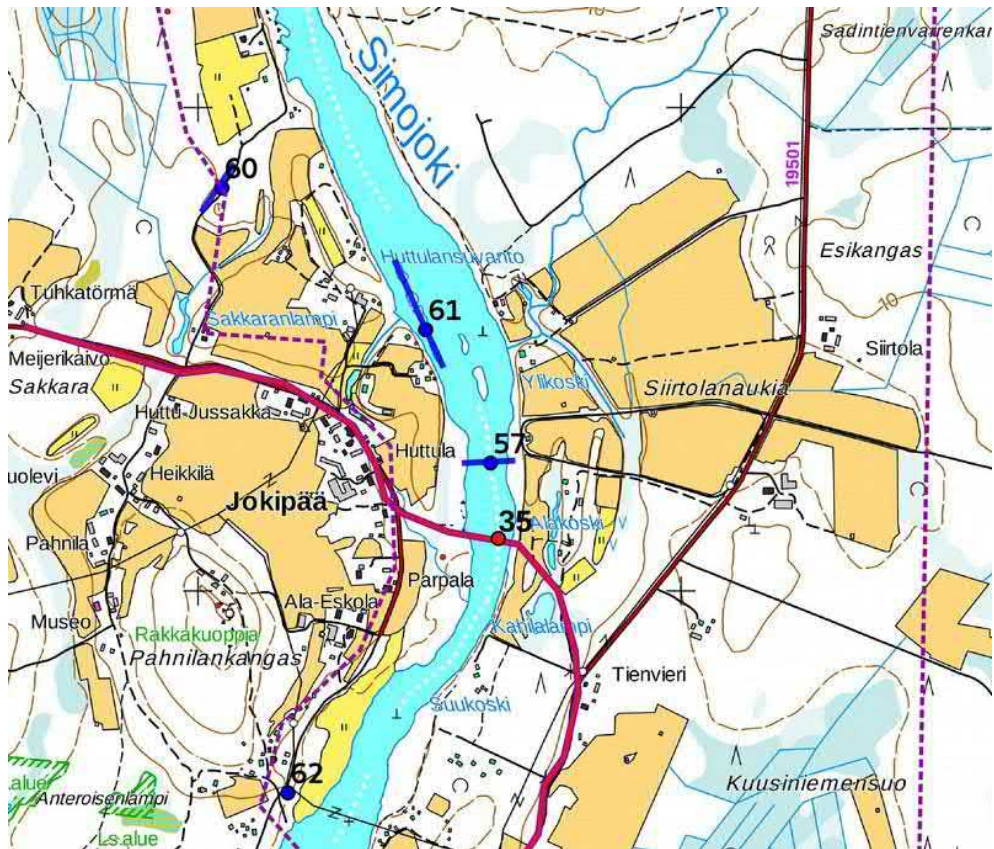
Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 01
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, kiviaidat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7280833 I:410040
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 7 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Jokipään kylän pohjoispuolella on n. 130 m pitkä kiviaita, leveys n. 1 m ja korkeus 0,6-0,8 m. Kivien koko on 0,2 – 0,5 m. Aita kulkee metsikön keskellä. Aita sijaitsee vuoden 1954 peruskartalle merkityn pellon itäreunassa. Samalle peruskartalle on merkitty lähialueelle useita kiviaitoja, mutta ei nyt löytynyttä aitaa. Aidan itäpuolisella alueella on merkitty vanha kaskimaa vuoden 1736 maakirjakartalle (ks. Osa 1, kartta sivulla 20). Noin 350 m pohjoiseen tunnetussa kohteessa Vanhankylänsuo on myös kiviaitoja. Se alue oli täysin puskioitunut ja paikkaa ei päästy tarkastamaan.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, viiva.

Kiviäita kuvattu luoteeseen.

Kohteet 57 ja 60-62. Kiviäita, suisteet ja pato sinisenä viivana. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 6/2018. Mk n. 1:10 000.

61. Jokipää 3

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 01
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, uittosuisteet	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7280540 I:410471
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 3 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus, digitointi
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Huttulansuvannon länsirannan tuntumassa Jokipään kylän pohjoispuolella on n. 170 pitkä ja 2 – 5 m leveä uittosuiste, joka on paikoitellen veden alla.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, viiva.

Suisteen eteläpää.

62. Jokipää 4

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4322L
Laji	Kulttuuriperintökohde	Vanha yleislehtijako	2543 01
Tyyppi	Työ- ja valmistuspaikat, myllyt	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7280540 I:410471
Tyyppin tarkenne	vesimyllyt	N2000	Z 3 m
Ajoitus yleinen	Historiallinen	Koordinaattiselite	GPS-mittaus,
Ajoitustarkenne	Uusin aika	Etäisyystieto	
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Suukosken länsipuolella kuivaneessa jokiuomassa on ison vesimyllyn betoniperustuksia, mitat arviolta 8 x 6 m. Myllyrakennus on merkitty vielä vuoden 1954 peruskartalle. Myllyn perustamisvuosi ei ole tiedossa. Samalle kohdalle on merkitty vuoden 1768 isonjaon karttaan kaksi vesimyllyä. Näiden jäänteet hävisivät ilmeisesti uuden myllyn rakentamisessa ja uoman täyttämässä.

Vaikutusten arvio: s-merkintä, piste.

Myllyn perustuksen eteläpää.

Perustuksen itäpää.

Ote vuoden 1768 isonjaon kartasta. Myllyt on merkitty lohkon 323a yläpuolelle punaisena, yläreunassa Parpalan talo (merkintä nro. 340).

Kartta sivulla 75.

Muut kohteet

63. Sankasuvanto

Rekisteritiedot	75101060	Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4414L
Laji	Muu kohde	Vanha yleislehtijako	3521 06
Tyyppi	Röykkiöt	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7306143 I: 433485
Tyyppin tarkenne		N2000	Z 83 m
Ajoitus yleinen	Resentti	Koordinaattiselite	Mj-rekisterin piste
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Aiemmat tutkimukset	1991 J. Lauren inventointi	Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, kairaus, valokuvaus

Kuvaus: Mj-rekisterin kuvaus: Simo-Ranua -tien varressa sen pohjoispuolella (Simosta n. 37,8 km), Simojoen Sankasuvannosta n. 100 m kaakkoon. Röykkiö sijaitsee aivan Simo-Ranua tien vieressä Sankasuvannon rannassa sijaitseville taloille johtavan tien koillispuolella. Röykkiö on koottu suurista kivistä ja maasta ja se on kooltaan 4x6m, korkeus n. 0,8m. Röykkiön kivet on hyvin tiiviisti aseteltu ja sen pinnalla on ohut sammal ja turvekerros. Röykkiön säännöllisyys ja tiiviys antoi 1991 inventoinnissa aiheen epäillä, että kyseessä on melko tuore rakennelma.

Inventointi 2018: kairauksen perusteella röykkiö on resentti (ei humusta).

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

Kohde kuvattu koilliseen.

Kohde 63. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000 ,6/2018.

64. Myllykangas

Rekisteritiedot		Paikkatiedot	
Mj-rekisteri		TM35-lehtijako	S4412R
Laji	Muu kohde	Vanha yleislehtijako	2543 09
Tyyppi	Liikennekohdat	Koordinaatit ETRS-TM35FIN	P: 7305195I: 425776
Tyyppin tarkenne	Lossilinja	N2000	Z 70 m
Ajoitus yleinen	Resentti	Koordinaattiselite	GPS-mittaus
Ajoitustarkenne		Etäisyystieto	
Aiemmat tutkimukset		Inventointimenetelmät	Pintahavainnointi, valokuvaus

Kuvaus: Vanhat lossilinjat ja lossirannat sijaitsevat Myllykankaan ja Kuivaan tilojen länsipuolella. Vanhat tie-
linjaukset ja rampit ovat vielä olemassa. Lossilinjaa ei ole enää merkitty vuoden 1983 peruskartalle.

Vaikutusten arvio: ei vaikutusta.

Joen etelärannan ramppi lossille, kuvattu pohjoiseen.

Kohde 64. MML:n peruskarttarasteri 1:20 000,6/2018.

Kantatalot

Lista

Ennen vuotta 1850 kaava-alueelle perustetut kantatalot sekä Jokikylän torppa

id nimi	perustamisvuosi	
1 Ylikärppä	1500-luvulla	
2 Hiltula	1807	
3 Sankala	1779	KOHDE 11
4 Kuivas	1807	
5 Alaniemi Simoska	1757	
6 Alaniemi Alatalo	1500-luvulla ?	
7 Haapaniemi	1847	
8 Petäjäsuvanto	1765	
9 Kalliokoski	1846	KOHDE 58
10 Patokoski	1847	
11 Martimo	1847	
12 Nikkilä	ennen 1500 ?	
13 Huttula	ennen 1500 ?	
14 Parpala	ennen 1500 ?	
15 Jokikylä torppa	1700-luvulla	

Kuvia kantatalojen paikoista:

1 Ylikärppä

4 Kuivas

6 Alaniemi Alatalo

15 Jokikylä torppa

13 Huttula

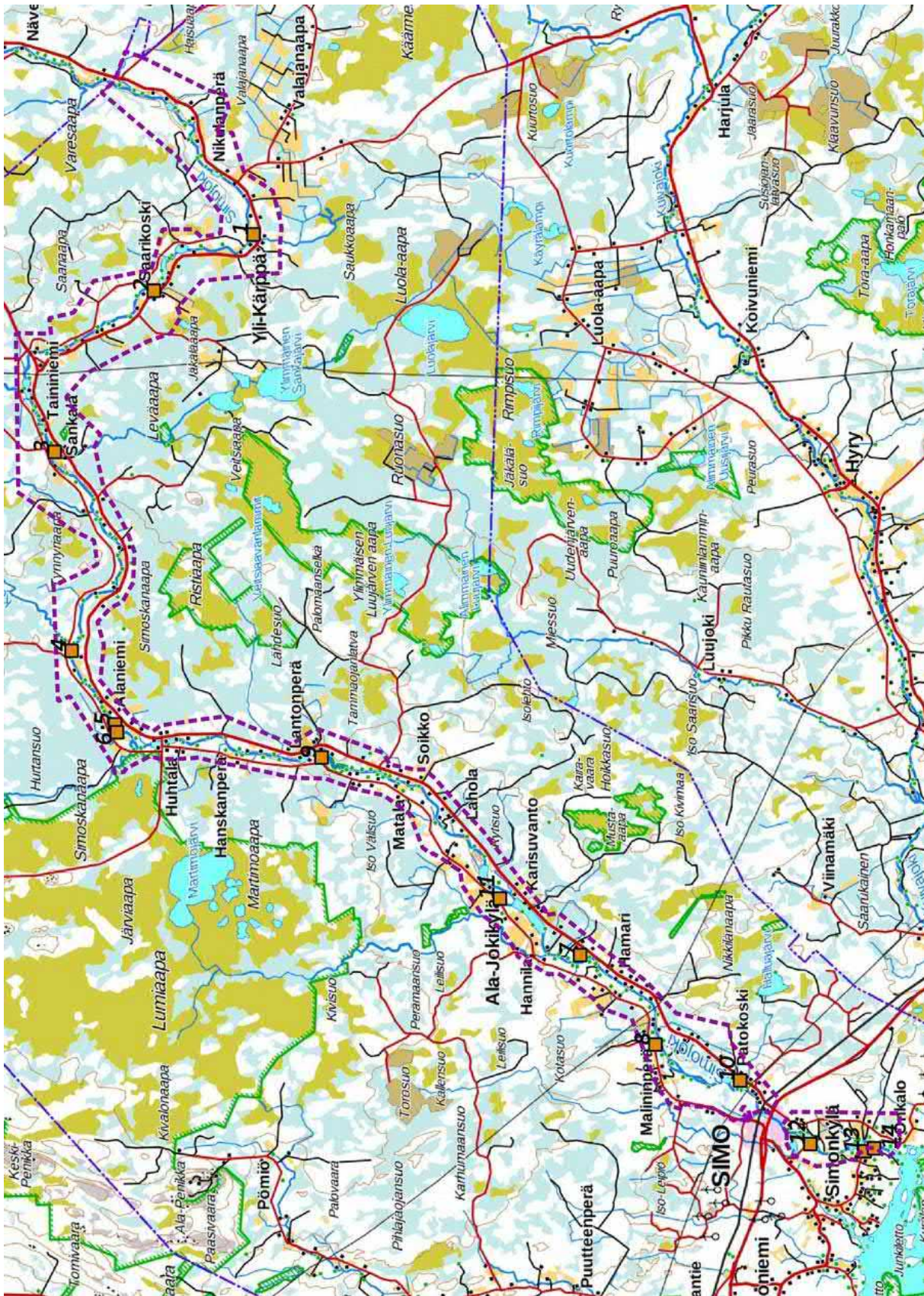
12 Nikkilä

14 Parpala 1

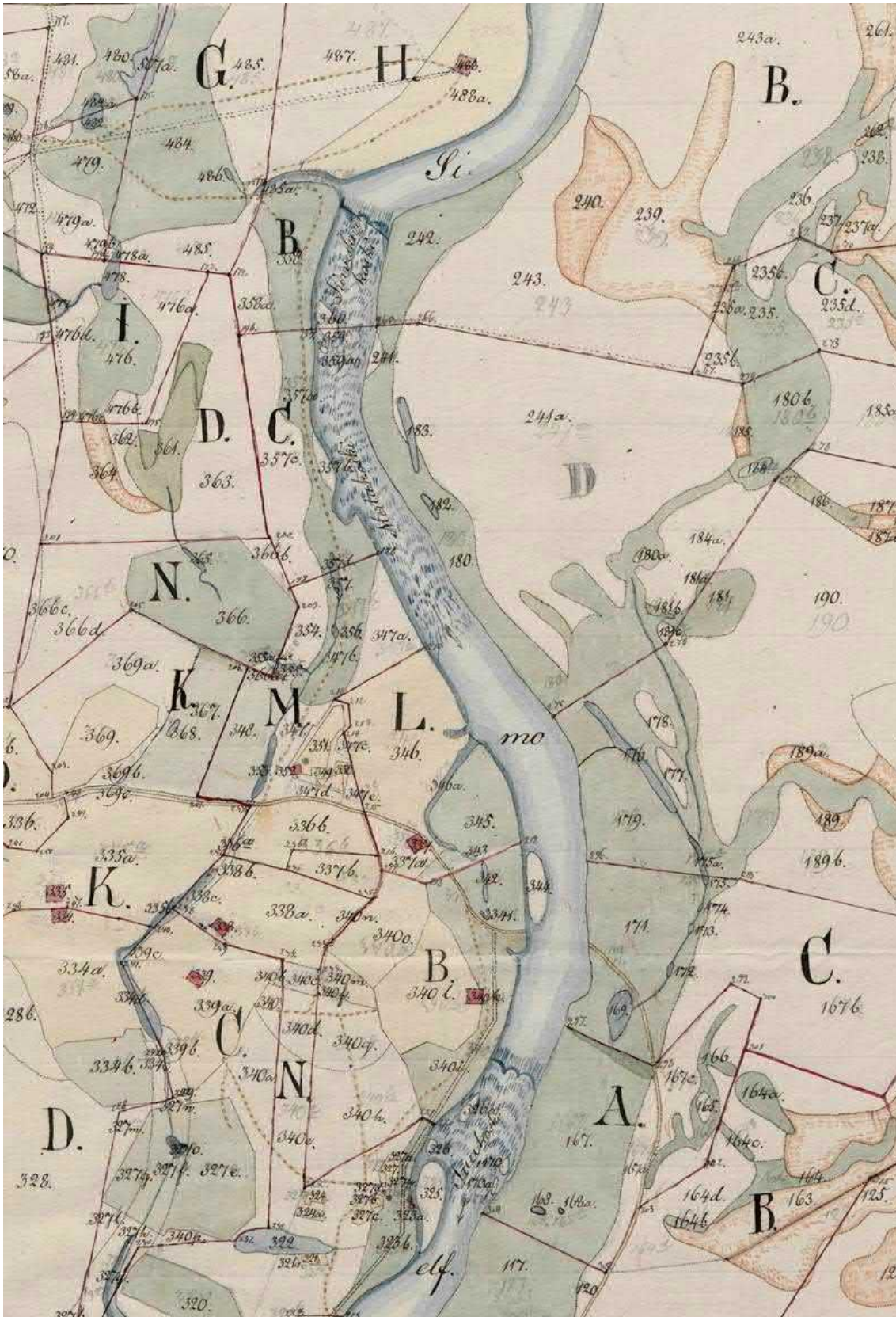
14 Parpala 2

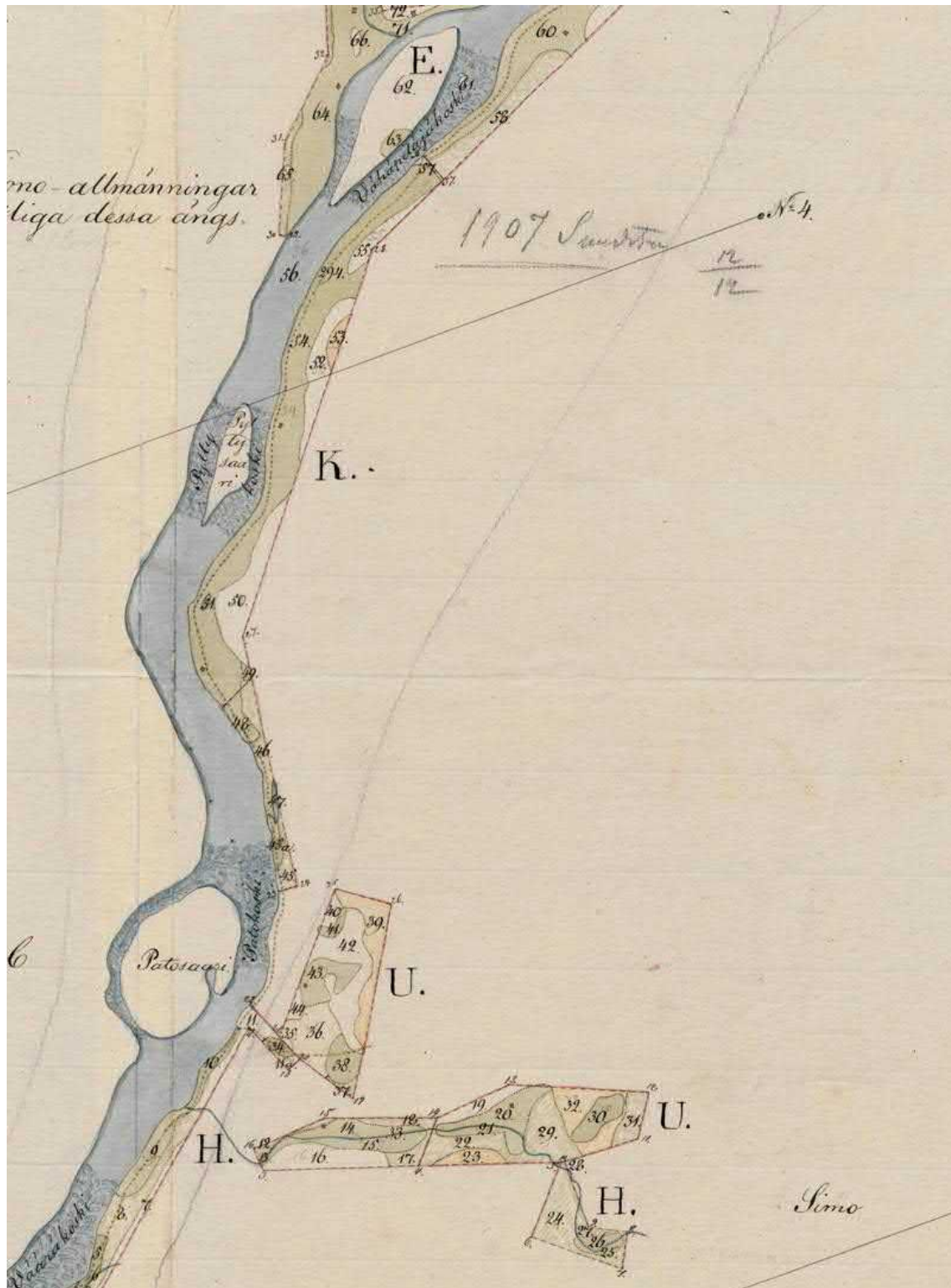
Yleiskartta, kantatallot. MML:n maastokarttarasteri 1:250 000, 7/2018.

Esimerkkejä isonjaon ja uusjaon kartoista

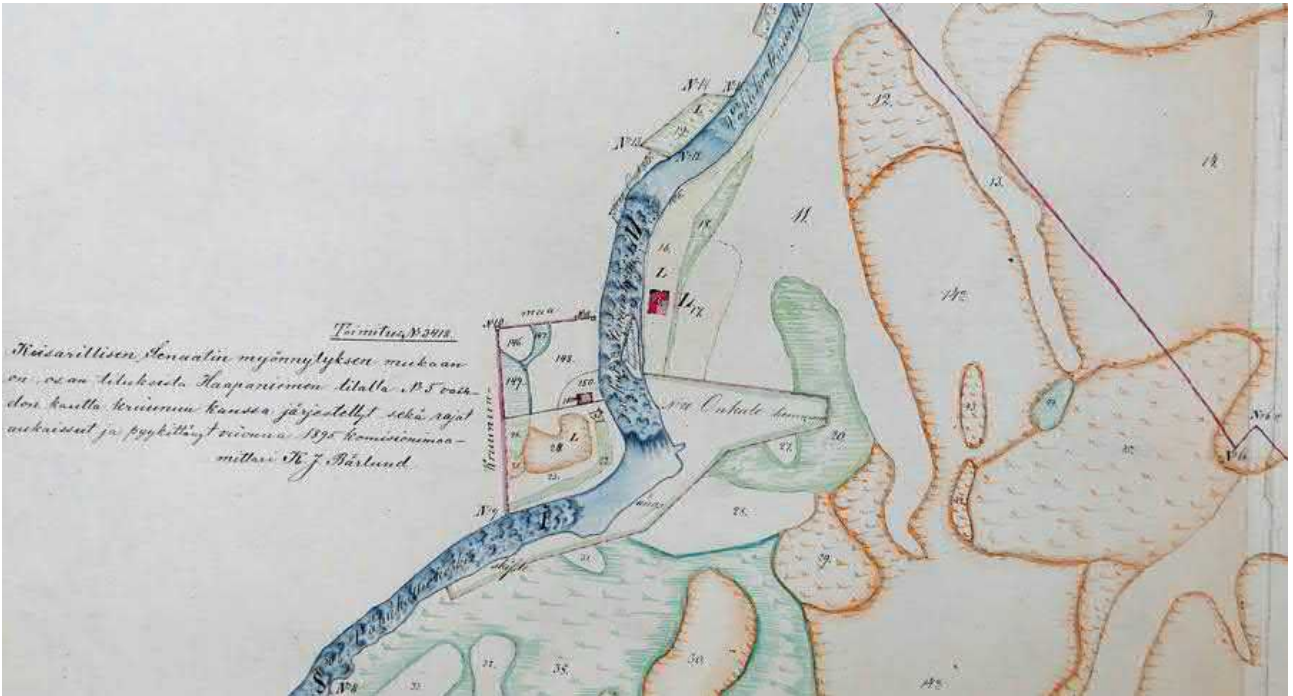
Ote vuoden 1768 isonjaon kartasta, joen länsirannalla ylhäältä alas Nikkilän, Huttulan ja Parpalan talot.

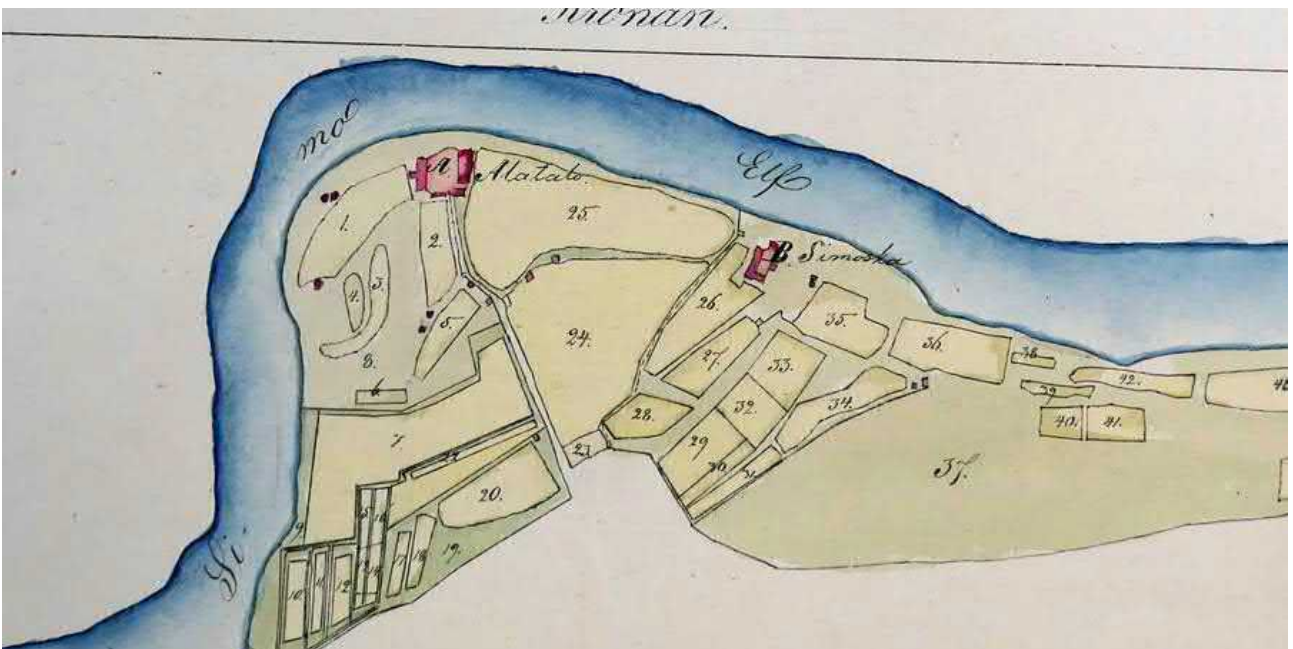
Ote vuoden 1768 isonjaon kartasta, jokiosuus välillä Patosaari – Tironsaari.

Ote vuoden 1843 uusjaon kartasta. Saaren itärannalle on merkitty mm. Patokosken talo.

Ote vuoden 1843 uusjaon kartasta, Haapaniemi.

Ote vuoden 1843 uusjaon kartasta. Alaniemen talot Simoska ja Alatalo.